

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου
ὑπόθεσις δραματικὴ κατ' Εὐριπίδην περιέχουσα
τὴν δι' ἡμᾶς γενομένην σάρκωσιν
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
καί τό ἐν αὐτῷ κοσμοσωτήριον πάθος.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ἐπεὶδ' ἀκούσας εὐσεβῶς ποιημάτων
ποιητικῶς νῦν εὐσεβῆ κλύειν θέλεις,
πρόφρων ἄκουε· νῦν τε κατ' Εὐριπίδην
τὸ κοσμοσωτήριον ἐξερῶ πάθος,
ὅθεν μαθήσῃ πλείστα μυστικῶν λόγων,
ὡς ἐκ στόματος μητροπαρθένου κόρης,
μύστου πεφιλμένου τε τῷ Διδασκάλῳ.
Πρώτην γὰρ αὐτὴν νῦν παραστήσει λόγος
μητροπρεπῶς θρηνοῦσαν ἐν καιρῷ πάθους,
10 πότμου τε τὴν πρόφασιν ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης
στένουσαν, ὡς φανείσαν ὄντως αἰτίαν
τοῦ μητέρ' αὐτὴν τοῦ Λόγου χρηματίσαι
καί νῦν ἰδεῖν πάσχοντα τοῦτον ἀδίκως·
εἰ μὴ γὰρ ἐσφάλημεν ἀπροσεξία,
οὐκ ἂν κατεκρίθημεν ἀρχῆθεν μόρον,
κἂν μὴ διεφθάρημεν ἐρπετοῦ δόλῳ,
μηδ' ἢ φθορά τ' εἰσῆλθε θηρὸς ἀπάτη,
καί πότμον ὑπέστημεν ἐνδίκῳ κρίσει.

20

Ὡς μὴ τὸ κακὸν ἀδιάφθορον μένη,
οὐκ ἦν βροτωθῆναι τε καὶ τλῆσαι μόρον
τὸν ζωοποιὸν Δεσπότην, Θεὸν Λόγον,
ἀφθαρτισαντα τὸ φθαρὲν φιλαγάθως,
καὶ ζωοποιήσαντα τὸ βροτῶν γένος·
μένοντος αὐτοῦ δ' ἀκενώτου τοῦ Λόγου,
ἧδ' οὐκ ἂν ἐκπέφηνε μήτηρ Δεσπότου,
καὶ τόνδε νῦν ὀρώσα πάσχοντ' ἀδίκως,
θρηνοῦσ' ἀνηλάλαζε τετρυχωμένη.
Πρόσωπα γοῦν δράματός εἰσί μοι τάδε·

30

μήτηρ πάναγνος, παρθένος μύστης, κόραι
αί συμπαροῦσαι μητρί τῆ τοῦ Δεσπότου.

ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Εἰθ' ὄφελ' ἐν λειμῶνι μηδ' ἔρπειν ὄφεις,
μηδ' ἐν νάπαισι τοῦδ' ὑφεδρεύειν δράκων
ἀγκυλομήτης· οὐ γὰρ ἂν πλευρᾶς φύμα,
μήτηρ γένους δύστηνος ἠπατημένη
τόλμημα τολμᾶν παντότολμον ἀνέτλη,
ἔρρους ἔρωτι θυμὸν ἐκπεπληγμένη,
θεώσεως πεισθείσα τυχεῖν αὐτόθεν·

40 (10)

οὐδ' ἂν φαγεῖν πείσασα καρποῦ τὸν πόσιν
τοῦ μηδὲ συμφέροντος αὐτίκα σφίσι,
λειμῶνος ἐξωκιστο τοῦ πανολβίου,
λύμην κατακριθείσα καὶ λυγρὸν μόρον,
μήτηρ τέκνων τ' ἤκουσεν ἐκ δυσκοιτίας
μογοστοκοῦς' ὠδίσι τ' ἐμπαρειμένη,
ἰδρῶτ' ἂν ὤκει τήνδε γῆν ὀλεθρίαν
σὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν ἀρᾶς ὑστάτης,
ἄπερ τεκεῖν ὄριστο λύπαις καὶ στόνοις,
διαδοχᾶς τε παραπέμπειν τῷ βίῳ,
διαλλαγᾶς τ' ἐντεῦθεν εὐρεῖν ἐξόχους·
οὐδ' ἂν γένος τ' ὄλωλεν ἀνθρώπων ἅπαν

50 (20)

καὶ τὸν Δυνατὸν ἀλθανεῖν ἔπεισέ πως
ἀγαθότητι δαπέδῳ κατιέναι
καινῶς βροτωθῆναι τε καὶ τλήσαι πάθος·
οὐδ' ἂν ἐγὼ πέφυκα μήτηρ παρθένος
καὶ νῦν ἔκλυον Ὑιὸν ἔλκεσθαι κρίσει
οὐράνιον, γῆϊνον, ἀκραιφνῆ γοναῖς,
ἰδεῖν τ' ἔφριττον τόνδε καθυβρισμένον,
ἄτερ δαλῶν φέρουσα, φεῦ, δεινὴν φλόγα,
ἢ σφόδρα μαιμάσσει με καὶ δονεῖ κέαρ
καὶ καρδίαν δίεισιν ὡς ῥόπτρον μέγα,

60 (30)

ὡς νητρεκῶς ἤυσε Συμεῶν γέρων,
τηλεσκόποις ὄμμασι πάντως προβλέπων.
Ἦ που μεγίστη γίνεται σωτηρία,
ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆ,
τὰ πάντα συμφέρουσα τῷδ' ὡσπερ θέμις,
μηδὲ πρὸς ἄλλου πάρφασιν σίγα κλύη,
ἀλλ' ἔστι συμφρονοῦσα γνησίῳ πόσει.
Νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα καὶ νοσεῖ τὰ καίρια,
αὐτῆς προδοῦσης ἄνδρα καὶ κράτους κλέος.

- 70 (40) Φιλεῖ γὰρ ὕβρις ἢ πάλαι τίκτειν νέαν·
ἐκ δακρύων δάκρυα καταλείβεται,
ὧν οὔτε μέτρον οὔτ' ἀριθμός ἐστί τις·
κακῶ κακὸν γὰρ εἰς ἄμιλλαν ἔρχεται.
Ἵθεν πότνια φύσις ἠτιμωμένη
στένει κλάουσα συμφορὰς πεφυρμένας
διαδοχὰς τε τῶν ἀφερτάτων πόνων,
τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον,
ἐπεὶ πρὸς ἐχθροῦ ἦσθετ' ἠδίκημένη
καὶ μητρὸς αὐτῆς πρωτοπήμονος βλάβη
πατρός θ' ὑποκλιναντος οὔας μητέρι,
- 80 (50) ὧν πάντες ἐσμέν οἱ κατὰ χθόν' ἔκγονοι.
Βοᾶ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δεξιᾶς,
πίστιν μεγίστην, καὶ Θεὸν μαρτύρεται·
ἔγνω γὰρ ἢ τάλαινα συμφορῶν ὕπο,
οἶον πατρῶν μὴ λιπεῖν ἐσθλὸν χθόνα·
στυγεῖ δὲ κόσμον, οὐδ' ὀρώσ' εὐφραίνεται.
Εἰς τοῦτο γὰρ νῦν ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνας,
ὥσθ' ἴμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε καὶ πόλῳ
λέξαι μολοῦσαν δεῦρο φύσεως βλάβας.
Οὔπω γὰρ ἢ τάλαινα παύεται γόων,
- 90 (60) τίκτουσα μὴ τίκτουσα, φεύγουσ' αὖ τόκους.
Δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω, λέγουσα σε
τίκτουσαν οὐ τίκτουσαν, ὡς ὑπὲρ λόγον.
Τόκον γὰρ ἔγνω ἀτοκόν, τί γὰρ φράσω;
πόνους φυγοῦσα καὶ φθορὰν νῦν καὶ πάλαι.
Οὐκ οἶδα τέρψιν οὐδ' ἐπίσογον φάτιν
τινὸς πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφᾶς·
οὐ γὰρ κορείης ἄμμα διέφθειρέ τις.
Καὶ παῖδα πῶς ἔτικτον; ὦ θάμβος μέγα·
ὕβρισμένον δὲ τανῦν πῶς οἶσω βλέπειν;
- 100 (70) Πόνους φυγοῦσα, πῶς ὀδυνῶμαι κέαρ;
Ἀηλάλαξα πῶς πάλαι χαρᾶς ὕπο,
ὄτ' ἦλθεν εὐάγγελος ἀγγελῶν τόκον,
φράζων ἄλυξιν δυσμενῶν βροτῶν γένει
καὶ γηθόσυνον χάρμα μοι φέρων μέγα;
Λόγοις δὲ τοῦδ' εὐπλαγκτος οὐκ ἐφαινόμην,
πεισθείσα τῷ φέροντι θέσκελον φάτιν,
οὐχὶ σφάγιον μηνύουσάν μ' ἐκτεκεῖν,
ἀλλ' ὡς ἄνακτα γῆς τε καὶ παντὸς πόλου.
Ὅμως δ' ἔθνον καὶ γυναικείῳ νόμῳ

110 (80)

ψυχῆς τ' ἔπεμπον ἀλαλαγμὸν ἐκ μέσης,
λάσκουσ' ἀνευφημοῦσα τὴν ἀγγελίαν,
θυηφάγον φέρουσά τ' εὐώδη φλόγα,
οἶαν θύειν φράζουσιν οἱ θεοπρόποι,
ζῆλον ἔμπυρον, πνεῦμα συντετριμμένον,
ἔρωτά τ' ἀκάθεκτον, ἔνθερμον λίαν,
ἃ θυσίαν οἶδαμεν εὐφημουμένην.

Καί πῶς στροβεῖ μου σπλάγχνα νῦν δριμύ βέλος;
κἀγὼ μὲν ἦν πρόθυμος ἔννυχος δραμεῖν,
ἰδεῖν τε Παιδὸς ἦν κακωσύνην πάθοι·
αὐται δ' ἔπεισάν μ' ἡμέρας μίμνειν φάος.

120 (90)

[ΧΟΡΟΣ]

Δέσποινα, νῦν πύκαζε σὸν δέμας τάχει.
Ἄνδρες τρέχουσιν ἐμφανεῖς πρὸς τὴν πόλιν.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Τί δ' ἐστί; μῶν τις δυσμενῶν ἀγγέλλεται
λόχος κρυφαῖος ἐστάναι κατ' εὐφρόνην;

[ΧΟΡΟΣ]

Ἐννυχος ὄχλος ἐν θορύβῳ συρρέει,
στρατὸν πολὺν τε πᾶσαν ἀν' ὄρφναν βλέπω
λαμπτήρας εἰσφέροντα καὶ πολλὰ ξίφη.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Καί μὴν πρὸς ἡμᾶς νῦν τις ἐν σπουδῇ ποδὸς
στεῖ χει, νέον τι πράγμ' ἔχων ἴσως φράσαι.

[ΧΟΡΟΣ]

130 (100)

Ἴδω τι λέξει καὶ τίν' ἀγγελεῖ λόγον.
Πότνια, πότνα, σεμνοτάτα παρθένε·
αἶ αἶ αἶ αἶ·

Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κοῦκ ἀνώνυμος
ἀγνή κέκλησαι, τῆσδε γῆς ὅσοι πέδον
ναίουσι, λαμπρὸν φῶς ὀρῶντες ἡλίου·
τανῦν δὲ τάλαιν' ἢ πάλαι μακαρία.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Τί δ' ἐστίν; ἢ πῶ τίς μ' ἀποκτεῖναι θέλει;

[ΧΟΡΟΣ]

Οὐκ, ἀλλὰ Παῖς θνήσκει σὸς ὑπ' ἀλαστόρων.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Οἴμοι, τί λέξεις; ὡς μ' ἀπωλεσας, γύναι.

[ΧΟΡΟΣ]

140 (110)

Ὡς οὐκέτ' ὄντος Υἱέος φρόντιζε δῆ.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Ἵδ' δεινὰ λέξασ', οὐχί συγκλείσεις στόμα
καί πᾶν μεθήσεις ἀπρεπὲς ῥῆμ' ἐκφέρειν;
Τὸν ὄντ' ἀεὶ γὰρ μηκέτ' εἶναι πῶς λέγεις;
Εὐφημος ἴσθι, κἂν τί σοι χρεία λέγειν,
λέγ' ὡς προσήκει, μηδ' ἀτιμάσης Θεόν.
Γονᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας ἔβλαστέ μοι·
καινὸν δὲ πίτνειν αἴμ' ὑπ' ἀνέρων Θεοῦ·
θανεῖν τὸν ἀθάνατον οὐκ ἔχει λόγον.
Ἔτικτον αὐτόν, οἶδα δ' ὡς ἐγεινάμην.

[ΧΟΡΟΣ]

150 (120)

Ἵδ' τλῆμον, οὐκ οἶσθ' οἱ κακῶν ἐλήλυθας
καί τούσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους.
Ἡὺς φανείσης, Υἱέος γ' ὄψει μόρον,
ὡς πάννουχον κρίνουσιν οἱ μαιφόνοι.
Καίτοι δέδορκ' ἐνθάδε τῶν Παιδὸς τινὰ
στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον,
σπουδῆ πρὸς ἡμᾶς τόνδ' ἰθύνοντα δρόμον·
δείκνυσι δ' ὡς τι καινὸν ἀγγεῖλή παρῶν.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Τί δήποτ' ἄρα σημάσαι νέον θέλει;

[ΧΟΡΟΣ]

Ἴδω τί λέξαι πνευστιῶν οὔτος θέλει.

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

160 (130)

Ὅττοτοτοῖ·

Καλλίστα, πότνα, σεμνοτάτα Μαρία,
αί αί αί αί
ἀπωλόμεσθ' οὐ δυσμενῶν τάχ' ὑπό του.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Τίνα θροεῖς αὐδάν; τίνα βοᾷς λόγον;
Ἄγ' εἶπέ, τίς φοβεῖ σε φήμ' αὐθις νέα;

[ΧΟΡΟΣ]

Ἐκλυες ᾧ, αἴεις ᾧ ἤκουσας ὅς ὅς
Παῖδα σὸν προὔδωκε τοῖς μαιφόνοις;

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Πρὸς τοῦ τόδ' ἄλλο καινὸν ἀγγελεῖς κακόν;
τίς ἐστι; μὼν τις τῶν φιλεῖν ἠλπισμένων;

[ΧΟΡΟΣ]

170 (140)

Ἀργυροδέκτης, δύστροπος μύστης, λέγει,
ἀργυροφύλαξ, ἀργυροτρῶκτης πλέον.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Οἶμοι, τόδ' οἶον ἄλλο πρὸς κακῷ κακόν,
εἰ τοῖς φιλεῖν δοκοῦσι κατειργάσμεθα.
Ἦ που τετόλμηκ' ἔργον ἄτολμον τάλας;
τί δ' ἐγκαλῶν προὔδωκε παντευεργέτην;
ἢ τίς λαβὴ δράματος ἦν τῷ μαινόλη;

[ΧΟΡΟΣ]

Ἄκουε τοῦδ' ὅς σοι τρανῶς πάντ' ἀγγελεῖ.

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

Ἄκουε, τλήμον, ἢ τὸ πρὶν πανολβία,
ἄκουσον οὐς σοι δυστυχεῖς φέρω λόγους.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

180 (150)

Αἰ αί, διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγῳ·
κακῶν γὰρ ἤκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

Κακῶν μέν, ἀληθῶν δ' ὅμως· τί γὰρ φράσω;

Ἐπεὶ τὸ πάσχα καινόν, ὡς ἔφη, φάγοι,
μύσταις ἄριστον παραθείς, δεῖπνον μέγα,
δείξας δ' ἐν αἰνιγμοῖσι τὸν λογοπράτην,
ἔπειτα νίψας τῶν μαθητῶν τοὺς πόδας,
ἔξεισιν ὡς εἴθιστ' ἐλαιῶν εἰς ὄρος,
εἰπῶν τε μύσταις πάνθ' ἄπερ τανῦν πάθοι,
καταρτίσας πάντας τε μυσταγωγίαις,
πολλοῖς ξὺν ἄλλοις καὶ τὰδ' εἶπε πρὸς Θεόν·
«Πάτερ, μέγιστον νῦν πάρασχέ μοι κλέος·
»τὸ παρὰ σοῖ γὰρ μὴ λιπῶν ποτε κλέος,
»εἰς μείζον ἤξω, δυσμενῆ κτανῶν βροτῶν·
»ἔθνη τε διδοῖς πάντ' ἔχοντι πρὸς σέθεν·
»λαβῶν δὲ πάντας, χῶς ἀριστεῖον σφέων
»ὑπερκρεμασθεῖς, αὖγε σαῖν χεροῖν νέμω.
»Κυδρούμενος δὲ τοῖς ἀριστεύμασί μου,
»κάλει φίλους εἰς δαίτα. Μακάριος εἶ,
»μακάριος τοιάδε διειργασμένος».

190 (160)

200 (170)

Ἦδ' αὖθις ἀφήσιν ὡς βροντῶν ὄπα,
δηλῶν κλεισμόν αἰθεροδρόμῳ βοῆ·
«Καὶ πρὶν κλειῖσας, νῦν κλειῖσω σε πλέον».

Ἐπεὶ δὲ μύσταις ταῦτ' ἐνηγήθη ξένως,
ἤκει πρὸς αὐτοῖς ἐν τόπῳ τοῦ χειμάρου
πρὸς κῆπον, ἦχι πολλάκις συνήγετο,
ὃν οὐδ' ὁ πρᾶτης ἀγνοῶν νύκτωρ μέσον
ἔφθασεν ὄχλον τῶν μαιφόνων ἄγων,
ξιφηφοροῦντας καὶ φονῶντας ἐν θράσει·
ὃς καὶ προσιῶν ὡς φίλος Διδασκάλῳ,
«Ραββὶ προσειπὼν χαῖρ'», ἐφίλει δυστρόπως.

210 (180)

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Φεῦ, φεῦ, τί χειρὸν τοῦδε τολμήσειέ τις;
Τί γοῦν πρὸς αὐτὸν ἀντέφησε Παῖς ἐμός;

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

Οὐκ εἶπεν οὐδέν, πλὴν «Ἐταῖρ', ἐφ' ᾧ πάρει;»
Ἄφαρ δ' ἔβαλλον χεῖρας οἱ μαιφόνοι·
ἄμμες δ' ἀφέντες ἄλλος ἄλλη φεύγομεν.
Πέτρος δ' ὁ κλεινὸς καὶ λόγοις ἀπείπατο·
μόνος δ' Ἐπιστήθιος εἶπετ' ἀτρέμας.
Ἔδοξα δ' αὐτὸς ὑπὸ τοῦ πεπυθέναι

- σιγῇ λέγοντος ὡς πρὸς αὐτὸν ἡρέμα
220 (190) τὸν δύστροπον πρᾶτην γε τοῦ Διδασκάλου·
- «Τῆς ἀσεβείας· ὦ τάλ', οὐ φοβῆ Θεόν;
 »οὐ θεσμὸν αἰδῆ τῶν βροτῶν τῆς οὐσίας,
 »Αδάμ τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν
 »καὶ πατριάρχας ἐκλελεγμένους γένους;
 »μύστης φανείς σὺ συμμαθητὰς αἰσχύνεις,
 »τὸν μυσταγωγόν, φεῦ, προδοὺς ἀργυρίου,
 »προὔδωκας αὐτὸν εἰς φόνον μαιφόνους.
 »Οὐκ εἶπεν; οὐ σῆς προῦνοήσατο φρενός,
 »σκοπεῖν ἐφ' οἷσι νῦν ἐκῶν ἀλγύνεται;
- 230 (200)** »σὺ δ' οὐκ ἀνέσχου· τοιγαροῦν γνοιῆς τάχει.
 »Εὖ δ' ἴσθι, πατρός δ' εὐσεβὲς θάλπει γένος.
 »Εἰ μὴ γὰρ ὄρκους Ἀβραὰμ ἐπεσχέθη,
 »οὐκ ἂν ποτ' ἔσχε μὴ τάδ' ὑπεξιέναι
 »κάντεῦθεν ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν δίκην.
 »Δοκεῖς γὰρ αὐτὸν τάδ' ὑποστήναι πάθη,
 »εἰ μὴ τι κερδαίνοντα κάντεῦθεν μέγα;
 »Νῦν δ' ἐκ χθονὸς μὲν ἔστ' ἂν ἔρχηται πάλιν,
 »καινώς ἄνεισι, σίγα δ' ἔξεταί κρίσιν,
 »ἐρῶν καθ' ὑμῶν Πατρὶ σὴν ἀμαρτίαν
- 240 (210)** »λαοῦ τε τοῦδε μαινόλου τολμηρίαν,
 »ὡς καὶ προεῖπε Δαυΐδου γλώσση πάλαι,
 »οὐκ ἀγνοοῦντι καὶ πρὸ τῆς τολμηρίας·
 »πλήσει τε πᾶσαν γαίαν εὐδόξων λόγων
 »ἔργων τε κλεινῶν, μυρίων, θαυμασίων,
- 2** »ὄψεσθε δ' ἐν Πατρὸς μολοῦντ' αὐθις κλέει,
 »κρίσιν φέροντα ζῶσι καὶ τεθνηκόσι
 »καὶ πᾶσι παρέχοντα τὸ κατ' ἀξίαν.
 »Πῶς γοῦν προσόψει σὺ τε καὶ μαιφόνου,
 »ἢ ποίαν οὐκ ἐκτίσειτ' ἔνδικον τίσιν;
- 250 (220)** »πλὴν καὶ πρὸ τοῦδε τίσειτ' ἔνδικον τίσιν,
 »εἰ μὴ χέρας νίψεσθε τὰς μαιφόνους·
 »ἄς, ἣν θέλητε κἂν τανῦν ξυνιέναι,
 »αὐτὸς ῥυτοῖς νασμοῖσιν ἀπομόρξεται.
 »Ἡ σῆς γε τόλμης νῦν μάθης γεγευμένος,
 »σὺν σοὶ δὲ καὶ πᾶς τῶν ἀλαστόρων ὄχλος.
 »Νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν,
 »εἰ μὴ τι πάθης, ὧν φόβος πολὺς κρατεῖ,
 »κἀγὼ προφήτης τῶν λόγων γενήσομαι.
 »Ἀλλ' ἐκποδῶν ἄπιθι καὶ σαυτοῦ πέρι
- 260 (230)** »φρόντιζε· ταῦτοῦ δ' αὐτὸς εὖ γε θήσεται.
 »Σὺ δ', ὥσπερ εἰκός, κατθανῆ κακὸς κακῶς,

»πρῶτα κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένος,
»πήδημ' ἐς ἄδην κραιπνὸν ὀρμήσας τάχος,
»λύπη παχνωθεῖς, ὡς προδοῦς ἀργυρίου,
»καὶ νᾶμα πυρὸς παμφάγου σε δέξεται.
»Οὐ γὰρ θέλεις νῦν ἐκφυγεῖν τιμωρίαν·
»καὶ τῶνδε τεύξῃ, προὐννέπω δέ σοι τάδε·
»οὐ σ' ἡ' πιούσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ·
»οὐ νεκρεγέρτου νεκρέγερσιν κατίδης.

270 (240)

»Ἐς γὰρ τοσοῦτον μωρίας ἀφικάνεις,
»ὥστ' ἐξὸν αὐθις δεῖν' ἐλεῖν βουλευμάτα
»καὶ πάντ' ἀφέντα προσπεσεῖν Διδασκάλῳ
»κᾶκ τῶν βλεφάρων θερμὰ χύσαι δάκρυα,
»βρόχον κρεμαστὸν ἐξανάψεις ἀγχόνης,
»ψυχὴν ἀφείναι τοῖς βροχώμασι τρέχων.
»Ὅμως δὲ κᾶν τοῖσδ' οὐκ ἀπειρηκῶς, σέ πως
»σώσει, τὸ σὸν γε προσκοπούμενος κέαρ·
»οὐ γὰρ δύναται' ἂν ἀγαθὸς που μὴ μένειν.
»Ἀλλ' οὐ σε μὴ θέλοντα κερδᾶναι θέλει·

280 (250)

»οὐ γὰρ νόμον τίθησιν ἐν βροτοῖς βίαν·
»ἤκιστα τοῦδε λῆμ' ἔφυ τυραννικόν·
»ῥαγεῖς γὰρ αἰσχυρῶς πάγκακον ῥήξεις κέαρ.
»Ἀλλ' οὐτι ταύτη ταῦτα, μὴ σύ που δόκει·
»ἔτ' εἰς ἀγῶνας σύ τε καὶ μαιφόνοι,
»καὶ πᾶσι συνδράσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
»Αἴσθοιτο δ' αὐτῶν δῆμος ὑβριστῆς ἅπας,
»ἤτοι θανόντες ἢ φάος δεδορκότες,
»οὐδ' νᾶμα πυρὸς αὐθις ὑποδέξεται.
»Ἄορθῶς λέλεκται μῦθος ἀψευδῆς ὄδε·

290 (260)

»ἄκου', Ἰούδα, σῶν κακῶν κατάστασιν.
»Καίτοι προκόψω γ' οὐδὲν ἢ σκῆψιν μόνην·
»οὐ γὰρ Θεὸς σε σωφρονεῖν ἀναγκάσει·
»ἐν τῇ προαιρέσει δὲ καὶ γνώμῃ βροτῶν
»τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ»

Ταῦτ' εἶπεν οὐκ οἶδ' ἄγγελός τις ἢ βροτὸς
πρὸς αὐτόν, ὡς εἶρηκα, τὸν λογοπράτην.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Ω γαῖα μήτηρ ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,
οἴων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.
Τάχ' ἐξ ὀπαδοῦ δράμα, Παῖ, κατηρτύθη,
ὄν πολλακίς ἔδειξας αἰνιγμῶ φίλοις·
οὐ γὰρ σ' ἔλαθε τῶνδ' ὄς αἴτιος κακῶν.
Ἦ παγκάκιστε, τοῦτο γὰρ σ' εἰπεῖν ἔχω,
σὺ ταῦτ' ἔδρασας, σὸν προδοῦς εὐεργέτην.

300 (270)

- Σὰ ταῦτα, δαίμον· τίς γὰρ ἂν ἄλλος ποτὲ
 ἔδρασεν ἢ βούλευσε δυσμενῆς ἀνήρ;
 Ὅλοιθ' ὁ δράσας· ἡ δίκη δ' ἐπίσταται,
 αἰσχρὸς τε μύστης ἀξίαν τίσει δίκην.
 Ἄργυραμοιβέ, ποῦ συνήδη σὺ δόλω;
 ἄρ' εἰσέτι ζῆς, δεινὰ ταῦτ' εἰργασμένος;
 οὐδ' ὑπὸ γῆς τάρταρα σὸν κρύπτεις δέμας;
 δεῖ γὰρ τανῦν ἢ γῆς σε κρυβῆναι κάτω,
 ἢ πυρὸς ἐν ῥιπαῖσιν αἰθέρος θανεῖν.
- 310 (280)
- ὦ μίσος, ὦ μέγιστον, ἔχθιστον κακόν,
 (τὴν Δεσπότην προδοῦσαν ἐξαυδῶ κάραν,
 ἔτλης προσελθεῖν ὡς φίλος Διδασκάλω·
 ἦλθες πρὸς αὐτόν, ἦλθες ἔχθιστος γεγώς
 καὶ Πατρὶ καὐτῷ παντί τ' ἀνθρώπων γένει.
 Πῶς πῶς προσεῖπας, πῶς κατησπᾶσω προδούς;
 γλώσση προσηύδας, καρδίᾳ μίασμ' ἔχων.
- 320 (290)
- Καὶ ταῦτα δράσας, ἥλιόν τε προσβλέπειν
 καὶ γαίαν, ὦ κάκιστε, τολμᾶς εἰσέτι·
 ταῦτ' οὔτι θάρσους ἐστὶν οὐδ' εὐτολμίας,
 εὐεργέτην προδόντα, τολμᾶν προσβλέπειν·
 ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
 πασῶν, ἀναίδει'. Εὐ δ' ἐπεμνήσθην σέθεν,
 καίτοι πρὸς οὐδὲν κέρδος, αἰσχύνην δέ σου,
 καὶ μὴ παρόντος, κἂν θάνης, κἂν φῶς βλέπης·
 ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι
 ψυχὴν τάληθῆ, σὺ τε κού κλύων μάθης·
 μάθης γὰρ εὐρῶν τὴν κατ' ἀξίαν τίσιν.
- 330 (300)
- Ἐκ τῶνδε πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν.
 Ἄκου', Ἰούδα, τὰ πρὸς αὐτοῦ καλά σοι.
 Εἵλκυσεν ἐκ σκότους σε τῆς ἀγνωσίας,
 ἔσωσέ σ', ὑπέδειξε φῶς σωτηρίας·
 δέδωκέ σοι χάρισμα πολλῶν θαυμάτων·
 μύσταις ἔφησε καὶ σὲ συνεδριάσαι
 κρίναί τε φυλὰς Ἰσραὴλ παντὸς γένους.
 Ἔθηκεν ἀργύρια πάντα χερσὶ σου,
 ἔκοπέ σου πρόφασιν ἀναργυρίας.
- 340 (310)
- Ἐκλεπτες ἀεὶ, μὴ δόκει λεληθέναι·
 ὄδ', ἅτε πανάγαθος, οὐκ ἤλεγχε σε λόγοισιν,
 οὐδὲ πρὸς σέθεν κακούμενος,
 εἰδῶς σε σαφῶς καὶ πρὸ τῆς τολμηρίας,
 ἔνιψε καὶ σοὺς δυσμενεστάτους πόδας
 ἄρτου τρύφος τ' ἔδωκε μυστικωτάτου.
 Καὶ ταῦθ' ὑπ' αὐτοῦ, παγκάκιςτ' ἀνδρῶν,

παθών, προὔδωκας αὐτόν, δῶρα δ' ἐκθήσω φόνου,
πολλῶν προσόντων. Εἰ γὰρ ἦσθ' ἀνάργυρος,
λαβὴν ἂν εἶχες τῶνδ' ἐρασθῆναι τάχα·

350 (320)

νῦν δ' οὐκ ἔχεις πρόφασιν, οὐκ ἔχεις λόγον
χείλη διᾶραι καὶ κατεπειν αἰτίαν.

Οὐ γὰρ τοσοῦτον σὺ δυνήσῃ πώποτε,
οὐδ' εἰ γένος πᾶν δαιμόνων σοι συνδράμη
καὶ γῆν ἅπασαν ῥημάτων πλήσῃ κακῶν·
ἐπεὶ μιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταται κτίσις,
καὶ πάντες ἐγνώρισαν ἐκ τῶν πραγμάτων.
'Αλλ' ἦγξεν ἀγχόνη σε φιλαργυρίας,
ἢ ρίζα πάντων τῶν κακῶν πέφυκέ πως·
φρούδη δὲ πίστις, ἢ πρὶν ἀπόλωλέ σοι.

360 (330)

Τοιοῦσδε φανείς, φῶς ὀρᾶν τολμᾶς, τάλα;
ἢ τὸν πρὶν οὐκ ἄρχειν Θεὸν δοκεῖς ἔτι
ἢ ζυγὰ δίκης ἐν κενοῖς κείσθαι τανῦν;
ᾠ κακὸν ἔρνος, οὔ ποτ' εἰ ρίζης βροτῶν,
πικρῶν δὲ ριζῶν φημί σ' ἐκπεφυκέναι,
ἀλάστορος μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ φθόνου,
φόνου, πότμου θ', ὅσα τε γῆ τρέφει κακά·
οὐ γὰρ ἐρῶ ποτ' ἐκ Θεοῦ φῦναί σ' ἐγώ,
εἰδυῖα καίπερ ὡς τὸ πᾶν προαίρεσις·
Θεὸς γὰρ οὐκ ἄκοντα σαώζει βία.

370 (340)

ᾠ δύστροπ', ᾧ κάκιστε καὶ μαιφόνε,
οἶον πέπραχας, πεπρακῶς εὐεργέτην;
Αὐτός σ', ὃν ἐλπίς παιδὸς εἶναι πατέρα,
πρόρριζον ἐκτρίψειεν οὐτάσας πυρί.
Ἔρρ', αἰσχροποιέ, φιλίας διαφθορεῦ·
ἀπέπτυσ' οὐδ' ἀπόντι σοι δεῖ συλλαλεῖν·
τὸν γὰρ δόλιον καὶ Θεὸς βδελύσσεται.
ᾠ Παῖ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν, ὃς κίβδηλος ἦ,
τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὄπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρῆ τὸν κακὸν διειδέναι,

380 (350)

οὐδεὶς χαρακτήρ ἐμπέφυκε σώματος;
ἀλλ' αὐτὸς εἰδῶς, ἀγνοεῖν πάντας θέλεις;
ᾠλοῖτ' ὄλοῖτο πανδίκως κακεργάτης·
ἔρρ' ἔρρε, παγκάκιστε καὶ μαιφόνε,
ὄλοι'· ἐγὼ δὲ ζῶντα Παῖδ' ἐπόψομαι,
κᾶν νῦν στένουσα πολλὰ καὶ πεπληγμένη
κέντροις ἀνίας, ἢ παντλάμων δακρύω·
γυνὴ γάρ εἰμι κἀπὶ δακρύοις ἔφυν.

[ΧΟΡΟΣ]

Αἶ αἶ αἶ αἶ·

Σίγα, σίγα, Παῖδ' οὐκέτ' ὄψει ζῶντα σόν.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

390 (360)

Οἴμοι, τί θρηνεῖς; τίς δὲ δράματος λαβή;

[ΧΟΡΟΣ]

Οὐκ οἶδ'· ἔοικε δ' οὐ μακρὰν ὄδ' ἄγγελος
λέξειν τάκειθεν σοῦ φίλου Παιδὸς πέρι.

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

Ἔδοξε θανεῖν Παῖδα σὸν τῆδ' ἡμέρα
γραμματέων ψήφῳ τε καὶ πρεσβυτέρων.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπίς, ἦν φοβουμένη
πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
Ἄτὰρ τίς ἀγών, τίνες Ἑβραίων λόγοι
καθεῖλον αὐτὸν κάπεκύρωσαν θανεῖν;

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

400 (370)

Γυναῖκες, αἱ τῆσδ' ἐγγύς ἐστε συμφορᾶς,
γυναῖκες, οὐκ ἀνασχέτ' οὐκ ἀνέξομαι·
ρίψω, μεθήσω σῶμ', ἀπαλλαγῆσομαι
βίου θανοῦσα· χαίρετ', οὐκέτ' εἶμ' ἐγώ.
Σὺ δ' εἶπε τίτιν κέκριται τρόπῳ θανεῖν
Παῖδ'· ἄρα λευσίμῳ χερὶ ψήφος θανεῖν;
ἦ δὴ σιδήρῳ πνεῦμ' ἀπορρήξαι κρίσις;

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

410 (380)

Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
βαίνων, πυθέσθαι δ' ἤθελον τοῦ δὴ πέρι·
σῶ γὰρ αἰεί ποτ' εἶχον εὐνοίαν Τέκνω,
βλέπων νιν οἷ' ἔρεξε θαυμάστ' ἐν βροτοῖς,
κάμοῦ δὲ διήνοιξεν ὀμμάτων κόρας.
Ἵρῶ δ' ὄχλον δραμόντα καὶ φθάσαντ' ἄκραν,
ἀστῶν δὲ δὴ τιν' ἠρόμην, ἄθροισμ' ἰδὼν·
«Τί καινὸν ἄστει; μὴν τι δυσμενῶν πάρα»
ἄγγελμ' ἀνεπτέρωκεν Ἑβραίων πόλιν;
Ἵδ' εἶπ'· «Ἰησοῦν κείνον οὐχ ὁρᾶς πέλας
ἔστῶτ' ἀγῶνα θανάτου δραμούμενον;»
Ἵρῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μὴ ποτ' ὄφελον·
τὸν μὲν κατηφῆ καὶ σιγῶνθ' ἔστηκότα,
τοὺς δ' ὥστε κύνας αἵματος διψαλέους
κύκλῳ περιτρέχοντας, ἐγκεχηνότας.

420 (390)

Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν Ἰουδαίων ὄχλος,
δείλαιος ἀγὸς διχόμυθ' ἐφθέγγετο,
λόγους ἐλίσσων ἄλλοτ' ἄλλους ἐν φόβῳ·
τέλος δ' ἔφη, σὸν Υἱὸν ἐκπαγλούμενος,
ὡς ἀκέραιον, ἀνεπίπληκτον βλέπων,
καὶ ξυνετῶς χωροῦντα πρὸς πάντας λόγους,
τοὺς δ' οὐκ ἐπαινῶν ὡς φονῶντας ἀνόμως,
καθ' οὐπὲρ οὐχ εὔρισκεν αἰτίαν φόνου,
ἔλεξε γοῦν, ἔλεξε· Τίς χρήζει λέγειν,
ὡς ἄρ' Ἰησοῦν κατθανεῖν, ἢ μή, χρεῶν;
καὶ τόνδ' ἀφείναι μᾶλλον ἢ μαιφόνον
ᾧν εἶχον ἐν δεσμοῖσι ληστήρων ἕνα.
Ἐπερρόθησαν δ' ὡς θανεῖν σταυρῷ δέον,
ληστήρα δ' ἀφείναιί τε τὸν κακεργάτην.
Ὁ δ' ἡγεμῶν ἔφησε τοῖσδ' ἐναντία,
ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὄμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν.

430 (400)

Ἄλλος γὰρ αὖθις εἶπε τῷδ' ἐναντία,
κραυγῇ πίσυνος κάμαθει τολμηρία·
ὅς δ' οὐκ ἐπῆνει· κάπῃ τῷδ' ἀνίσταται
ὄχλου θόρυβος ἀθυρογλώσσου μέγας·
ὅς δὴ κέκραγε Παῖδα σὸν θανεῖν θέμις.
Κεῖνος δὲ νικᾷ κακὸς ἐν πλήθει λέγων,
ὅς εἶπε δεῖν σὸν Παῖδα θανεῖν ἐν ξύλῳ.
Ἦδη δ' ἔως πέφηνεν, ἐκρέει κνέφας,
καὶ δὴ νιν ἐλκύσουσιν ἔξω τῆς πύλης
ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
δραμούμενον, καθ' ὃν θανεῖν ἐστὶ κρίσις·
ἐν ἡμέρᾳ γὰρ τῆδε λείψει τὸν βίον.

440 (410)

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Αἶ αἶ, κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.
Ναὶ ναὶ κακῶν πέλαγος ἢ τάλαιν' ὄρῳ
τοσοῦτον, ὥστε μήποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν
μηδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆσδε συμφορᾶς.
Φεῦ τῆς Ἑβραίων πῆ προβήσεται φρενός;
τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται,
εἰ καὶ Θεοῦ τολμῶσι τεκταίνειν φόνον;
Καυτοῦ μὲν οὐ μοι φροντίς· οὐ γάρ που μόρος
κατακρατήσῃ θανατοῦντος τὸν μόρον·
ἔτικτον αὐτόν, οἶδα δ' ὡς ἐγεινάμην,
στερρὰς φυγοῦσα τῶν τόκων ἀλγηδόνας·
αὐτοὺς δὲ πενθῶ συμφορᾷ κεχρημένους.
Ἔσται γὰρ ἔσται ποινάτωρ δίκη φόνου,
ὃν δυσσεβεῖς τολμῶσιν ἀνόμως φθόνῳ.

450 (420)

460 (430)

Αἶ αἶ αἶ αἶ·
Οὐ νῦν τὸ πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις φθόνος
ἔβλαψε πολλούς, οὐτόσον δ' ὅσον φίλους
αὐτοῦ τανῦν βλάψειεν, Ἑβραίων ὄχλον.

[ΧΟΡΟΣ]

Τί τούσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους;
ὄλωλέ σοι Παῖς, καὶ κινεῖς πολλοὺς λόγους.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

470 (440)

ᾠ δεινὰ λέξασ', οὐχὶ συγκλείσεις στόμα;
σωτήρα κόσμου σὺ δοκεῖς ὄλωλέναι;

[ΧΟΡΟΣ]

Βραχὺ προβάσα Παιδὸς ὄψει σου πάθη
ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
τρέχοντος, ᾧ ζῶντ' ἢ θανόντα νῦν ἴδης.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Οἶμοι, τί λεύσσω; χερσὶ τῶν ἀλαστόρων,
θηγενές μοι Τέκνον, ἔλκη καὶ φέρεις,
εἰς δεσμά τ' ἦλθες καὶ θέλων ἄγη σφίσιν,
ὁ δεσμολύτης τοῦ γένους τῶν δεσμίων.

Αἶ αἶ αἶ αἶ·

480 (450)

Ταῦτ' οὐ ξυνῶδὰ τοῖς πρὶν Ἀγγέλου λόγοις,
οὐδ' ἐλπίσι ξύμφωνα ταῖς ἐμαῖς, Τέκνον.

[ΧΟΡΟΣ]

Ἄλλὰ ξυνῶδὰ τοῖς προηγορευμένοις
οἷς εἶπε παθεῖν χερσὶ τῶν ἀλαστόρων.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Αἶ αἶ, τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται.
Πῆ πῆ πορεύῃ, Τέκνον; ὡς ἀπωλόμην·
ἔκητι τίνος τὸν ταχὺν τελεῖς δρόμον;
μὴ γάμος αὐθις ἐν Κανᾷ κἀκεῖ τρέχεις,
ἵν' ἐξ ὕδατος οἰνοποιήσης ξένως;
Ἐφέψομαί σοι, Τέκνον, ἢ μενῶ σ' ἔτι;
Δὸς δὸς λόγον μοι, τοῦ Θεοῦ Πατρός Λόγε,

490 (460)

μὴ δὴ παρέλθης σίγα δούλην μητέρα·
νῦν γὰρ στόματος φιλίου χρήζω σέθεν
φωνῆς ἀκοῦσαι καὶ προσειπεῖν, ᾧ Τέκνον.
Δός μοι, πρὸς αὐτοῦ Πατρός, ᾧ Τέκνον, σέθεν,
σοῦ θεσπεσίου χρωτὸς ἄψασθαι χεροῖν

ψαῦσαι ποδῶν τε καὶ περιπτύξασθαί σε.
Φεῦ φεῦ, τί δράσω; καρδία μου δίκεται.
ᾠ δεῦτε, φίλαι, δεῦτε, λίπωμεν φόβον·
προσέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε,
λάξεσθε χειρὸς δεξιᾶς. Τάλαιν' ἐγώ,
ὡς ἀρτίδακρὺς εἰμι καὶ φόβου πλέα.
Αἶ αἶ, πανώλης ἢ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.
Γυναῖκες, ὄψιν στυγνὰν ὡς εἶδον Τέκνου,
ποθῶ τεθνᾶναι, ζῆν δ' ἔτ' οὐδαμῶς φέρω.
Οἴμοι, τί δράσω; πῶς λάθω λαῶν χέρας;
ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων,
κοῦκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις.
Τί γοῦν τί δράσω; πῶς φύγω τόσους βρόχους;

[ΧΟΡΟΣ]

Οὐκ οἶδ', ἀδελφὴ φιλτάτη· δέδοικα γάρ,
κάμοι κατ' ὄσσων θερμὸν ὠρμήθη δάκρυ.

510 (480)

᾽Οπισθόπους δ' ἔξιθι καὶ σιγῇ βάθι.
Ἔρπ' εἰς τὰ δεινὰ· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας·
ἡμεῖς τ' ἐφεψόμεσθα δειλαία βάσει·
ὄχλος γὰρ αὐτὸν μαινόλης περιτρέχει,
κοῦ δεῖ πελάζειν ἐγγυὺς ἐνθυμουμένοις.
Βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται βλέπειν
ὄμιλος ἐχθρός, δυσμενής, μαιφόνος,
ὀρμήν τε δεινὸς στυγερᾶς γνώμης ῥοπή·
ἄγριον ἦθος, βαρβάρου φύσις φρενός.
Δέδοικα δ' αὐτόν, μή τι βουλεύσας νέον

520 (490)

δριμυτέραν σοι συμφορὰν συσκευάσῃ·
καὶ κάρτα τόνδ' ὀρώσα δειμαίνω πλέον
μὴ θηκτὸν ὄσῃ φάσγανον δι' ἥπατος,
κᾶπειτα μείζω συμφορὰν δέξῃ νέαν,
ἔγκατα Παιδὸς εἰ λεωφόρος λάβῃ.
Ἄλλ' ἐκκλίναςαι βραχὺ τῶν ἀλαστόρων,
ἐπισκοπῶμεν δρᾶμα τῶν μαιφόνων.
Ἴωμεν οὔν, ἴωμεν ἦχί που νάπος.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Νικᾶτ' ἐπειδὴ ταῦτα πάσαις ἀνδάνει·
καὶ λοιπὸν ἀπίωμεν, ἔνθ' ὑμῖν δοκεῖ.

[ΧΟΡΟΣ]

530 (500)

Ἐντεῦθεν ἀθρεῖν ὡς ἐξ ἀπόπτου δέον.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Δειλαί' ἐγὼ δύστηνος, εἰ Παῖδ' οὐχ ὀρῶ
πάσχοντα δεινά, μέχρι καὶ τύμβος λάβη.
Ἵχλους δ' ἔφυγον, ἵνα μὴ τι καὶ πάθω.
Τί μοι δ' ἔτι ζῆν κέρδος ἐστὶν ἐν βίῳ;
Αἶθ' αἶθε πότμῳ καταλυσαιίμαν ταχεῖ,
εἰ μὴ μεγάλως καταγηράσκειν ἔχω,
ὡς ἐλπίς ἐστι, Παιδὸς ἀνισταμένου
ἔθνη τε συνάγοντος ἐνδίκῳ κρίσει,
ὄν συγγενεῖς κτείνουσιν Ἑβραῖοι φθόνῳ.

540 (510)

Ναὶ συγγενεῖς μου τλήμονος μητρὸς λέγω,
οὐ Πατρὸς αὐτοῦ τοῦ βροτωθέντος Λόγου,
ὄν ἀσπόρως ἔτικτον οἶδ' ὑπὲρ λόγον,
στερρὰς τ' ἔφυγον ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
Πέποιθα γάρ, πέποιθα, κἄν πολλὰ στένω,
πάσχοντα μὴ φέρουσα τοῦτον νῦν βλέπειν.
Ἵτικτον αὐτόν, οἶδα δ' ὡς ἐγεινάμην·
ἀλλ' εἴμ' ἄκομπος ἐκφέρειν μυστήρια.
Ἵμως δ' ἀνάγκη, συμφορᾶς ἀφιγμένης,
γλῶσσάν μ' ἀφείναι. Πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,

550 (520)

ὄθεν μ' ὑπήλθε πρῶτον οἶα μητέρα,
φέρουσαν ἀγνὸν ἐς τόδ' ἡμέρας δέμας·
οὐδ' οἶδα τέρψιν ἢ λόγῳ κλύειν φέρω
γραφῆ τε λεύσσειν· οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν
ἐγὼ πρόθυμος, παρθένον ψυχὴν δ' ἔχω.
Ἵμνυμι τὸν σύμπαντα σαφῶς εἰδότα,
μηδ' ἂν θελήσαι μηδ' ἂν ἐννοῖαν λαβεῖν·
ἢ κατολοίμην ἀκλεῆς, ἀνώνυμος,
καὶ μήτε πόντος μήτε γῆ μήτ' αὖ πόλος
τὸ σῶμά μου δέξαιτο, καὶ ψυχὴν χέρες

560 (530)

πάσχοντος Υἱοῦ γ', ὡς κατ' εὐχὴν ἐστί μοι·
ἐλπίς τρέφει τε, κοῦ καταισχυνεῖ δέ με.
Ταῦτ' οἶδα· νῦν γὰρ οὐ θέμις πέρα λέγειν
θρηνοῦσαν ὡς δεῖ. Δακρῦών γὰρ ἄξια
πέπονθα πόλλ', οὐκ οἶδα δ' εἴ τι προσπάθω.
Πρῶτον δ' ὅμως μοι τὰγάθ' ἐξᾶσαι δέον·
τοῖς γὰρ κακοῖσι πλείον' οἶκτον ἐμβαλῶ.
Ἵμην ἄνανδρος καὶ μένουσα παρθένος·
ἄ γὰρ γυναικὶ σῶφρον' ἔσθ' εὐρημένα,
ταῦτ' ἐξεμόχθουν, τοῦ Θεοῦ πολλὴν χάριν

570 (540)

μετροῦντος ἀεὶ καὶ νέμοντος ἀφθόνως.
Πρῶτον μὲν οὖν γε, κἄν προσῆ κἄν μὴ προσῆ
ψόγος γυναιξίν, αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
κακῶς ἀκούειν, εἴ τις οὐκ ἔνδον μένει·
οὔπερ πόθον παρεῖς' ἔμιμνον ἐν δόμοις

580 (550)

εἴσω μελάθρων· κομψὰ θηλειῶν δ' ἔπη
οὐκ εἰσεφρούμην· τὸν δὲ νοῦν διδάσκαλον
αὐτῆς ἔχουσα χρηστόν, ἐξήρκουν ἐμοί.
Τὸ σωφρονεῖν ἐν πᾶσιν εἰδυί' ὡς καλὸν
καὶ δόξαν ἐσθλὴν πανταχοῦ κομίζεται,
γλώσσης τε σιγὴν πᾶσιν ὄμμα θ' ἥσυχον
παρεῖχον· ἦδειν δ' οἷς μ' ἐχρῆν νικᾶν κόρας
καὶ τίσι νίκην ὦν ἐχρῆν παριέναι.
Ἄκῆρατον δέ μ' ἐκ Θεοῦ λαβὼν ἀνήρ
αὔθις τὸ παρθένειον ἄμμ' ἀκῆρατον
τηροῦσαν ἀπέδωκεν· οὐδ' ἔστιν λόγος,
τὰ πράγματ' αὐτὰ καὶ γὰρ ἀπήλεγξέ με.
Οὕτως δ' ἔχουσα, τῷ Θεῷ μνηστεύομαι·
κάντεῦθεν Υἱόν, πῶς ἐρεῖς; ἐγεινάμην,
ὅπως γυνὴ οὔτις κομπάσει τεκεῖν ποτέ.

[ΧΟΡΟΣ]

590 (560)

Καλλίστα, πότνα, σεμνοτάτα παρθένε,
ἄνανδρον ἢδ' ἀνυμφον ἴδμεν μητέρα
μόνην σε πασῶν τῶν κατὰ γῆν μητέρων.
Μαιευσάσης χεῖρ κλῆρον οὐ δεδεγμένη
κατηγόρησε πιστὰ σοῦ θείου τόκου,
Θεόν τε, φῆς, ἔκλυες Ἄγγέλου τεκεῖν,
ἔργα θ' ἄπερ δέδρακεν, οὐ θνητοῦ γένους·
καὶ θάμβος ἐστίν, εἰ πάθη θνητῶν πάθος.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

600 (570)

Θαυμαστὸν εἶπας, εἰ τόδ' εὐδοκεῖ Πατήρ,
ὡς διὰ τούτου τοὺς βροτοὺς ἀγάθ' ἔχειν.
Οὐκ ἄλλο γὰρ φάρμακον ἐν θνητοῖς μόρου,
φθορᾶς ὃ παύσει τοὺς τάλαιπώρους κακῶν.
Καγὼ διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε·
ὃ γὰρ διδάσκων γνῶσιν ἄνθρωπον
Λόγος ἐμοὶ κατεσκήνωσε καὶ χάριν νέμει.
Ἐπεὶ βροτὸν πέπλακεν ἐκ γῆς ὃ Πλάσας,
λείμακί τ' ἐντέθεικε φυτῶν ἐργάτην,
ἐντεῦθεν εἰς Ὀλυμπον ἀνάγειν θέλων·
δράκων δέ νιν ἔσπευσε, γυναικὸς πλάνην,
λειμῶνος ἐκβαλεῖν τε καὶ ρίψαι πόλου·

610 (580)

ὄδ' ἀντεμηχανήσαθ' οἶα δὴ Θεὸς
γυναικὸς ἐκφῦναί τε καὶ Θεὸς μένων
βροτὸς γενέσθαι καὶ βροτῶν ἀναιρέτην
σφαγεῖς κατασκάψαι τε καὶ ρίψαι ποσίν.
Οὕτως σὺ πείθου καὶ Θεὸν πρὸς γῆν δέχου
ἐλθόντ' ἀγαγεῖν πρὸς πόλον βροτῶν γένος,

καὶ σπένδε καὶ κλείζε καὶ τόνδ' εὐλόγει.
Αὐτὸν γάρ νιν ὄψει πρὸς χθόν' ὡς ἐκ παστάδος
θρόσκοντα τύμβου, κᾶτ' ἀνιόντ' εἰς πόλον,
ὡς αὐτὸς εἶπε, καὶ πρὸ τοῦ θεοπρόποι.

620 (590)

Ἐλπίς δέ μοι ξύνεστιν ἀσφαλεστάτη·
ἐμοὶ γὰρ ὑπὲρ πάντα, οἷσι λείπεται,
ξύνεστιν ἐλπίς, οὐδὲ κλέπτομαι φρένας,
ἔξειν τι κεδνόν· ἠδὲ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν·
ὅταν δὲ μάλλον ἐλπίς ἀσφαλῆς μένη,
τὸ χάσμα ποῖον. Ἄλλα νικῶμαι πόνοις
καὶ προβλέπω μὲν ταῦθ' ὅπως ἔσται τάχει,
λύπη δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν ἐλπισμάτων.

[ΧΟΡΟΣ]

630 (600)

Πάγκλυτε, παγκαλλίστα κούρη, παρθένε,
ἔμβρυον, ὡς φῆς, τὸν Θεὸν πλουτήσασα,
σὺ ταῦτ' ἐπέγνωσ καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
Σοφωτέραν γὰρ ἴδμεν οὐσάν σε βροτῶν
καὶ ταῦθ' ὀρώσαν συνιέναι καὶ τέλος·
ὡς φρικτὰ πάντα καὶ βροτησίῳ γένει
πλήν τῇ τεκούσῃ δυσμαθῆ συνιέναι.

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

ᾧ δυστάλαινα τῶν ἐμῶν ἀλγημάτων·
ὡς οἶδα μὲν πόλλ', οἶδα δ' οὐχ ὅπως φράσω.
ᾧ θάμβος ἐστὶ τοῦτον ἠωρημένον
ιδεῖν με καὶ θανόντα κἂν ἐκουσίως.
Ἰώ μοι, ἰώ· Αἰ αἰ.

[ΧΟΡΟΣ]

640 (610)

Τί γοῦν τί δράσεις, ᾧ παθοῦς' ἀμήχανα;

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

Οὐκ οἶδα πλήν ἔν, καταναεῖν, εἰ μὴ τάχει
τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος λάβω,
ὡς ἔστιν ἐλπίς λίαν ἀσφαλεστάτη·
μίαν μόνην μείναι με δεῖ τὴν αὔριον,
ὡς ξυμπερανθῆ φροντίς, ἢ με νῦν τρύχει.
Ἄλλ', ᾧ φίλ' Ἰιέ, μή μ' ἔρημόν σου λίπης.

{ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

Αἰ αἰ· Ὁρηνοῦσα πολλά, τρανὸν οὐδὲν δεικνύεις·
πῆ μὲν μ' ἀπαγγέλλεις ἀκούειν δείματα
πεῖθεις τε πολλά δειματοῦσθαι τοῖς λόγοις,

650 (620)

πῆ δὲ θρασύνεις, κούδεν ἄρα καθαρῶς.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Οὐ μακρὰν ἔσται τέρμα τῶν ἠλπισμένων.

{ΕΤΕΡΟΝ ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

Αὐτὴ μὲν οὐπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,
γραφῆ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι·
ναύταις γὰρ ἦν μέτριος ἢ χειμῶν φέρειν,
προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων,
ὃ μὲν παρ' οἴαχ', ὃ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβῶς,
ὃ δ' ἄντλον εἶργων ναός· ἦν δ' ὑπερβάλλῃ
πολὺς ταραχθεὶς πόντος, ἐνδόντες φορᾶ,
παρήκαν αὐτοὺς κυμάτων δρομήμασιν.

660 (630)

Οὕτως δὲ κἀγὼ δεῖν' ὀρώσα πῆματα,
ἄφθογγός εἰμι καὶ παρεῖς' ἐὼ στόμα·
νικᾶ γάρ, ὡς οὐκ ἐκ Θεοῦ, δεινὸς κλύδων.
Σὲ δ' ἐλπίς, ὡς φῆς, ἀσφαλῆς εἶθε τρέφοι,
δέσποινα παγκοίρανε, μήτερ Κοιράνου.
'Αλλ' ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος·
τίν' ὦδε δ' αὖ δέδορκ' ἰθύνοντα δρόμον;
ἂ ἂ, τίνα στείχοντ' ἄθρῶ νῦν ἐνθάδε
στυγνοπρόσωπον, δακρῦων πεπλησμένον;

[ΑΓΓΕΛΟΣ]

Δέσποινα κούρη, Δεσπότου μήτερ Λόγου,
μή με στυγήσης· οὐχ ἐκῶν, ἐκῶν δ' ὅμως,
λύπρ' ἀγγελῶ σοι πρὸς παλαιοῖς καὶ νέα.

670 (640)

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Τί δ' ἐστίν; ὥς μοι φροιμίων ἄρχῃ κακῶν.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Δέσποινα κούρη, πῶς ἐρῶ; πῶς σοι φράσω;
σοὶ γὰρ μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
σφοδρᾶς τ' ἀνίας καὶ πικρῶν ἀλγηδόνων.
ᾠ πότνα κούρη, σεμνοτάτα παρθένε,
ὥς σε στενάζω λυγρὸς ὦν μύστης, ὅμως
τῷ Μυσταγωγῷ πιστός, κἂν πάσχονθ' ὀρῶ.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Τί δ' ἐστίν; Ἑβραίων τί μηνύεις νέον;

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

680 (650)

Παῖς νῦν σὸς οὐκέτ' ἐστίν, ὡς εἰπεῖν ἔπος·

δέδορκε μέντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Πῶς φῆς; τί τοῦτ' ἔλεξας; οἶδας δ' αὖ πόθεν;
ἄγ' εἶπέ μοι, φράσον τίνι θνήσκειν μόρω
Χριστὸν τανῦν φῆς Παῖδ' ἀθανάτου Πατρός;
ὡς ἐλπίς ἦν καὶ τόνδ' ἀθάνατον μένειν
ρύστην τ' ἔσεσθαι παντὸς Ἰσραὴλ γένους.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Ἐπεὶ πόλιν γε τῆσδε Σαλομῶν χθονὸς
λιπόντες ἀφίκανον ἐς Στρωτοῦς Λίθους,
ἄνακτ' ἐμὸν σύροντες ἀλάστωρ ὄχλος,

690 (660)

αὐτίχ' ὄμιλος οὐρανοδρόμῳ ξύλῳ
ἀνήγον, ἦγον, ἦγον εἰς ἄκρον τέλος·
ὀρθὸς δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο.
Ἐς κλῶνα δ' ἐγκάρσιον ἄλλον εὐθέως
ἔτεινον, ἐξέτεινον, ἥλωσαν χέρας,
πόδας δὲ καθήλωσαν ἐν πηκτῷ ξύλῳ.
Ὡς δ' ἔσχον οὕτως Δεσπότην ἠρτημένον,
ἄλλοι μὲν αὐτὸν καλάμῳ κραταιβόλῳ
ἔβαλλον, ἀντίπυργον εἰσβάντες πέτραν,
ἄλλοι δ' ὑσώπῳ σπόγγον ὄξους ἔμπλεον

700 (670)

χολῇ κεκραμένου δ' ἀνήγον ἐς στόμα.
Οἶδ' ὧσιν ἠχῆν οὐ σαφῶς δεδεγμένοι,
οὔτ' εἶδον οἱ ἔρεξε θαύματ' ἐν βροτοῖς,
ἄλλως διήγον καὶ διήνεγκαν κάρας
καὶ στέρν' ἔτυπτον ἀμαθῶς ἀγνωσίᾳ.
Ἐγὼ δὲ πόρρω Δεσπότη γὰρ εἰπόμην,
πρῶτον μὲν εἰς χλοηρὸν ἰζόν που νάπος
τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ καὶ γλώσσης ἄπο
ἔσωζον, ὡς ὀρῶν νιν, οὐχ ὀρώμενος
ὄχλῳ κακεργάτη τε καὶ μαιφόνῳ·

710 (680)

σέ τ' αὖ δακρυχέουσαν ἐστῶσαν ἰδὼν
ἤλυθον εἰπεῖν οὐ καλῶς πεπραγμένα.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἰώ μοι, ἰώ·
Αἱ αἱ, τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται·
πῶς πῶς δ' ἔτι ζῶ καὶ φέρω ταῦτα κλύειν;
ιδεῖν δὲ ταῦτα πῶς ποτ' οἴσω παντλάμων;
Ἴτ', ὦ γυναῖκες, γῆς Γαλιλαίας τέκνα,
προσεείπατ' αὐτὸν καὶ προπέμψατε χθονός.
ᾠ δεῦτε φίλαι, δεῦτε, λίπωμεν δέος.

[ΧΟΡΟΣ]

Σὺ γὰρ φύγῃς τὸν δῆμον, ὡς τί μὴ πάθῃς;

[ΘΕΟΤΟΚΟΣ]

720 (690)

Κἀγὼ δὲ τόνδε λοιπὸν εἰς τί καὶ τρέσω;
Ἴωμεν οὖν, ἴωμεν· ἀπέστω φόβος·
τί γὰρ ἔτι ζῆν κέρδος ἡμῖν ἐνθάδε;
Ἄλλ' ἀπίωμεν, ὡς ἴδω Παιδὸς πάθη.
Ἴώ μοι, ἰώ·
γυναῖκες, ὄψιν παιδρὰν οὐχ ὀρώ Τέκνου·
χροιὰν γὰρ ἠλλάξατο καὶ κάλλος ξένον.
Γυναῖκες, ὄμμα στυγνὸν ὡς εἶδον Τέκνου,
ποθῶ τεθῆναι, ζῆν δ' ἔτ' οὐδαμῶς στέγω.
Χωρεῖτε χωρεῖτ', οὐκέτι τὸ ζῆν φέρω.

730 (700)

ᾠ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
Τέκνον ποθεινόν, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;
ποινας δὲ ποίων ἀμπλακημάτων τίνεις;
ἀγνάς γὰρ ἀγνάς χεῖρας αἱμάτων φέρεις,
ἀγνά τε χεῖλη καὶ μέλος πᾶν καὶ στόμα,
ψυχὴν πάναγνον ἄδολόν τε καρδίαν.
Καὶ πῶς ὀρώ λησταῖς σε συνηρημένον;
οὐδ' ἐξ ἐπακτοῦ τινὸς ἐχθρῶν πημονῆς,
φίλος δ' ἀπόλλυσ' οὐκ ἄκονθ' ἐκουσίως
μύστης, ὃν ὑπέδειξας ἄρτω σοῖς φίλοις,

740 (710)

φειδύμενος τάλανος, ὡς φύγη κακόν,
κἂν οὐ συνῆκεν ἐμπαγεῖς βροχώμασι.
Τίνος δ' ἔκητι γῆς σ' ἀποστέλλει Πατήρ;
τί σ' ᾧδ' ἀτίμως ἠθέλησε τεθῆναι;
Δύστηνος, οἶον οἶον ἔργον νῦν βλέπω,
οὐ τλητὸν οὐδὲ λεκτόν, ἀλλ' ἀπωλόμην.
Αἰ αἰ, Τέκνον, σῶν πανταδίκων σφαγμάτων·
αἰ αἰ μάλ' αὖθις, ὡς κακῶς διόλλυσαι,
οὐκ ἐξαμαρτῶν αὐτός, ἀλλ' ἀμαρτίας
πρώτης γυναικὸς ἐξιώμενος βλάβην.

750 (720)

Οἶδ' οἶδα μὲν τάδ', οἶδα δ' οὐχ ὅπως φράσω,
καὶ συνιῶ μὲν, οἶα ταῦτ' ἔσται τάχει·
ἄλγος δ' ὑπερθεῖν τῶν ἐμῶν ἐλπισμάτων,
στένω τε πυκνὰ συμφορᾷ νικωμένη,
δάκρυσί τε βλέφαρα θερμοῖς τέγγεται·
ἀεὶ γὰρ ἔστι τὸ γυναικεῖον φύλον
πολύστονόν τε καὶ πολύδακρυ πλέον.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Ἴδ', ὦ γυναικῶν ἐξ ἀπασῶν βελτίων,
ὁ παρθένος πάρεστιν υἱὸς σοι νέος.

Ἴδου δὲ καὶ σοί, μύστα, μήτηρ παρθένος.
760 (730) Τί γοῦν τί, γύναι, δακρύοις τέγγεις κόρας;
τί δ' αὖ κατηφείς ὄμμα καὶ δακρυρροεῖς
καὶ συγχυθεῖς ἔστηκας, ἠνίκ' εὐτυχεῖς,
κοῦκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχη τρόπον;
Ταῦτα ξυνῳδὰ τοῖς προηγορευμένοις
οἷς αὐτὸς εἶπον καὶ θεοπρόπων στόμα.
Νῦν καιρὸς ἐχθρὸν γηγενῶν τίσειν δίκην.
Τί δῆτα λοιπὸν σῶ γ' ἐπιστένεις Τέκνω;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

770 (740) Οὐδέν· λαοῦ τοῦδ' ἐννοουμένη πέρι
ἔγωγ' ἐμαυτῇ πρὸς λόγους ἀφικόμην
καὶ τούσδε θρηνῶ συμφορᾷ νικωμένη,
ᾧμωξά θ' οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
τοῦντεῦθεν αὐτοῖς, οἳ σ' ἀνήρτησαν,
Τέκνον, παραδοκῶ τε πάνθ' ὅπη προβήσεται.
Λύπη δὲ κρείσσων καὶ βεβαίας ἐλπίδος.
Τὸν μὲν γὰρ ἡμῶν δυσμενῆ πεφυκότα
ῤῶον κτενεῖς σὺ καὶ καταβαλεῖς μόρον,
θάττον τ' ἀνιῶν τοὺς ἀλάστορας τίσεις·
γυνὴ δὲ θῆλυ κάπῃ δακρύοις ἔφω.
780 (750) Ὅθεν κἀγὼ στένουσα καὶ πεπληγμένη
κέντροις ἀνίας, ἢ τλάμων ὀδύρομαι.
Εἴμ' εὐκλεῆς μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυμαι,
στερουμένη σῆς θεσπεσίας μοι θέας.
Ὡς γὰρ ἄελπτον δρᾶμα προσπεσὸν τόδε
ψυχὴν διέφθαρκ'· οἴχομαι γοῦν, τοῦ βίου
χάριν μεθεῖσα, κατθανεῖν χρήζω, Τέκνον.
Καὶ γὰρ ἔρημος, ἄπολις οὔσα τρύχομαι,
οὐ μητέρ' οὐκ ἀδελφὸν οὐχὶ συγγενῆ
μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς·
κἂν μὴ τάχιστ' ἴδω σε, πῶς οἴσω, Τέκνον;
790 (760) Ἄλλ', ὦ φίλ' Υἱέ, μὴ μ' ἔρημόν σου λίπης.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Θάρσησον· εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι,
τὸ σὸν δ' ἄραρε μᾶλλον· ἐξηγοῦ Θεόν·
εὔρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὔρηκας τόδε.
Θήσω γὰρ αὖ σοι δῶρ' ἃ καλλιστεύεται
ἐν οὐρανῶ γαίῃ τε καὶ πάσῃ κτίσει.
Πολλῶν δ' ἕκατι τήνδε σοι δώσω χάριν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Πέποιθα κοῦτι σοῖς ἀπιστῶ που λόγοις.

- 800 (770) Κάμοι τάδ' ἐστὶ λῶστα, γινώσκω καλῶς·
 ἐγὼ σ' ἔτικτον, οἶδα δ' ὡς σ' ἐγεινάμην·
 ὑπερτερεῖ δ' ἄλγημα τῶν ἐγνωσμένων.
 Ἄλλ' ἄντομαί σε τοῦδε πρὸς σωτηρίου
 πάθους, φέροντος ἀπάθειαν τῷ γένει,
 μητροπρεπῶς τε σῶν ποδῶν ἐφάπτομαι,
 οἴκτειρον οἴκτειρόν με τὴν δυστλήμονα
 καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν σοῦ λίπης,
 δέξαι δὲ χῶρα καὶ δόμοις ἐφέστιον,
 ἦν θᾶσσον οὐ βούλοιο σὴν δίκην κρίναι·
 οὕτως ἔρωσ σοι πρὸς Πατρὸς τελεσφόρος
 σκοποῦ γένοιτο, καὶ θανόνθ' ἐκουσίως
- 810 (780) ἴδοιμι νεκρέγετον ἤματι τρίτῳ,
 ὡς αὐτὸς εἶπας πολλάκις πρὸς σοὺς φίλους·
 τὸ πᾶν γὰρ οὕτως ἀσφαλέστερόν τ' ἐμοί,
 σὺ τ' αὐτὸς ὦν ὄλβιος ὄλβιου Πατρὸς
 γνωσθεὶς ἀνυμνηθῆς γε πάση τῇ κτίσει.
 Μὴ γοῦν διάξω λυπρὸν ἐς μακρὸν βίον,
 ὄχλος δ' ἀλαστόρων γε τίσει τὴν δίκην,
 τὸν Δεσπότην κτείνας σε γῆς τε καὶ πόλου.
 Οὔτοι γάρ, ὡς ἔδρασαν, εὐρωσιν κακά,
 ἃ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίνεται βροτοῖς·
- 820 (790) ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῶν φροντίδ' ὡς τέκνων ἔχω
 μή πως πάθωσιν οἱ προσήκοντες σφίσι,
 πατρῶον ἐκπράσσοντες ἀσεβῆ φόνον·
 ἀλλ' αὐτός, ὦ σπλάγχνον, θεηγενὲς φάος,
 κάτειργε, κατάπαυσον, ἔξελ' ἐκ φόνου
 ἐγκατάλειμμα σπέρματος πεφιλμένου.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

- 830 (800) Αἰνῶ, γύναι, τάδ', οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι,
 πολλῶν δ' ἔκητι τήνδε σοι δοῦναι χάριν
 ἐγὼ πρόθυμός εἰμι κοῦκ ἂν ἐκπέσης.
 Συλλήψομαι γὰρ τοῦδέ σοι πάμπαν σκοποῦ,
 αὐτὴ τε γνοίης ζημίας ἀντιστροφὴν,
 ἀπαλλαγεῖσα τῆσδε τῆς ἀθυμίας.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἦμοι, φρενὸς σῆς εὐγενοῦς τε κάγαθῆς·
 Ἦ Τέκνον, οἷα συμφορᾶ συνεζύγης·
 τὸ δ' εὐγενὲς σου τῶν φρενῶν σῶον μένει·
 ὄσπην ἀεὶ μοι τὴν προμήθειαν φέρεις·
 ταῦτ' ἐννοηθεῖς ἠσθόμην ἀβουλίαν
 πολλὴν ἔχουσα καὶ μάτην λυπούμενη,
 μάτην θ' ἑαυτῇ πρὸς λόγους ἀφικόμην.

{ΧΟΡΟΣ}

840 (810)

Α ἄ· Πολυστόνων ἄϊον ἰαχὰν γόων,
φωνὰν ἔκλυον, ἔκλυον βοὰν στόνων.
Θεοκλυτεῖ δ' ὡς ἄρα δεινά τις παθῶν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Καὶ μὴν ὁ κλεινὸς ἄπο δὴ στείχει Πέτρος
σκυθρωπός, οἰκτρὸς καὶ κατανευγμένος·
θεοκλυτεῖ τις δ' ὡς κακὸν ῥέξας μέγα.
Τί, Πέτρε, θρηνεῖς; δεῖν' ἔπραξας, ἀλλ' ὅμως
ἔτ' ἔστι καὶ σοὶ τῶνδε συγγνώμης τυχεῖν.
ᾠ Τέκνον, ᾧ φίλτατον, ᾧ Θεοῦ Λόγε,
σύγγνωθ'· ἀμαρτεῖν δ' εἰκὸς ἄνθρωπον, Τέκνον,
καὶ Πέτρος ἐξήμαρτε τοὺς ὄχλους τρέσας.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

850 (820)

Στέγουσα νῦν ἄπιθι, μήτερ παρθένε·
λύω δὲ Πέτρῳ σφάλμα, χρηζούσης σέθεν·
καὶ γὰρ πάροιθεν σοῖς ἐπειθόμην λόγοις
σῆς εὐσεβείας καγαθῆς φρενὸς χάριν.
Καὶ μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδῶν ἔστω λόγου·
ἔλκει δὲ καὶ δάκρυα πολλήν μου χάριν
καὶ πάντα λύει δεσμὸν ἀμπλακημάτων.
Σοί τ' αὖ παραινῶ, μηδένα βροτῶν στύγει,
μηδ' οἱ μ' ἀπηώρησαν ἀνόμως ξύλω.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

860 (830)

ᾠμοι, φρενὸς σῆς εὐμενεστάτης αἰεί·
ὡς οὐδὲ πάσχων δυσμεναίνεις τῷ γένει,
οὐδὲ προσηλώσασιν ὀργίζῃ ξύλω.
Τίς γὰρ ἂν ἔτλη θυμὸν ὀργῆς σου,
Τέκνον; ἢ τίς ἀγανάκτησιν ὑπέστη σέθεν;

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Ἄπιθ' ἄπιθι δυσμενῶν νῦν ἐκ μέσου·
ὦνπερ γὰρ οὐνεκ' εἰς ἐμοὺς ἦκες λόγους,
τὰ μὲν πέπρακται, τῶν δ' ἐγὼ μνησθήσομαι.
Ἐνταῦθα μὲν σοὶ τῶνδ' ἀπαλλάσσω λόγον.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

870 (840)

Ἄραρεν, ὡς ἔοικεν, ᾧ τάλαιν' ἐγώ·
αἶ αἶ, τίν' ἐκφωνεῖς φρικώδη τήνδ' ὄπα,
γλυκασμὸς ὦν ὅλος δὲ καὶ θυμηδία;

τίνος γε διψῶν ἀπεγεύσω πικρίας;
Αὐθίς τε διψᾶν κάρτα κέκραγες μέγα.

{ΧΟΡΟΣ}

Κραυγῆς ἀκούσασ' ἐκπέπληγμαι παντλάμων ἐγώ·
τὸ μέντοι πρᾶγμ', ἐφ' ᾧ τανῦν στένεις,
οὐκ οἶδα, βουλοίμην δ' ἂν ἐκ σέθεν κλύειν.
Φθέγξαι τι, δεῦρ' ἄθρησον. Ἰώ μοι κακῶν·
τί τί σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηκε νῦν;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Σιγήσατ', ὦ γυναῖκες, ἐξειργάσμεθα·
ἐπίσχετ' αὐδὴν· Παῖδ' ἐρωτήσαι θέλω·

880 (850)

ὄρῳ γὰρ ἤδη τόνδε πλησίον μόρου.
Ναὶ ναὶ βλέπω κλίναντα πάντιμον κάραν,
μικρὰν λιπόντα ῥαδίως ὁμιλίαν.
Ἔεα, τί λεύσσω; σὸν δέμας νεκρόν, Τέκνον,
ἄθρῳ, μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον·
ὃς ἀρτίως κέκραγε πρὸς τὸν Πατέρα
φωνῆ κραταιᾷ γείσσα γῆς ταραξάση,
οὐ πᾶσα μὲν χθῶν φθέγματος πληρουμένη
φρικῶδες ἀντεφθέγξατ'· εἰσορῶσι δὲ
θέαμα κρείσσον ὁμμάτων ἐφαίνετο·

890 (860)

ὃν ἀρτίως ἔδρακον, ὃς φάος τόδε
οὐπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο.
Τί χρῆμα πάσχεις; τῷ τρόπῳ διόλλυσαι,
Τέκνον; πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα.
Ἢ γὰρ ποθοῦσα καρδία πάντ' εἰδέναι
κὰν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὐδ' ἀλίσκεται.
Ἔε ἔε ἔε·

Τάδε ξυνῳδὰ τοῖς προηγορευμένοις.
Αἶ αἶ, τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται.
Γυναῖκες, ὄψιν οὐχ ὄρῳ φαιδρὰν Τέκνου·

900 (870)

χροιὰν γὰρ ἠλλάξατο καὶ κάλλος ξένον,
δεινὸν θέαμα· καὶ φόβος νεκροῦ θιγεῖν.
Διδάσκαλον φέρω γὰρ ἀστέρων πάθος,
γῆς γείσσα σαλευθέντα, ῥαγείσας πέτρας.
Χωρεῖτε χωρεῖτ', οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
οἶα πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ νικῶμαι πόνοις.
Καὶ ξυνιῶ μὲν οἶα ταῦτ' ἔσται τάχει·
λύπη δὲ κρείσσων καὶ βεβαίας ἐλπίδος.
Παῖ Παντάνακτος, πῶς ἐς ἄδου νῦν δόμους
οἴχη μόρων ἔκητι τῶν πρωτοσπόρων;

910 (880)

αἴφνης δ' ἀπέπτῃς, ὡς μεθεῖς ἐκουσίως
ψυχὴν· μόρος γὰρ οὐποτ' ἦν ὑπέρτερος,

εἰ μὴ μεθῆκας Πατρὶ πνεῦμ' ἔκουσίως.
Ἦκουσ' ἔκλυον σὴν ὄπα πρὸς Πατέρα.
Τίνος δ' ἔκατι γῆς σ' ἀποστέλλει Πατὴρ;
τί σ' ὦδ' ἀτίμως ἠθέλησε τεθνάναι;
τί τὴν τεκοῦσαν μητέρ' ὀρφανὴν σέθεν
τέθεικας; Οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, Τέκνον·
Ἴδου τέθνηκας, τίς με δέξεται πόλις;
τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἐχεγγύους

920 (890)

ξένος παρασχὼν ῥύσεται δέμας τόδε;
Οὐκ ἔστι. Μείνω σ' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἦν τριττὸν ἡμᾶρ λαμπροφεγγῆς εἰσίδω,
ὡς αὐτὸς εἶπας νεκρέγερσιν μηνύων,
κἀγὼ πέποιθα καὶ στέγω ταῖς ἐλπίσι.
Κἂν νῦν νέκυν βλέπουσ' ἀπρωρημένον,
στένω μὲ μᾶλλον, ἢ σέ, τῆς ἀπουσίας·
ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον ἢ κατέφθισο.
Εἰ γὰρ γενοίμην, Τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός·
ὄλωλα, Τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.

930 (900)

Αἰ αἰ, κατ' ὄσσων κιχάνει μ' ἤδη σκότος·
ὄλωλα καὶ δὴ νερτέρων ποθῶ δόμους·
τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας
τανῦν μετοικεῖν, σῆς θέας στερουμένη.
Δύστηνος, οἶον ἔσχον ἄρτ' ἄλγημ' ἐγώ,
οὐ τλητὸν οὐδὲ ῥητόν. Ἄλλ' ἀπωλόμην.
Πῶς δ' ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
Ἄλλως σ' ἄρ' αὐτῆ, Τέκνον, ἐξεθρεψάμην,
ἔξω παρηγόρημα, μήτηρ παντλάμων;
ὅς τὴν τροφὴν ἅπασι δαψιλῶς νέμεις;

940 (910)

μάτην τ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις,
φεύγουσα χεῖρας τῶν φονόντων σοί, Τέκνον,
ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης σῶν ξένων γενεθλίων;
Ἄλλ' οὐκ ἐγῶμαι, κἂν στένω κἂν δακρῶω.
Ἐγὼ σ' ἔτικτον, οἶδα δ' ὡς σ' ἐγεινάμην·
ὄθεν ποθ' ἢ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
ἐν σοὶ μεγίστας γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
καὶ καθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
ζηλωτὸν ἀνθρώποισιν. Οὐδ' ὄλωλέ μοι
ἐλπίς γλυκεῖα, σοῦ, Τέκνον, τεθνηκότος.

950 (920)

ᾠ φθέγμα γλυκὺ, γλυκὺ χάρμα μοι φέρον,
ὦ φιλάτη πρόσοψις, ὦ ποθουμένη
ὠραιότης ἄρρητος ὑπὲρ πᾶν γένος,
εἰκῶν ἄγραφος ἀγράφου μορφώματος,
πῶς νῦν στυγνάζεις; οὐ φέρω βλέπουσά σε.
Πῶς πῶς σιγᾶς νῦν, οὐδ' ὑπανοίγεις στόμα;

Δὸς φθέγμα μοι, δὸς, δὸς παρηγόρημά μοι·
φθέγξαι τι μικρὸν μητρὶ δυστήνῳ, Τέκνον.
Ναὶ Τέκνον οἶδα καὶ Θεὸν μου, κἄν φέρῃς
θάνατον οἰκτρὸν ἀθανατίζοντά με,

960 (930)

θάνατον ἀθάνατον ἄγοντα κλέος
καὶ χάρμα παντὶ τῷ βροτῶν γένει μέγα.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Τέτλαθι, παγκοίρανε, μαιμῶσα κλάειν·
ἐκὼν γὰρ ἔτλη πότμον, οὐκουν ἀέκων,
ὡς παμφάγον νῦν καββαλὼν οἶτον γένους
ἔκδικος ἔλθη, Δεσπότης παντεργάτης,
λέβητι χρυσέῳ δ' ἐφέψων μοι δέμας,
σοφῇ προμηθεΐα με καινίση ξένως.
Λυγρὸν γὰρ ἀπὸ γῆρας εὐφυῶς ζύσας
ἀνθρωπολοιοῦ παμπαλαιᾶς μοι λύμης,

970 (940)

κούρον φίλον θήσειεν ἠβῶωντά με·
ὡς νῦν κάκιστον γῆρας ἅπαντας τρύχει,
ναὶ ναὶ τρύχει γῆράς με πημάτων βάρει
λώβης παλαιᾶς μητρὸς ἠπατημένης·
ἀλλ' αὐτὸς ἀλύξαι με πημάτων ἔφη,
αὐτὴν πρὸς αὐτὸν μητέρα στρέψαι τ' ἐμὴν
καὶ γαίαν οἰκόν θ' ὄν προδοῦσ' ἀφίκετο
βουλαῖς ἀνάγνοις θηρὸς ἠγριωμένου
ἔς τήνδε γαίαν, μητέρα στεναγμάτων,
μετ' ἀνδρός, ὄν πρὶν ἢδ' ἀτιμάσασ' ἔγνω.

980 (950)

Ἔγνω γὰρ ἠ τάλαινα συμφορῶν ὑπο,
οἶον τὸ λιπεῖν οὐθαρ ἀρούρης πάρος·
καὶ τοῦδ' ἔκητι πάνθ' ὑποστήναι θέλειν
αὐτὸς προεῖπε καὶ θέλων ἔτλη μόρον,
ἥματι τριτάτῳ δ' ἀνέγρεσθαι τάφου,
μύσταις φίλοις φέροντα χάρμα καὶ μέγα.
Εἰδὼς τε ταῦτα πάντα πρὶν, σαφῶς ἔφη.
Ἦδη δ' ἔχει ξύμπαντα ταῦτα νῦν τέλος·
λείπει δὲ γηθόσυνον ἥμαρ καὶ μόνον,
καὶ τοῦτο νῦν μενοῦμεν, ἔσται δ' ὡς ἔφη.

990 (960)

Ὁ γὰρ τὰ λυπρὰ νητρεκῆ νῦν γνωρίσας,
καὶ χάρμα δείξει λαμπρὸν ἥματι τρίτῳ.
Οἰδᾶς τε σὺ μάλιστα τέρμα δρωμένων·
θήσει δὲ λύπης ἀντὶ τῆσδε καὶ γόων
τιμᾶς μεγίστας ἀνά γῆν σοι καὶ πόλον
πλήσει τε πᾶσαν γαίαν εὐδόξων λόγων,
ναοῦς τε σοι τεύξουσι τὸ βροτῶν φύλον.
Θάττον γὰρ ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου
σεμνὴν ἑορτὴν τῆδε γῆ προσάψεται,

1000 (970)

καὶ γῆν Σολύμων ἱερὸν τεύξει πέδον·
ὦν εἵνεκα χρῆ μὴ μέτρου θρηνεῖν πέρα.
Μὴ δῆτα γοῦν, δέσποιν', ἀφέρτατα στένε,
οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὔτ' ἀπαλλάσσοῦσα γῆς
πρόσωπον, οὐ βλέφαρα δακρῦων ροῆς.
Ἔως πότε στρέψεις δὲ κάτω τὴν δέρην,
ῥοαῖς καταρδεύουσα τὴν γῆν δακρῦων;
ἔκδικον ὄμμα παντεπόπτου Δεσπότου
εἰδυῖα θάπτον χάσμα σοι φέρειν μέγα,
πρὸς ὃν σε τείνειν ὄμμα καὶ μόνον δέον.
Οἶδας γάρ, οἶδας· ἔψεται τοῖς φροίμοις

1010 (980)

καὶ τέρμα φαιδρὸν, γηθόσυνος ἡμέρα·
μίαν μόνην μείναι σε δεῖ τὴν αὔριον,
ὡς ξυμπερανθῆ φροντίς, ἥ κάμῃ τρύχει.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Υἱὸς σὺ μοι πέφνησας ἄλλος, παρθένε·
αὐτὸς γὰρ εἶπεν Υἱός, ὅς μοι καὶ μόνος.
Οἶδάς τε πάντως πάντα, τίς χρειῶ λέγειν;
ὡς ἀσπόρως ἔτικτον, ὠδίνων ἄτερ,
στερράς τ' ἔφυγον τῶν τόκων ἀλγηδόνας,
Θεοῦ τε Παῖδα τοῦτον ἀγγείλας ἔφη,
καὶ πόλλ' ἔδρασεν, οἶα καὶ μόνου Θεοῦ.

1020 (990)

Καὶ πῶς τανῦν οἶσαιμι γυμνὸν καὶ νέκυν
ἐν ἱκρίῳ βλέπουσ' ἀπρωρημένον,
ὃς γαῖαν ἠώρησεν ὑδάτων ὑπερ,
δι' ὃν τὸ φάος ἡλίου συνεστάλη,
καὶ τῆς σελήνης τ' ἐσκότασε πᾶν σέλας
καὶ ῥῆξιν ἀνέτλησαν αἱ πέτραι φόβῳ,
μνημεῖά τ' ἠνοίγησαν εἰς δεῖγμα κράτους,
αὐτοῦ παθόντος ὑπὲρ αὐτῶν Αἰτίου.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Δέσποινα παγκοίρανε, μήτερ τοῦ
Λόγου, αὐτὸς κάγῳ τέθηπα, μὴ φέρων βλέπειν
φρικτὸν θέαμα, Δεσπότην τεθνηκότα,
ζωὴν τὸν ἐμπνέοντα τοῖς ζῶσι πνοῇ,
στένω τε πυκνὰ καὶ χέω θερμὸν δάκρυ.
Ἐλπίς δ' ὅμως τρέφει με καὶ θρηνῶν φέρω·
οὐ γὰρ ἀπιστῶ τοῖς λόγοις τοῦ Δεσπότου.
Ἡ καλλιφεγγῆς ἡμέρα δὲ τριτάτη
τὸ τέρμα δείξει τῆς τρεφούσης ἐλπίδος·
ἢ μὴ παρέλθοι, καὶ θανεῖν με συμφέρει.

1030 (1000)

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1040 (1010) Τριτάταν ἀμέραν μὲν εἰδυῖα κλύω
αὔθις φθορᾶς πάναγνον ἀνίσχειν δέμας·
νῦν δ' ἐχθρὸν ἡμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος
καὶ δυστάλαιναν τὴν πάλαι μακαρίαν.
Ὅθεν τὰ θνητῶν μᾶλλον ἠγοῦμαι σκιάν,
κοῦδ' ἂν τρέσασ' εἶποιμι τοὺς σοφοὺς βροτῶν
δοκοῦντας εἶναι καὶ μεριμνητὰς λόγων,
τούτους μεγίστην ζημίαν ὀφλισκάνειν.
Θνητῶν γὰρ οὐδεὶς ἔστιν ὄλβιος φύσει·
ὄλβου δ' ἐπιρρυέντος, εὐκλεέστερος
ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, ὄλβιος δ' ἂν οὔ.

{ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

1050 (1020) Πάντων ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει,
γυναϊκές ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτόν,
ὅσαι τεκοῦσαι καὶ θανόντ' εἶδον τέκνα·
ὡς τρὶς θανεῖν θέλοιμ' ἂν ἢ τεκεῖν ἅπαξ
καὶ πότμον ἰδεῖν ἐντραφέντος μοι τέκνου.
'Αλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κάμ' ἤκει λόγος,
ὦ παγκοίρανε πότνα, παρθέν' ὄλβια.
Ἡ πολλὰ παντὸς εἶ διάφορος γένους·
ἐγὼ γὰρ ἀνδρὸς τέρψιν εἰσδεξαμένη,
ἀνθ' ἠδονῆς ὠδῖνας ἐν λύπαις τρέφω,
καὶ θνητὸν ὡς ἔτικτον, εἰδυῖα στέγω·

1060 (1030) κούφως φέρειν γὰρ συμφορὰς θνητοὺς δέον.
Σὺ δ' ἀνδρὸς οὐκ ἔγνωκας εὐνήν, παρθένε,
Θεὸν τεκεῖν τ' ἔκλυες ἀγγέλου, λέγεις·
καὶ νεκρὸν αὐτὸν νῦν ὀρώσα πῶς φέρεις;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1070 (1040) Ἐὰτέ μ' οὔτι φίλα μοι τὰ μὴ φίλα·
ἠγγειλεν οἱ ἠγγειλεν οὐ μομφὴν ἔχει
εὐάγγελος δόξης γε τῆς εὐαγγέλου·
ἦν ἐσφάλην ἐγὼ δὲ τῆς ἀγγελίας
οὐκ οἶδ', ὀχυρὰς ἐμφέρω γὰρ ἐγγύας.
Θρηνεῖν δὲ δεῖ με· δακρῦων γὰρ ἄξια
πέπονθα πολλά, καὶ στένω καὶ δακρῦω,
ἕως ἴδοιμι ζῶντα τὸν τανῦν νέκυν.

{ΕΤΕΡΟΝ ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

Δέσποινα κούρη, χρή σε συγγνώμην ἔχειν,
εἴ τις ὑφ' ἠβης σπλάγχνον εὔτονον φέρων
μάταια βάζει, μὴ δόκει τούτων κλύειν·
σοφωτέραν γὰρ ἴδμεν οὐσάν σε βροτῶν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Αἱ αἱ·

Ἔτλην μεγάλων ἄξια θρήνων ἐγώ.
ᾠ μέγεθος οὐ μετρητὸν οὐδ' οἶόν τ' ἰδεῖν.
Φόνον ταλαίνας χερσὶν ἐξεργασμένοι,
τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
εἰς θρήνον, εἰς δάκρυα· παγκαλῆς ἀγών,
ἐν αἵμασι στάζουσαν εἰσφέρειν χέρα.
Φεῦ φεῦ, φρονήσαντες μὲν οἱ' ἐδράσατε,
ἀλγήσετ' ἄλγος δεινόν· εἰ δ' ἕως τέλους
ἐν τῷδ' ἀεὶ μενεῖτ', ἐν ᾧ καθέστατε,
οὐκ εὐτυχοῦντες δόξετ' οὐχὶ δυστυχεῖν·
ἀλλ' οὐκ, ἐγῶμαι, ταῦτ' ἀνατὶ παρή.
Τί γὰρ καλόν; τί δ' ἀσεβῶς τῶνδ' οὐκ ἔχει;
ᾠλοισθ' ὀλοισθε, στυγεροὶ μαιφόνου,

1080 (1050)

οἱ Δεσπότην κτανόντες οὐ φροντίζετε,
πᾶσαν τρέμουσαν εἰσορῶντες τὴν κτίσιν·
ἀλλ' ἐστὲ θήρα τοῦ φόνου γαυρούμενοι.

1090 (1060)

{ΧΟΡΟΣ}

Κακῶς πέπρακται πανταχοῦ, τίς ἀντερεῖ;
Ἄπας δ' ἀληθῶς ὁ βροτῶν λυπρὸς βίος·
στέργουσι δ' αὐτὸν συμφοραῖς νικώμενοι.
Σοὶ δ' οὐχ ὅμοιον ἄλγος ἀνθρώποις, κόρη,
κἂν οὐ μόνη σὺ σοῦ δ' ἀπεζύγης Τέκνου.
Οὐ γὰρ ὅμοιος σὸς τόκος καὶ τοῦ γένους·
ὅμως δὲ πάντα τλησικαρδίως φέρειν
τανῦν προσήκει κάρτα τ' αὖ πεποιθέναί.

1100 (1070)

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Αἱ αἱ·

Δέδορκα τίνα τῶν ἀλαστόρων, κόραι,
οἱ συνέτριψαν τῶν μαιφόνων σκέλη,
κατευθύνοντα Παιδὸς εἰς ἦπαρ δόρυ.
Δέδοικα δ' αὐτόν, μή τι βουλεύση νέον
καὶ δευτέραν μοι συμφορὰν δράσῃ πάλιν,
Παῖδ' ἦν ἴδοιμι καὶ νέκυν ὑβρισμένον.
Ἰώ μοί, μοι·
Θέαμα δεινὸν ὄμμασι βλέπω νέον.

1110 (1080)

Κατίδεν' ἴδεθ' αἷμα νυγέντος νεκροῦ·
ὀράθ' ὀράτε πῶς διπλοῦς κρουνοῦς ῥέει·
πλευρᾶς γὰρ αἷμα κοῦ πεφυρμένον ποτὸν
ἔβλυσεν εὐθὺς ὡς ἐνύγη τῷ ξίφει
ἠβῶντος ἀνδρὸς δυσμενῶν ἐξ Αὐσόνων.
Διπλοῦς ἔτι βλύζει τε κρουνοῦς αὐτόθεν·

αὐτὸς δ' ὁ νύξας ἐκπλαγεῖς κέκραγέ πως,
ὡς «ἔστιν ὄντως Παῖς Θεοῦ νέκυς ὄδε».
Τρέχει δ', ὁράτε, καὶ γε προσπίτνει ξύλω·
πίπτει τ' ἐπ' οὐδας τῆ θεᾶ νικώμενος,

1120 (1090)

στήθός τε παίει καὶ περιπτύσσει πέδον,
ἔνθ' ἰκρίον πέπηγεν ἐμπεφυρμένον
ῥείθρω καταρρέοντι τῆς πλευρᾶς ἔτι,
ἀρύεται τε χερσὶ κρουνοῦ καὶ κάραν
ἔχρισεν, ὡς ἔοικεν, ὡς ἄγνισμ' ἔχη.

{ΧΟΡΟΣ}

Ἦοικεν Ἦαναξ πολλὰ τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ
κακὰ ξυνάπτειν ἐνδίκως μαιφόνους·
αὐτοὺς γε μέντοι, μὴ φίλους, δράσειέ τι
ἔκδικον ὄμμα Δεσπότη παντεργάτου.
Ἦτω δίκ', Ἦτω φανερώς ξιφηφόρος

1130 (1100)

καὶ πυρφόρος τάχιστα τοῖς μαιφόνους.
Ἦστι γὰρ ὄντως θαῦμα φρικτὸν εἰσορᾶν·
ὁ μὲν γὰρ ὦσε κατὰ πλευρᾶς που δόρυ,
πλευρᾶς νενυγμένης δὲ θαυμαστὸν νάμα
ἔσταξεν εὐθὺς αἷμά τ' οὐ πεφυρμένον·
φρικτὸν θέαμα καὶ τρόμος μ' ὄρᾶν ἔχει.
Διδάσκαλον φέρω γὰρ αὐτὴν τὴν κτίσιν,
γῆς γεῖσσα σαλευθέντα, ῥαγεῖσας πέτρας
τάφους τε νεκρῶν ἄφαρ ἠνεωγμένους·
αὐτὸς δ' ὁ νύξας ἔντρομος πεσῶν θίγει.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1140 (1110)

Ἦ τέκνον, ὦ φίλτατον, ὦ θεῖον κάρα,
οὕτως ἐφάνης πᾶσι, καὶ τοῖς μὴ φίλοις·
σφόδρα ποθεινὴ δακρύοισι συμφορὰ·
κενοῖς τὸ καθάρσιον αἷμα τοῦ γένους
καὶ δυσμενεῖς φρίττουσιν, ἀθροῦντες ξένα,
Θεοῦ τε κεκράγασι τρανώς σ' Ὑῖέα·
πάντα τρέμουσιν, ἄτε μὴ γνώμην ἔχει·
οἱ δ' ἐγγενεῖς σ' ἔκτειναν ἀλόγῳ φθόνῳ,
ἔξ ὧν σ' ἐχρῆν στέφανον ἐς κάραν λαβεῖν,
οὐχ οἶον ἐμπαίζοντες ἔστεψάν σε πως·

1150 (1120)

οἷδ' οὐδὲ φροντίζουσί σ' ἐνθεῖναι τάφῳ.
Πῶς οὖν ἐγὼ σε τοῦ ξύλου καταγάγω;
ποιῶ δὲ τύμβῳ καταθείμην σὸν δέμας;
οἴοις τε πέπλοις κατακαλύψω νέκυν;
πῶς καὶ τὰπιχώρια μέλψω σοι μέλη;
τίνος σε κηδεύσουσιν, ὦ Τέκνον, χέρες;
Οἴμοι, τί δράσω; τίς γένωμαι παντλάμων;

Τί ταῦτ' ἀλύω; πειστέον τοῖς σοῖς λόγοις
ἔργοις θ', ὅσ' ὑπέδειξας εἰς μαρτυρίαν,
ὡς ἔστιν ἅπαν σοι θελητὸν δυνατόν.

1160 (1130)

Πολλῶν ταμίας ἐστὶν ἀέλπτων Θεός,
πολλά τ' ἀέλπτως πολλάκις κραίνει Θεός,
τὰ δ' αὖ δοκηθέντ' οὐκ ἐφεύρε καὶ τέλος·
σὺ δ' ἀδοκῆτων αὐτὸς εὖροις μοι πόρον.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Καὶ μὴν ὄδ' Ἰώσηπος ἐν σπουδῇ ποδὸς
στείχει, νέον τι πρᾶγμ' ἴσως ἔχων φράσαι.
Ἄτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα καὶ παρ' ἐλπίδα,
μύστην νύχιον τῷδε συντρέχοντά πως,
σκεύη φέροντα προσφυᾶ τῇ καθόδῳ.

1170 (1140)

ᾠ μάκαρ, ὃς τὰ τοῦ Θεοῦ μυστήρια
εἰδὼς ἀγιστεύει θ' ἑαυτοῦ βιοτὰν
καὶ θιασεύεται καθαρμοῖσι ψυχάν,
δέμας τε παντὸς ἀνατινάσσων ῥύπου
κύκλω τε πασῶν ἀρετῶν στέφων κάραν,
ἀεὶ θεραπεύειν θοάζει τὸν Θεόν.
Τὸ σωφρονεῖν γὰρ καὶ σέβειν τὰ τοῦ Θεοῦ,
κάλλιστον οἶμαι δ' αὐτὸ καὶ σοφώτατον
θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα τοῖσι χρωμένοις.

{ΙΩΣΗΦ}

ᾠ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ἠσθόμην κλύων,
σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρός· ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ
ἦκω δ' ἔτοιμος τήνδ' ἔχων σκευὴν τάχει,
ὅπως νέκυν θάψαιμι τὸν πεφιλμένον.
Δεῖ γάρ νιν ὄντα καὶ πάρος σεπτὸν φίλον,
ὅσον καθ' ἡμᾶς, καὶ νέκυν τοῦτον σέβειν.
Πῶς χρῆ κατάγειν; πῶς δὲ πρὸς τύμβον φέρειν
πέπλοις ἐνειλίσσαι τε; Νῦν ἡγοῦ σύ μοι
νέος γέροντι, παρθένοσ, σὺ γὰρ σοφός·
ὡς οὐ κάμοιμ' ἄν, εἴθ' ἕως εἴθ' ἐσπέρα,
ἕως νέκυν θήσοιμι καινῷ μου τάφῳ.

1180 (1150)

ᾠ Ὅσον δέον γὰρ μὴ γένους κοινωνίαν
ἔχοντι μύστη, τοῦτον οἰκτείρω καγῶ.

1190 (1160)

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

ᾠ Ὅδ' αὐτὸς ὑμῶν ἀπόνως ἠγήσεται,
καὶ πᾶσαν εὐμάρειαν ἐν χεροῖν διδοῖ.

{ΙΩΣΗΦ}

ᾠ χρῆμα παγκαλῆς Θεοῦ, δέσποιν' ἐμή,

1200 (1170)

τί Παῖδα πρὸς σὸν τήνδ' ἄγους' ἐρημίαν
ἔστηκας, αὐτῷ θρεομένη σαυτῆς λυγρά;
καί σοι μόνος πάρεστι μύστης παρθένος,
λιπὼν ἀδελφὸν ἐν χορῷ μυστηπόλων·
ἄλλοι δ' ὄπαδοὶ τῶν γόων πεπλησμένοι
φεύγουσι, πολλῷ τῷ φόβῳ πεφρικότες,
οὐδ' εἶδον οὐδὲν τῶν νεωτέρων κακῶν·
σὺ δ' οὐ πέφρικας δυσμενῶν ἀβουλίαν.
Ἐγὼ δέδοικα μὴ τι βουλεύση νέον
ὄμιλος ἐχθρός, δυσμενής, μαιφόνος·
βαρεῖα γὰρ φρῆν οὐδ' ἀνέξεται κλύειν,
κἂν νεκρὸν ἦν δοίημεν ἐντίμῳ ταφῇ.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Οὐπω γὰρ οὐκ ἔληξαν, οὐδ' ἔσχον κόρον
μιαιφονίας καὶ κακῆς ἀβουλίας;

{ΙΩΣΗΦ}

Ζηλῶ σ' ἐν ἀρχῇ πῆμα κοῦδέπω μεσοί.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Τί δ' ἐστίν, ὦ γηραιέ; μὴ σίγα, φράσον.

{ΙΩΣΗΦ}

1210 (1180)

Ἦκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
θάκους προσελθῶν, ἔνθα δὴ παλαιότεροι
θάσσουσι, σεμνὰν ἀμφὶ Σαλομῶν στοάν,
ὡς τόνδε νεκρὸν οὐκ ἔῃ πρεσβυτέρων ὄχλος,
προσιῶν τῆσδε κοιράνῳ χθονός, θάπτειν.
Ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφῆς ὅδε, οὐκ οἶδα,
βουλοίμην δ' ἂν οὐκ εἶναι τάδε.
Ἐμοὶ γὰρ αὐτὸν ἐξέδωκεν ὡς φίλῳ,
αὐτὸν δυσωπήσαντι λαβεῖν τὸν νέκυν.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

1220 (1190)

Τὸ πᾶν ὄλωλεν, εἰ κακὸν προσοίσομεν
νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξηντληκέναι,
ὡς αὐτὸς εἶπεν, ἡματι τρίτῳ πέρασ
τὰ λυπρὰ λαβεῖν γηθοσύνη καρδίας.
Οὐ τοῦτο Πατὴρ Παῖδ' ἀνέξεται παθεῖν.
Παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων
κοῦκ ἔστ' ἐκεῖνος τοῖσδε φίλος δόγμασιν.
Αὐτούς γε μὴν δράσειεν· οὐ γὰρ παύσεται
χόλου· σάφ' εἶπε καὶ κατεμπρῆσαι πόλιν.
Ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους, δράσειέ τι
ἔκδικον ὄμμα Πατρὸς ἀμυντήριον.

1230 (1200)

Οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἦν ἀεὶ σέβων
ἐξ Ὑῖεος νῦν εἰλόμην ὡς μητέρα,
χαίρων τις αὐτῶν τοῦδε διάξει φόνου.
Θεὸς γάρ, ὡς ἔγνωμεν ἐκ τῶν τεράτων,
ὧν καὐτὸς εἶδες πολλὰ καὶ τὰ νῦν βλέπεις·
οὐδ' ἠγνόησας ἡλίου τόσον σκότος,
ἐπεὶδ' ἔκλινε καὶ μεθῆχ' ἔκουσίως
ψυχὴν· μόρος γὰρ οὔποτ' ἦν ὑπέρτερος,
εἰ μὴ κελευσθεὶς εἶκε τῇ καρδὸς κλίσει.
Τοῦνθένδε μᾶλλον φρικτὸν ἦν θέαμ' ὄραν·

1240 (1210)

γῆς γείσσα σαλευθέντα, ῥαγείσας πέτρας,
τάφους τε νεκρῶν εἶδες ἠνεωγμένους.
Ὡς δ' αὖ τις ἦκεν ἀνατινάσσων δόρυ,
νύσσει παραστάς νειάτην πλευρὰν ξίφει,
ἀκμαῖος ἀνήρ· τῆς τομῆς γὰρ ἠσθόμην
πληγὴν βαθείαν, ὦλκα τραύματος βλέπων.
Οὔτος μὲν ὥσε κατὰ πλευρᾶς που δόρυ,
πλευρᾶς νενυγμένης δὲ θαυμαστῶς ὕδωρ
ἔσταξεν εὐθὺς αἷμά τ' οὐ πεφυρμένον·
διπλοῦς γὰρ ἐστάλαξε κρουνὸς αὐτόθεν,
φρικτὸν θέαμα· πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν.

1250 (1220)

Αὐτὸς δ' ὁ νύξας ἐκπλαγεὶς κέκραγέ πως·
«Ὄντως ὁ παρῶν νεκρὸς ἐστί Παιὶς Θεοῦ.»

Τλήμων τε μήτηρ ἐμπαρεστῶσ' ἰκρίω,
πίπτει στένουσα καὶ γε προσπιλνῶ ξύλω·
ᾧμωξε δ' εὐθὺς καὶ περιπτύσσει πόδας
καὶ χερσὶν ἠρύσατο δικρούνου ῥοῆς,
κυνοῦσά τ' αὐδᾶ τοιάδ'. «ὦ θεῖον κάρα,
βροτῶν μὲν αὐτὸς καὶ θανῶν κήδη σαφῶς,
κενοῖς τε καθάρσιον ἀνθρώπων γένους·

1260 (1230)

σὲ δ' οὐδὲ φροντίζει τις ἐνθεῖναι τάφω.»
Ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο,
χρήζουσ' ἄχραντον ἐξαναστήναι δέμας,
προσείχεθ' ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης.
Χρόνω δ' ἀπαλλαγεῖσα τῶν γόων, ἔφη·
«Τί ταῦτ' ἀλύω; πειστέον Παιδὸς λόγοις
ἔργοις θ' ὅσ' ὑπέδειξεν εἰς μαρτυρίαν,
ὡς ἔστιν αὐτῷ πᾶν θελητὸν δυνατόν· καὶ τῶν ἀέλπτων τ
ὸν πόρον αὐτὸς διδοί.» Ταῦτ' εἶπε,
καὶ παραυτίχ' ὠράθησ' οὐδ' ἔπειτα.

{ΙΩΣΗΦ}

1270 (1240)

Θαυμάστ' ἔφησας, καὶ τὸ πρᾶγμα δεικνύει.
'Ατὰρ σύ γ' (οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι
τάδε δέσποιναν) ἠσύχαζε καὶ σίγα λόγον
καὶ θάττον ὡς μάλιστα τῶνδ' ἔρημ' ἄγε·
καὶ μὴ πελάζητ' ἐγγὺς ἐνθυμουμένοις,
μηδὲ προσέλθητ', ἀλλὰ φυλάσσεσθέ που
ἄγριον ἦθος, στυγερᾶς φύσιν φρενός.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

ᾠ καλλίνικοι, χαίρετ', ᾧ φίλοι δύο,
ὁ Νικόδημος σὺν Ἰωσήφῳ δίῳ,
εἰς καιρὸν ἤκατ', εὖγε δ' εὖ πεπράχατε.

1280 (1250)

Πιστοῖς φίλοις γὰρ συμφορὰ τὰ τῶν φίλων
πίπτοντα κακῶς καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.
Σπεύσατε νῦν, σπεύσατε, καταγάγετε·
πρὸς τοῦτο γὰρ ἤκοντας ἄμφω νῦν βλέπω·
ἄνιτ' ἄνιτε θᾶσσον, ὡς ἂν μοι νέκυν
καταγάγητε, δεσποτείας ὠλένας
ὅπως κατασπάσαιμι καὶ σύμπαν μέλος,
κυνούσα σάρκας, ἄσπερ ἐξεθρεψάμην.

{ΙΩΣΗΦ}

Ἐξιθ', ἄπιθι μὴ σέ τις μαιφόνων
κακῶς δράσειεν, οὐδ' ὄραν ἀνέξεται.

1290 (1260)

Ἡμεῖς δ' ἄνιμεν, ὡς ὀρᾶς, καὶ τὸν νέκυν
καταγάγωμεν χερσὶν ἰδίαις τάχει.
Ναί, φίλε Νικόδημε, σὺ πρῶτος τάχει
ἔμβαινε πηκτὰς κλίμακος πρὸς ἐμβάσεις,
ἐκπασσαλεύσων διγλύφου δοκοῦ δέμας
λέοντος, ὃν γέγηθε θηράσας λαός.
Σὺ δ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα, καὶ θρηνοῦσά περ·
ὡς ταῦτ' ἄραρε, κοῦκ ἔχεις ἰσχὺν ὅπως
ταῦτ' ἀνατρέψης, κἂν στένης κἂν δακρύης.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Δειλαί' ἐγώ, δύστηνος, εἰ Παῖδ' οὐχ ὀρῶ
κἂν τεθνεῶτα, μέχρι καὶ τύμβος λάβη·
φύγω δὲ δῆμον, ἵνα μὴ τι καὶ πάθω.
Παιδὸς γὰρ ἄνευ τίς ἔρωσ μοι τοῦ βίου;
Κλαῦσαι νεκρόν μοι Παῖδα καὶ θάψαι πάρες,
ψαῦσαι ποδῶν τε καὶ κατασπάσαι μέλη.
Ἄγ', ᾧ τάλαινα χεῖρ ἐμή, νεκροῦ λαβοῦ.

1300 (1270)

{ΙΩΣΗΦ}

Μὴ μὴ προσοίσης χεῖρα, μηδ' ἄψη νεκροῦ,
μὴ δῆτ' ἐπεὶ μιν ταῖνδ' ἐγὼ θάψω χεροῖν,
τὸν Νικόδημον εἰσφέρων συνεργάτην,
μύρων χύσιν φέροντα δαψιλεστάτην,

1310 (1280)

ὡς μὴ τις αὐτὸν δυσμενῶν καθυβρίση,
πέπλους ἀνασπῶν σῶμά τ' ἐκφέρων τάφου.
Ὡς γὰρ προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν
ἔχοντι, κἀγὼ τὸν νέκυν τιμῶ φίλον.
Πῶς δ' οὖν κομίζειν ἢ τί χρηὴ δεδρακότας
τὸν νεκρὸν ἡμᾶς σῆ χαρίζεσθαι φρενί, φρόντιζ'.
ἔμοίς δὲ χρωμένῃ βουλευμάσι, σιγῆ φέρ'.
ἔσται γὰρ τὸ πᾶν πανευπρεπές.
Οὐδ' ὠμὸν εἰς σὸν Παῖδα τεθνεῶτ' ἴδης·
εἶναι γὰρ Ἰουδαῖος οὐκ ἀναίνομαι·

1320 (1290)

ἀτὰρ τοσοῦτον οὐ δυνήσομαί ποτε
τὸν σὸν πιθέσθαι Παῖδ' ὅπως οὐκ ἐσθλὸς ἦν,
οὐδ' εἰ τὸ σύμπαν τῶν βροτῶν λέγει γένος
καὶ τὴν ὀρεινὴν γραμμάτων πλήσειέ τις
ὔλην, ἐπεὶ μιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.
Ἔκτειν' ὅμως, ἄνασσα, χεῖρας σὺν κόραις,
δέξαι τε νεκρὸν Παῖδα σὸν πεφιλμένον,
καὶ κλαῦσον, ὡς βούλοιο, καὶ ψαῦσαι μελῶν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Κάλλιστον εἶπας μῦθον, ἐν δ' εὐεργέταις
τὸ λοιπὸν ἤδη καὶ φίλοις ἔση πλέον,
ὡς καλλίνικος ἦ κλέος νίκης μέγα.
Οὐκοῦν, γεραιῆ φίλτατ' Ἰωσήφ, λάβε,
ἐναγκάλισαι Παῖδα καὶ προσέλκυσαι.
Λαβοῦ λαβοῦ νῦν καὶ κατόρθωσον δέμας,
ὄρθου κεφαλὴν, πῆχυν ἐνθεῖς ἀυχένι ἐνδέξια,
πλευρὰν δὲ τοῦδ' ἀείρατε.

1330 (1300)

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Ἔκτειν', ἄνασσα, χεῖρας, αἶ τ' ἄλλαι κόραι,
δέχνησθε νεκρὸν, ὃς νεκροῖς ζωὴν διδοί,
κἀγὼ δ', ὅσον δύναμις, ὑποδέξομαι.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἄγ', ὦ τάλαινα χεῖρ ἐμή, νεκρὸν λάβε.
Φεῦ φεῦ, τί λεύσσω; ταῖν χεροῖν τί νῦν φέρω;
τίς ἐστὶν οὗτος, ὃν νέκυν χεροῖν ἔχω;
πῶς καὶ νιν ἢ δύστηνος εὐλαβουμένη
πρὸς στέρνα θῶμαι; τίνα θρηνήσω τρόπον;

1340 (1310)

αὐτὸς δὲ δοίης καὶ προσειπεῖν σ' ὡς νέκυν
καὶ πᾶν κατασπάσαι με σὸν μέλος, Τέκνον.
Χαῖρ', ὕστατόν σ' ὀρώσα νῦν προσφθέγγομαι,
ὄν μήποτ' αὐτὴ φύσασ' ὄφελον νέκυν
τανῦν ιδέσθαι φθίμενόν σ' ὑπ' ἀνόμων.
Δὸς ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.

1350 (1320)

ᾠ φίλτάτη χεῖρ, ἧς ἐγὼ πόλλ' εἰχόμεν
προσειχόμεν θ' ὡς κισσὸς ἔρνεσι δρυός.
ᾠ φίλον ὄμμα, φίλτατον δέ μοι στόμα
καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς Τέκνου·
ὦ γλυκυτάτη προσβολὴ τῶν χειλέων·
ὦ θέσκελος χρῶς, πνεῦμά θ' ἥδιστον Τέκνου·
ὦ θεῖον ὀδμῆς ἄσθμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
οὔσ' ἠσθόμην σου κἀνεκουφίσθην κέαρ.
Τί σ' ὦδ' ἀτίμως ἠθέλησας τεθνάναι;
τί τὴν τεκοῦσαν μητέρ' ὀρφανὴν σέθεν

1360 (1330)

τέθεικας; Οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, Τέκνον.
Θανεῖν με κρεῖττον ἢ θανόντα σε βλέπειν.
Πῶς ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὀμματος
ἔξω παρηγόρημα; πῶς δ' οἴσω μένειν;
ᾠ χρωτὸς ἠδὺ πνεῦμα· μάτην ἄρα σε ἔθρεψε,
Τέκνον, μαζὸς οὐμὸς σπαργάνοις;
μάτην δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις
ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης σῶν ξένων γενεθλίων;
Ἥ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς ἄδου μολῶν,
Παγκράτορος Παῖ, τῆς ἐμῆς ἠψω φρενός.

1370 (1340)

Ἐκ τῶνδε πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν.
Ἵβρις μὲν, ἧγ' ἔσφηλε πάντων μητέρα
καὶ πατέρα πρώτιστον, ὃς βροτῶν γένος
ἔσπειρε κάξήμησε κάλλιστον θέρος,
τεκεῖν μ' ἔθηκε παραδόξως σ', ὦ Τέκνον,
εὐδοξον, ὡς ἔδοξε σῶ Γεννήτορι,
πρὶν ἢ γενέσθαι κἀμὲ καὶ πᾶσαν κτίσιν.
Κἀπεὶ δ' ἐτέχθην, Πατρός, οἴμαι, σοῦ κρίσει
τρέφειν με πατήρ οὐ βροτεῖαν ἐσχάραν
μήτηρ τ' ἔδωκεν ἱεροῦς ἀμφὶ δόμους·

1380 (1350)

ἔνθ' ἐκτραφεῖσαν χειρὸς ἀγγέλου ξένως
εἰς καιρὸν ἀνδρὶ σώφρον' ἐκδέδωκέ με
γερουσία ξύμπασα, τηρεῖν ἐννόμως,
οὐκ ἄθεεὶ καὶ τοῦτο, θεῖα δὲ κρίσει,
ὡς εὐλόγως ἔλεγχον εἰς καιρὸν φέρω
καὶ παιδαγωγὸν Παιδός, οὗ γονῆς ξένος.
Μένω γὰρ αὖθις παρθένος τεκοῦσά σε
αὐτὴ θ' ἑαυτὴν οἶδ' ὅπως ἀγνή μένω,

- σύ τ' αὐτὸς οἶδας, ὡς τὰ πάντ' εἰδὼς σαφῶς.
 Σοῦ δ' ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος, ἐκ Πατρὸς Θεοῦ,
- 1390 (1360)** οὐκ εὐπρεπεῖς ἔθεντο πολλοὶ μοι λόγους,
 ψευδῶς τεκεῖν βάζοντες ἕκ τινος βροτῶν.
 Κοῦκ ἤρκεσάν μοι ταῦθ' ὑβρισθῆναι μόνον,
 ἀλλ' ἔδραμον φεύγουσα κεῖς Αἰγυπτίαν
 ἔτλην τε πολλὰ καὶ κατεξάνθην πόνοις.
 Ἄλλ' εἶδον ἐξαΐσια σοὶ πεπραγμένα,
 καὶ πάντα συμβάλλουσα καὶ θαμβουμένη,
 οὐ θνητὸν ὄμην σ' οὐδ' ἐδείμαινον θανεῖν·
 ἀλλὰ σε πατρὸς Ἀβραάμ σύνθημά τι
 πρέσβευμά θ' αἶ τε μυρίαί γερουσίαι
- 1400 (1370)** ὄρκος θ', ὃν ὤμοκας πρὶν εἰς σωτηρίαν,
 θανεῖν ἔπεισαν κάπικουρήσαι γένει.
 Ἐντεῦθεν ἔτλης καὶ τόκον τε καὶ πότμον·
 κάγῳ δὲ μισθὸν τῶν ἀφερτάτων πόνων
 ἐν ἀγκάλαις κρατοῦσα νεκρὸν σ', ᾧ Τέκνον,
 θρηνώ γε πικρῶς καὶ στένω καὶ δακρύω·
 θρηνώ, σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.
 Πέπλοις δ' Ἰωσήφ εὐπρεπῶς σ' ἀμφιάσαι
 ἔτοιμός ἐστι, πρὸς δὲ καὶ τεῦξαι τάφον
 καὶ ξυγκενῶσαι μυρίων μύρων χλιδῆν,
- 1410 (1380)** ἦν Νικόδημος ἦλθεν εὐψύχως φέρων,
 βαιὸν φιλοφρόνημα νεκροῖσιν φίλοις·
 τί γὰρ τὸ κέρδος ἐκ μύρων τεθνηκόσι;
 Τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντιεῖ Πατὴρ σέθεν,
 οὓς πάντας αὐτός, ὡς σκυλεύματ' ἐξάγοις
 αἶδος οὓς καθεῖρξεν, οὓς συνήρπασε,
 κάδδησεν ἐν δεσμοῖσι πανζόφου στέγης.
 Μυστηρίων δὲ τῶνδ' ἀπορρήτων φανὰς
 ἔδειξε πατῆρ, παῖδ' ἀποσφάξας μόνον·
 ἔφη τε μύστης αὐτανέψιος σέθεν,
- 1420 (1390)** μείζων ἀπάντων, ὡς ἔφης, θεηγόρων,
 ὃν δῆμος ἐκδέδωκεν Ἑβραίων σφαγῆ,
 σεμνὸν πολίτην, κάπὶ πλείστων ἀνδρ' ἕνα
 φανέντα φοῖβον, γυμνόν, ἄσιτον, μόνον·
 τροφῆ δ' ἀμεμφεῖ πᾶσιν ἦν κεχρημένος,
 ἐσθῆτα προστρόπαιον ἐγγλαινούμενος,
 μόνοις δ' ἀποτρόπαιον οἷς πέμφιξ χλιδῆ,
 ἀνχμῶν, πινώδης, λυπρὸν ἀμπρεύων βίον,
 ἦχι ξυνοικεῖ δασιλῆς ἐρημία,
 ρείθροισιν ὠκὺς ἔνθ' Ἰορδάνης ῥέει.
- 1430 (1400)** Ὡς τῆς ταφῆς ἔδειξε φανὰς αἰσίας
 τρισημερεύσας ἐν βυθῷ θεοπρόπος.
 Καὶ ταῦτα μανθάνουσα, τέρψιν ἐμφέρω,

καραδοκοῦσα καὶ ταφῆς ἰδεῖν τέλος.
Οὕτως ἄρ' ἔτλης, Τέκνον, ἤδη τὸν μόρον,
κάκεινα τῶν νῦν δραμάτων αἰτία σοι,
σπεύσαντι θανεῖν κάπικουρήσαι βροτοῖς.
'Αλλ' οὐκ 'Ιούδας, οὐδ' ὁ τάλας Πιλάτος
διπλὴν δίκην φύγωσιν, ἀλλὰ σφᾶς τίσει
ἔκδικον ὄμμα Πατρὸς ἀμυντήριον,

1440 (1410)

πόλιν τε πᾶσαν καὶ στρατὸν μαιφόνον.
Ἔδρας, ἔδρασας, μὴ δόκει λεληθέναι,
Πόντιε, δίκης ὄμμα πανδερκέστατον,
κἂν χεῖρας ἀπένιζες, ὡς ἔξω φόνου·
ὡς χῶ προδοῦς ἔρριψε μισθὸν τοῦ φόνου,
ᾧπερ δέον μὲν ἐν δέρῃ θεῖναι ξίφος,
δέον δὲ λυγρὸν ἀχέν' ἐνθεῖναι βρόχοις,
ἢ κύμασι γλαυκοῖς ἀφανίσαι δέμας,
ρίψαντι πρὸς θάλασσαν ἰχθύσιν βοράν.
Εἰ μὲν γὰρ ἀπλῶς ἄνδρ' ἐπώλησας, τάλαν

1450 (1420)

(στρέφω γὰρ εἰς σὲ τὸ πρόσωπον τοῦ λόγου),
εἰ μὲν τιν' ἐξέδωκας ἄλλον εἰς φόνον,
νόμῳ πολιτῶν συμφορὰν ὑπέσχεσθαι ἄν·
νῦν δ', ὅς σε πολλῶν ἠξίωσε χαρίτων,
ρύστης τε παντὸς ἦκε Πατρόθεν γένους,
πέπρακας, ἐκδέδωκας εἰς φόνον φθόνῳ·
καὶ τίσιν οἶαν σ' οὐχ ὑποστήναι θέμις;

{ΙΩΣΗΦ}

Ἦδη κέκριται παντάδικος ἐνδίκως
μύστης ὁ παγκάκιστος ἐκδοῦς Δεσπότην·
ᾧπτο κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένος·

1460 (1430)

βρόχων δὲ θᾶσσον ὑψόθεν χαμαιριφῆς
πίπτει πρὸς οὐδας μυρίοις οἰμώγμασι·
κακοῦ γὰρ ἐγγυὲς ὢν ὁ τάλας οὐκ ἔγνω.

{ΧΟΡΟΣ}

Εὖ γ' εὖ κέκριται καὶ κατώρθωται δίκη.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

ᾠ Τέκνον, ὡς ἄρ' ἐστὶ σὸς Πατὴρ μέγας,
ὀρθῶς ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων.

Ἐπαισεν αὐτὸν ρόπτρον, ὡς προδόντα σε,
ἄπιστον, ἄθεον, παράνομον, ἄδικον·
κλέπτην γὰρ ὄντα καὶ Θεοῦ ράπτην φόνου
καὶ μὴ θέλοντ' ἐπιστρέφειν πονηρίας,

1470 (1440)

οὕτως ἔδει νιν τῷδε κατθανεῖν μόρφ.
Ἦλοιτ' ὄλοιτο πανδίκως κακεργάτης,

κέρδος μέγιστον τῆς ἐπιστροφῆς φυγῶν.
Ἔστιν Θεός τις, ἔστιν ἄλκιμος, μέγας·
ἔστιν δὲ καὶ Πρόνοια καὶ κρίσις Θεοῦ.
Ἄπεπтус· οὐδείς ἀσεβῆς Θεῷ φίλος.
Λάζυσθ' ἄγοντες εἰς καινὸν λοιπὸν τάφον,
χωρεῖτε, θάπτει' ὀλβίῳ τύμβῳ νεκρόν.
Ἔχει γὰρ οἷα δεῖ γε νερτέρων πέπλα,
βαιὸν παρηγόρημα τοῖς τεθνηκόσι.

1480 (1450)

Δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχύ,
εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερισμάτων·
κενὸς δὲ κόμπος ἐστὶ τῶν ζώντων τάδε.
Κρύψατε γοῦν πρόσωπον ὡς τάχος πέπλοις·
ψαύσατε χερσί, θάψατ' ἐν τάχει νέκυν,
τὸν κατθανόντ' Ἄνακτ' Ἰουδαίων ὑπο-
αἴρειν φοράδην τὸν νεόδητον χρεῶν.
ᾠ Παῖ παναιτίου Θεοῦ παντεργάτα,
τί γὰρ τελεῖται τοῖς βροτοῖς ἄνευ σέθεν;
τί δ' οὐ θεόκραντὸν γε τῶνδ' ἐστίν; Ἰώ·

1490 (1460)

ἰὼ ἰώ·
Βασιλεῦ, Βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
Θεέ μου, Θεέ μου, πῶς σε καλέσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' ἄρ' ἔσω;
κείσαι γὰρ ὑφάσμασι τοῖσδ' εἰλιγμένος
ὁ σπαργάνοις πρὶν ἐντεταργανωμένος.

{ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ}

Φέρ', ὦ γεραιέ, κρᾶτα τοῦ τρισολβίου
ὀρθῶς προσαρμόσωμεν, εὔτονον δὲ πᾶν
σῶμ' ἐξακριβώσωμεν εἰς ὅσον πάρα.

{ΙΩΣΗΦ}

1500 (1470)

ᾠ φίλτατον πρόσωπον, ὦ νέα γένυς,
ἰδοὺ καλύπτρα τῆδε σὴν κρύπτω κάραν·
τὰ δ' αἰμόφυρτα καὶ κατηλοκισμένα
μέλη σὰ καὶ μέρη πέπλοις καινοῖς σκέπω,
πλευρὰν νυγείσαν πᾶσαν ἡματωμένην.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ναὶ πρὸς Θεοῦ, συνέρξατ' ἐν δέοντι γάρ,
ὡς ἐγγύς ἐστι νυκτὸς ἤδη καὶ κνέφας.
Ἄρθώσατ' ἐκτείνοντες ὀλβίαν δέρην·
μικρὸν τόδ' οἰκούρημα φίλῳ Δεσπότη.
Κομίζετ' αὐτόν, ὡς ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασιν
ποῦ κείσεται Παῖς, κείσε θρηνοῦσα μενῶ,

1510 (1480)

ἕως τρίτον λάμψειεν ἡμαρ γλυκύ μοι.
Ἦ πένθος οἶον οἶον ἐκράνθη, Τέκνον·
κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσιν ἠγοῦμαι βροτοῖς·
κοινὸν τόδ' ἄχος πάντα ἀέλπτως φθάνει·
φθάσοι δὲ καὶ πάγκοινων εἶθε χάρμα μοι.

{ΙΩΣΗΦ}

Ἐπεσθέ μοι, φέρωμεν ὄλβιον βάρος,
ὃ πόλλ' ἀνατλάς μυρίοις αἰτήμασιν ἔσχον,
τόδ' εὐρῶν κοιράνου δωρήματι,
γυμνόν, τρισύλω κείμενον ξύλω λαβών.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1520 (1490)

Φεῦ φεῦ, πρὸς αὐτοῦ τοῦδε, φῶτες, ἀτρέμας
χρωτὸς χεροῖν ἄπτεσθε τοῦ Θεοβρότου·
καὶ πρόσφορ' αἶρεθ', ἔλκετ' αὐτε ζύντονα.
Ἴδου γάρ, ὡς ἔοικεν, ἐγγὺς καὶ τάφος.
Ἦμοι, γυναῖκες, γῆς Γαλιλαίας τέκνα,
ἤδη τέθειται καὶ καλύπτεται λίθῳ.
Δεῦτ' ἴτε, κοῦραι, καὶ κατιδοῦσαι νέκυν,
προσείπατ' αὐτὸν καὶ προπέμψατε χθονός,
ὡς οὔ ποτ' ἄλλον τοῦ γένους ρύστην, ἰώ·
ὄψεσθε, κεῖ μὴ ταῦτ' Ἰουδαίοις δοκεῖ.
Χωρεῖτε, χωρεῖτ'· οὐκέτι βλέπειν φέρω

1530 (1500)

τάφῳ τεθέντα καὶ καλυφθέντ' ἐν πέτρῳ,
ὃς ἐκ πέτρας ἔβλυσεν ὕδωρ πατράσι
καὶ νῦν πέτρας ἔρρηξεν ἠωρημένος,
νεκρῶν τε τάφους ἠνέωξε δυνάμει.
Στῶμεν δὲ μικρόν, ὡς προσεῖπω τὸν νέκυν.
Οἴχη, ποθεινὸν Τέκνον, εἰς ἄδου δόμους,
κρύπτη δὲ κρύψιν, ἦν σὺ κρυβῆναι θέλεις,
ἦκων ἐς αἶδαο πανζόφου στέγην,
ἄδη δὲ πικρότατον κέντρον ἐμβάλης.
Οἴχη νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας,

1540 (1510)

θέλων φαεῖναι καὶ καταυγάσαι γένος,
Ἄδὰμ ἀναστήσαι τε πατέρα βροτῶν,
ὧν οὔνεκ' εἶδος προσλαβὼν θνητὸν φέρεις.
Ἦκεις τ' ἐς ἄδου τὸν βαθύγνοφον σκότον,
θανῶν πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
Ἦ δ' εὐμένεια τοῦ Πατρός σ' ἀποκτενεῖ,
ἦ τοῖσιν ἄλλοις γίνεται σωτηρία·
τό τ' ἐσθλὸν ὡς εἰς πότμον ἦλθε σοὶ Πατρός·
ὄδυρμα πικρόν· γῆ σε, Τέκνον, λαμβάνει,
ἦκοντ' ἐς αἶδαο πανζόφου πύλας,

- 1550 (1520) ἄδη τὸ δριμύτατον ἐμβαλεῖν βέλος.
Καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῷ τῷδε κατέρχη μόνος,
λήψη δὲ νεκρούς, οὐ σὺ ληφθήσῃ νεκροῖς,
ρύση τε πάντας, ὧν ἐλεύθερος μόνος.
Μόνος γὰρ ἀνὴρ ταῦτα θαρρῶν ἰκάνεις,
μόνος σὺ φύσεως ὑπερκάμνεις βροτῶν.
Ἔσχον δ' ἀγῶνες, οἳ σ' ἐμμνον, νῦν τέλος,
νίκην τε λοιπὸν κατ' ἐναντίων ἔχεις,
ἄδην, ὄφιν, θάνατον ἰσχυρῶς τρέπων.
Σοφὸς σοφὸς σύ, καὶ σοφῶς ἔτλης πότμον,
- 1560 (1530) ὡς κοινὸν οἶτον σῶ καταβάλης μόρφ,
κάν τῇ χθονὶ στηρίζον ἐνθήσεις κλέος,
γῆς ἐξανίσχων καὶ φέρων σωτηρίαν,
εἰς συγγένειαν Πατρὸς ἀμείψας δέμας.
Αὐθις γὰρ ἔλθῃς κλεινός, ἀρπάσας γένος,
ᾧναξ, Ἄναξ ἄφθιτε, σὺ Θεὸς μένων,
μορφῇ τε σῆ συνήψας ἀνέρος φύσιν·
καὶ νῦν ἐς αἶδαο κατέρχη δόμους,
σπεύδων φαεῖναι καὶ καταυγᾶσαι ζόφον.
Εὐ δ' εὐγε λίπῃς τήνδε δυσμενῶν χθόνα,
- 1570 (1540) εἰς ἣν γε πρῶτον ἦκες, Ἰσραὴλ δόμους,
ὀλωλότα πρόβατα ποιμᾶναι θέλων
καὶ συνθεσίας ἐκπερᾶναι πατράσι,
μορφῇ συνάψας τοῦ Θεοῦ βροτῶν φύσιν.
Σὲ γὰρ Πατὴρ γεννᾷ μὲν ἀρρεύστως αἰεὶ·
ἐγὼ δ' ἔτικτόν σ' αὐθις ἀγνεύουσ' ἔτι,
μορφὴν λαβόντα πρὸς Θεοῦ βροτησίαν.
Ἄλλ' ἐγγενεῖς σῆς μητρός, οὓς ἠκιστ' ἐχρῆν,
θαυμαστὰ πολλὰ σφίσιν ἐξειργασμένον
ἄρρητ' ἀμυήτοισιν εἰδέναι βροτοῖς,
- 1580 (1550) σωτήρᾳ σ' οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Θεοῦ,
ἀλλὰ με νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινὸς
τεκεῖν σ' ἐλήρου καὶ γάμους ψευσαμένην
λέχους ἀμάρτημ' ἐς Θεόν μ' ἀναφέρειν·
καὶ νῦν κτανεῖν σ' ἔσπευσαν ἀνόμως φθόνῳ,
ἐχθροῦ σοφίσμαθ' ὧν νιν οὔνεκα κτανόν,
ἄλλων τε πάντων παγκάκων σοφισμάτων,
παύσεις στροβοῦντα κόσμον ἐν σοφίσμασι,
καὶ μιν σιδηραῖς ἀρμόσας ἐν ἄρκυσι
στήσεις κακοῦργον τῆς κακουργίας, Τέκνον.
- 1590 (1560) Σφᾶς δ' αὐθις αὐτοὺς ἐκ χθονὸς τῆσδ' ἐκβαλεῖς,
ἄλλοις δὲ δώσεις καὶ πόλιν τε καὶ κράτος,
ὡς συμβόλοις εἴρηκας ἤδη σοῖς φίλοις·
ἐν οἷς χορεύσεις καὶ καταστήσεις τὰ σὰ
μυστήρι' ἵν' ἦς ἐμφανῶς Θεὸς βροτοῖς,

ὡς ἐν πόλῳ ξύμπασιν· ἐς δ' ἄλλην χθόνα,
εὖ διαθεῖς τὰνθένδ', ἀναστήσεις κράτος.
Δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεῖ μὴ θέλει,
νῦν οὖς' ἀμαθῆς τῶν γε σῶν μυστηρίων,
ἄλλην τε πᾶσαν γηγενῶν παροικίαν,

1600 (1570)

ἢ θεομαχεῖ τὰ κατὰ σέ, σπονδῶν τ' ἄπο
ὠθεῖ σ', ἐν εὐχαίς δ' οὐδαμοῦ μνεῖαν ἔχει·
οὐπω γὰρ οἱ τάλανες ἔγνωσαν γόνον
ἦκοντα Πατρὸς ἐκ πόλου πρὸς γῆν κάτω.
Ἦν οὖνεκ' αὐτοῖς δεῖξον, ὡς εἶ σὺ Θεός·
δεῖξεις δὲ πάντως· ἦν δ' Ἰουδαίων γένος
ὀργῆ σὺν ὄπλοις ἐξάγειν χθονὸς θέλης
ἄρδην, ἐλάσεις Αὐσόνων στρατηλατῶν,
οὓς σφῶν ἀνάσσειν ἠρετίσαντ' ἀφρόνως,
σὴν δεσποτείαν ὡς ἀπηγορευκότες,

1610 (1580)

ἄνακτα τὸν Καίσαρ' ἀνηγορευκότες.
Ποινὴν γὰρ ἀθρῶ σοῦ πότμου ζωηφόρου,
πῦρ ἐγγύς οἴκων καὶ δόμων ἐρείπια
τεφρούμεν' ἤδη, πυρὸς ἄσβεστον φλόγα,
ἀθάνατον Θεοῦ πόλιν πρὸς τήνδ' ὕβριν·
αἰνῶ δὲ κρίσιν, ἄβατον ἢ πέδον τόδε
τίθησι πᾶσι τοῖς φονευταῖς σου, Τέκνον,
ὃς τὰς Λυδῶν πανευκλειεῖς λιπῶν πόλεις
Φρυγῶν τε, Περσῶν ἠλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτρια τεῖχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα

1620 (1590)

Μήδων παρελθὼν Ἀρράβων τ' εὐδαίμονα,
ἔθνη τὰ μακρὰν ἐν σκότῳ βεβυσμένα,
πᾶσάν τ' Ἀσίαν, ἦν παρ' ἀλμυρὰν ἄλα
Ἕλλησι κεῖσθαι φασὶ βαρβάροις θ' ὁμοῦ,
πλήρεις ἔχουσαν καλλιπυργώτους πόλεις,
ἐς τήνδε πρῶτον ἦλθες Ἑβραίων χθόνα,
ἢ σ' ἐς τάφον τίθησιν ἐκ σφαγῆς νέκυν.
Ἰῶ, Θεοῦ μέλαθρα καὶ πόλις φίλα,
ὦ καλλίπυργον ἄστυ Δαυΐδου χθονός,
ὦ θαλάμευμα τῶν πάλαι θεοπρόπων,

1630 (1600)

θεοκτόνων σπήλαιον ὡς νῦν ἀνέφυς·
πῶς σε στενάξω; πῶς σε θρηνήσω φόνου;
Ἄλλ' ὦ λιποῦσαι Γαλιλαίας χωρίον,
ἐμὸς θίασος, ἄς συνεμπόρους ἐμοὶ
ἐκεῖθεν ἔλκει μυστίδας μυστηρίων
ὁ νῦν νέκυς, φεῦ, τῷ λάκῳ τεθειμένος,
ἔατε τὰπιχώρι' ἐν νεκρῷ μέλη,
λεπτοῖς δὲ θρήνοις νῦν μιν ἀνυμνήσατε,
ἔπειτ' Ἄνακτα ζῶντ' ἀνευφημήσατε,
ὡς ἔστιν ἐλπίς ἀσφαλεστάτη δ' ἐμοί.

1640 (1610)

Χωρεῖτε, χωρεῖτ', οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
οἶα πρὸς αὐτοῦ τὸν τάφον καὶ τὸν λίθον.
Εἴκωμεν οὖν, εἴκωμεν, ᾧ φίλαι κόραι.
Ἴτ' ἴτε, κἀπίωμεν ἡσύχῳ βάσει
εἰς δῶμ' ἐν ᾧ θηλυγενὲς μένει γένος,
μήτηρ ὅπου μάλιστα Μάρκου Μαρία,
μύστην ὅπου θίασον οἶμαι συντρέχειν·
κάκει μενοῦμεν γλυκεροῦ φάους δρόμον·
ἢ μᾶλλον ἀπίωμεν ἐς παιδὸς νέου,
ὄν μοι τέθεικεν υἱὸν Υἱός μοι μόνος.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

1650 (1620)

Ναὶ καὶ δίκαιον τοῦτο, κοῦκ ἄλλως λέγεις·
ἐκεῖσε δεῖ, δέσποινα, νῦν ἀπιέναι,
ὥστ' ἄσπον οὔσας τοῦ τάφου πάντα σκοπεῖν,
πᾶσαν δὲ τὴν αὔριον ἡσύχως ἔχειν
τῆς ἐντολῆς ἔκητι καὶ μένειν κνέφας,
κνέφας φαεινὸν τῆς τριτάτης ἡμέρας,
ὡς ἂν ἰοῦσαι λάθρα πληρώσῃτ' ἔθος.
Ἴωμεν οὖν, ἴωμεν, εἴκωμεν τάφου,
πρὶν δυσμενῶν τις παριῶν καταλάβῃ.
Δεῖξω δὲ χώρον, ἐνθα νυχεῦσαι δέον.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1660 (1630)

Ἴδού σε, Τέκνον, καταλείπουσαι μόνον
ἀπιμεν, ἦχι σταθμὰ θηλειῶν γένους,
πρὸς οἶκον υἱοῦ, τῷ με παρέθου,
Τέκνον, δέον μένειν πρὸς νάπος ἐγγυὲς σοῦ τάφου.

{ΙΩΣΗΦ}

ᾧ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ θανῶν, ἐμοὶ δ' ὅμως
τῶν φιλτάτων ἀεὶ γ' ἀριθμῆση πολὺ·
χαῖρ' ὕστατόν σε νῦν ἐγὼ προσφθέγγομαι.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

1670 (1640)

Γένεθλον ἐσθλόν, οὐκ ἐν αἰνιγμοῖς φράσω,
ἀνὴρ ὃδ' ἐστὶ καὶ Θεὸς Θεοῦ γόνος.
Σαφῶς γὰρ αὐτὸν τοῖσιν ἐξειργασμένοις
Θεὸν νομίζω, τοῦ δὲ θανάτου πέρι
σοφὴν πρόνοιαν αἰτιῶμαι καὶ κρίσιν,
δι' ἧς ὁ πότης τοῦ γένους λυθήσεται.
Αὐτὸς δ' ὁ χαμαίσυρτος ἐχθρὸς τοῦ γένους
συντρίβεται νῦν, θανατοῦται, κτείνεται·
κτανεῖ γὰρ αὐτὸν κἀντιπορθήσει γένος
ὁ τῶν πόλων πάγκλυτος Ἰησοῦς Ἄναξ,

ποινάς τ' ἀδελφῶν καὶ πατρὸς πρώτου λάβη,
παλαιφάτου γέροντος, ὃς βροτῶν γένος
ἔσπειρεν ἐν γῆ, λείμακος ριφεὶς ἄπο

1680 (1650)

ἐξ ἀπάτης δράκοντος αἰολοσκόπου,
πόλει δὲ θήσει τῆ μακαριωτάτη.
Καὶ ταῦθ' ὁ τοῦδε πότμος ἐξεργάζεται,
καὶ τῶνδ' ἔκητι καὶ βροτὸς πέφηνέ πως,
φρικτῶν θ' ὄδ' ἀνήρ θαυμάτων ὄπτο πλέως
ἐς τόνδε κόσμον, ὧν σὺ πόλλ' οὐκ ἀγνοεῖς·
φανεῖς δ' ἀνήρ ἄριστος, οἴχεται θανῶν,
αἰθις δ' ἀναστάς καὶ Θεὸς γνωσθήσεται.
Εἰ δ' ἐν πόλοις ἦν, ἐσθλὸς ὧν ἐλάνθανε,
ταῖς στρατιαῖς ὑμνούμενος μόναις ἄνω,

1690 (1660)

σιγώμενόν τε κῦδος εἶχεν ἐν πόλῳ.
Αἴτια ταῦτα τοῦ τόκου καὶ τοῦ πότμου·
τὸ πᾶν δ' ἐρῶ σοι, τῶν βροτῶν σωτηρία.
Τοίγαρ τέθνηκεν ὧν ἐχρῆν ἦκισθ' ὕπο,
εἰς δεσμά τ' ἦλθε καὶ λόγους ἐμπαιγμάτων.
Τοιαῦτα λαὸς ὁ πρὶν ἠγαπημένος
εὐεργέτην ἔδρασε, θυμωθεὶς φθόνῳ·
καὶ ταῦτα μὲν πέπονθεν οὗτος οὐκ ἄκων·
ἂ δ' αἶ παθεῖν δεῖ λαόν, οὐ κρύψω κακά.

1700 (1670)

Λίπη πόλισμα, βαρβάροις εἰκων, ἄκων,
δούλος, μέτοικος. Ἔστι γὰρ τὸ θέσφατον,
εἰς πᾶσαν αἴαν βαρβάρων ἀποτρέχειν,
αἰχμαῖς ἀλωτούς, πόλλ' ἀνατλάντας κακά.
Ἄναιρέταις γὰρ πᾶσιν αὐδᾶ παγγενῆ
λιπεῖν πόλιν τήνδ' ἀνοσίου μιάσματος
δίκας τίνοντας τῷδ' ὄν ἐκτειναν φθόνῳ,
καὶ μηκέτ' ἰδεῖν πατρίδ'· οὐ γὰρ εὐσεβὲς
μένειν φονευτὰς ἐν τάφοις νεκρουμένων.
Πόλεις δὲ πολλὰς εἰσαφίκωνται, ζυγὸν
δούλειον ἀνέλκοντες οἱ δυσδαίμονες,

1710 (1680)

αἰχμαῖς ἀλωτοί, χρησμὸς ὡς λέγει Θεοῦ,
πάντη διασπαρέντες, οὐ νόστον δ' ἔτι
οἱ τάλανες σχήσουσιν οὐδ' ἐπάνοδον,
ἀφ' οὗ τὰδ' ἐκπέρσει γ' ἀνηρίθμῳ στρατῷ
ἠγούμενος λόγχαισιν Αἰσόνων δράκων.
Ταῦτ' οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγῶς ἔφη
εἰπῶν τις, ἐκ Θεοῦ δέ, καθὼς ἄρ' ὄδε
ὁ νῦν νέκυς εἶρηκε πάντ' ἐν δυνάμει,
οὐδέν τι μαθῶν τῶν θεοπρόπων ἄπο,
αὐτοῦς δὲ μάλλον πάντα διδάξας τάδε.

1720 (1690)

Οὗτος δ' ἂ μέλλει πῆματ' ἐκπλήσειν, φράσω,
ἀπεμπολητῆς αἰσχροῦς ἐξ ὀπαόνων.

Αὐτὸς μὲν εἶπας, ὡς μανεῖς ἄλγους ὑπο
βρόχοις κρεμαστοῖς ὑπέβαλε τὴν δέρην·
πεσῶν δ' ἔπειτα δίχα λακίσει τάλας
ἴδη τε δεινὸν ἡμαρ· οὐδὲ παύσεται
κακῶν ὁ τλήμων, οὐδέ, τὸν καταιβάτην
ἄδην διαβάς, ἥσυχος γενήσεται,
στένων ἄληκτα καὶ βοῶν σφοδροῖς πόνοις,
καὶ νᾶμα πυρὸς τόνδε δ' ὑποδέξεται.

{ΙΩΣΗΦ}

- 1730 (1700) ὦ φίλος, ὡς εἰς δεινὰ φῆς ἐλθεῖν κακὰ
πάντας, κᾶμ' αὐτὸν συγγόνους τ' ἄρδην ἐμούς·
κἀγὼ δ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι;
ἢ ποῖ τράπωμαι, πατρίδος πορθομένης;
ὦ πάμμεγ' ἐμπνέουσα βαρβάρους ποτὲ
πόλις, τὸ κλεινὸν οὖνομ' ἀφαιρῆ τάχα.
Χαῖρ', ὦ μέλαθρον, χαῖρε, πατρώα πόλις·
λίπω λίπω σε, δυστυχῶς δοῦλος γεγώς,
αἰχμαῖς ἀλωτός· βαρβάρων δ' ἴδω πέδον,
εἰ μὴ γέροντ' ὄντα με προφθάσει πότμος,
1740 (1710) ὃν εἶθ' ἴδοιμι πατρίδος μένων πέδῳ·
συνῆκα γάρ, θέσφατον ὡς οὕτως ἔχει.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

- Τὸ μὲν σὸν εὐδόκιμον, εὐσεβὲς γέρον·
ὁ δ' ἐγγενὴς σοι λαὸς ἐκτίσει δίκην,
ὡς ἀξίαν μὲν λίαν, ἀλγεινὴν δ' ὅμως·
αὐτὸς δ' ἑαυτὸν αἰτιάσθω τῆς δίκης.
Οὐ γάρ τι λέξει πρὸς πρόφασιν, ὡς τάχα
οὐκ ἦλθεν, οὐκ ἤμυνεν, οὐδ' ἐπεστράφη,
εὐεργετῶν πάλαι τε καὶ νῦν εὐτρόπως.
Τίνας γὰρ οὐκ ἔστειλε κήρυκας πάλαι;
1750 (1720) οἴων δὲ δῶρων οὐκ ἔπλησέ νιν ξένων,
ὃν ἐξαγαγὼν καὶ πικρᾶς τυραννίδος,
ἔθνῶν ἄνακτ' ἔθηκε πανσθενῶς μέγαν,
ὅτ' ἀμφὶ Βασάν τὴν τ' Ἀμορραίων χθόνα
ἔθνῶν ἀρίστοις ἐμπεσῶν κατὰ στόμα
ἔρρηξε πέλτην, τῷ δὲ δουλώσας στρατὸν
παρέσχεν· ὦνπερ λακτίσας πολλὴν χάριν
προὔδωκεν αὐτὸν εἰς φόνον μαιφόνους·
ὃς ὕστερον μὲν ἦλθεν, εἰς καιρὸν δ' ὅμως·
θεοπρόποι γὰρ καὶ νόμος πολλοῖς χρόνοις
1760 (1730) ἰδροῦντες, αἰχμάζοντες οὐχ εὔρον πέρας.
Χριστῷ δὲ φῶς ἐν ἡλίου καταρκέσει
ἄδου δόμους πέρσαντι θῆτέρα πάλιν

πρὸς γαίαν ἐλθεῖν, συντεμόντ' ἄλγη βροτῶν·
τῶν γὰρ ἔκητι πτωχικὴν λαβὼν στολὴν
εἴσεισιν ἄδην· πολλὰ δ' ἐκεῖθεν σκύλα
ἄρας, φανεῖται νερτέρων ἐπίσκοπος,
κτανῶν τε φρουροὺς καὶ παραστάτας πυλῶν,
ἐκεῖθεν ἔλθη πᾶσί τε γνωσθήσεται
ἄρωγός, αὐτόριζος ὧν εὐεργέτης,

1770 (1740)

ὄν ἐγγενῆς ἔκτεινε λαὸς ἐν φθόνῳ.
Οἱ δ' οὐδὲν αὐτῷ συγγενεῖς πεφυκότες,
κτηθέντες αὐτῷ, τοῖ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις,
οἱ δ' ἐν τ' ὄρει τε καὶ σπέει καὶ γῆς βάθει
ψυχρὰν ἄησιν δίψιόν τε πῦρ θεοῦ
μενοῦσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις,
οὐδ' ἐν χιτῶσι τρυφεροῖς ἐγκείμενοι,
οὐδ' ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενοι·
τοὶ δ' ἐν μαχαίραις καὶ σπάθη τε καὶ ξίφει
πίπτοντες, ἐμφανοῦσι πίστιν ἀσφαλῆ,

1780 (1750)

οὐχ ἦν ὁ πρᾶτης καὶ σφαγεῖς εὐεργέτου,
οὐδς ἐκτίσαι δίκαιόν ἐστι τὴν δίκην.
Σὲ δ' ἐξανάστας εὐχερῶς ἐκρύσσεται,
ὄν εὐπρεπῶς τέθεικας ἐν καινῷ τάφῳ,
καὶ μακάρων ἐς αἶαν ἐγκαθιδρύσει,
σάλπιγγος ἠχῆ νεκρέγερτον δεικνύων.
Δεῖ γὰρ σε τὴν φονώσαν ἐκλιπεῖν πόλιν,
καὶ πρᾶεων οἰκεῖν σε δάπεδον, μάκαρ,
θεὸν φανέντα, φθιτὸν ἀμείψαντά σε
πάχος βρότειόν τ' ἀποβαλόντα φθορᾶς,

1790 (1760)

ἦν ἐξ ἀπάτης ἔσχες, ὡς θνητὸς γεγώς.
Τῶνδ' οὐδὲν ἦδειν ἐκ λόγων θεοπρόπων,
Διδασκάλου δ' ἔγνωκα τοῖς στέρνοις κλιθεῖς·
οὕτως ἔσεσθαι τοὺς Θεῷ φιλουμένους
ἐγὼ συνῆκα Δεσπότης στέρνοις πεσῶν,
ὥστ' ἐξ ἀβύσσου πόλλ' ἀπαντλήσας σοφά.

{ΙΩΣΗΦ}

Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρῆ σοφόν τι μανθάνειν.
Πέποιθας αὐτὸν δ' αἰθις ἰδεῖν ἐν χθονί;

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Πέποιθα· δείξει τοῦπιὸν σέλας
Θεοῦ· μίαν μόνην μείναί με δεῖ τὴν αὔριον.

{ΙΩΣΗΦ}

1800 (1770)

Ἕμῖν μὲν ὡς μέγας τις ἦκων ἐκ Θεοῦ,
ἀπλῶς τε θανῶν, ὡς βροτὸς τυμβεύεται,

ἐν σινδόσιν μύροις τε, μητρὸς ἐκ θνατᾶς
φανείς· τὸν ἐκ κείνης γὰρ ἦν θανεῖν χρεῶν.
Εἰ δ' ὡς Θεὸς νῦν κυριεύσει καὶ μόρου,
ἔσται τὸ λοιπὸν, ὡς Θεοῦ Παῖς καὶ μόνος,
ἅπανσι σεπτὸς τοῖσιν εἰδόσιν Θεός·
πένθος δὲ βαιὸν ὄντι μητρὸς ἐκ θνατᾶς
κείσθω· τὸν ἐκ κείνης γὰρ ἦν θανεῖν χρεῶν.
Ἕμῖν μὲν οὕτως νῦν τετίμηται φίλος·

1810 (1780)

ὃς δ' εἴ τι πράσσειν, ὡς Θεός, θέλων σθένει,
καιρὸς πάρεστι· φῶς γὰρ ἡμέρας τρίτης
οὐ μακρὰν ἔστι, καὶ τὸ πᾶν φανήσεται.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Πέποιθα πᾶσιν ἡμέραν ἐλευθέραν
ἀκτίνα τὴν τριταίαν ἡλίου φέρειν.

{ΙΩΣΗΦ}

Ἴδοιμ' ἴδοιμι γλυκερόν τ' ἡμαρ τόδε·
εἶθ' εἶθε, φίλος, θαῦμα τοῦτ' ἴδοιμ' ἐγώ.
Νῦν δ' ἀπίωμεν, Νικόδημ' εὐεργάτα·
στείχωμεν ἡμεῖς, φίλε, κἀξαιτώμεθα
ὑπὲρ τε λαοῦ, καίπερ ὄντος ἀγρίου,
ὑπὲρ τε πάτρης, τὸν Θεὸν μηδὲν νέον
δρᾶν, κἂν ἕως πάρεσμεν ἄμφω τῷ βίῳ.
Καὶ σὺ δέ, φίλε παρθένε, ξὺν παρθένω
πρὸς ταῦτα συνάρηξον ἡμῖν τοῖς φίλοις·
ναὶ καὶ σὺ συνάρηγε καὶ θρηνοῦσά περ,
δέσποινα, μήτηρ τοῦ διφυοῦς, ὡς λόγος
τοῦ παρθένου πείθει με μύστου σοῦ Τέκνου.

1820 (1790)

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἄπιθι καὶ δύναμιν ἄγγελλε βροτοῖς,
σὺν Νικοδήμῳ νυκτέρω μύστη πάρος,
τανῦν δὲ σὺν σοὶ παμφανεστάτῳ φίλῳ.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

1830 (1800)

Χαίροντες ἴτε, μήτι που πτοούμενοι.
Ὁ βίσιος γὰρ τῆς καλῆς ἡσυχίας
καὶ τῆς ἀκραιφνοῦς ἀγάπης καὶ φιλίας,
τό τε φρονεῖν εὖ σωφρονεῖν τ' ἐν τῷ βίῳ
τηρεῖ τὰ πάνθ', ὡς ἀσάλευτα προσμένειν·
Θεὸς γὰρ οἶδε πάντα καὶ σοφῶς κρίνει.

{ΙΩΣΗΦ}

Σὺ τοί με πείθεις, σοῖς τε πιστεύω λόγοις,
τάξιν τε τηρῶν, εἴμ' ἐλεύθερος φόβου.

{ΘΕΟΛΟΓΟΣ}

Χώρει· μέλιν γὰρ πάντα οἱ δοκεῖ φίλων·
αὐτοὶ τ' ἐπιγνώσεσθε τοὺς ἐμοὺς λόγους.

1840 (1810)

Ἵμεῖς δ' ἔπεσθε νῦν, κόραι, σὺν μητρί μου,
ἔπεσθε, Χριστὸν καρδίαις ὀπλισμέναι
πτοούμεναί τε μηδέν, ἀλλ' ἔπεσθέ μοι·
δείξω γὰρ οἶκον ἔνθα νυχεῦσαι δεόν.
Οὐκοῦν ὄδ' ἐνδέξιος οἶκος· ἐνθάδε
τανῦν καταυλίσθητε· καὶ γὰρ εὐφρόνης
οὐ βραχὺ παρώχηκεν, ὡς ὄρω, μέρος,
ἤδη δ' ἕως πάρεστιν, ἐκρέει κνέφας.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἰώ μοι· ἰώ·

Ψυχῆς μελούσης, καρδίας παχνουμένης,

1850 (1820)

ὑπνος βλεφάροις τοῖς ἐμοῖς πῶς ἐμπέση;
Οἶμοι, Τέκνον μου, σῆς σφαγῆς πανταδίκου·
ὦ μοι ταλαίνῃ δραμάτων ἀντιστρόφων·
οὐ γὰρ συνωδὰ ταῦτα τοῖς ἠλπισμένοις,
κἂν συνάδωσι τοῖς προηγορευμένοις.
Ἔτλην μεγίστας συμφορὰς καὶ πρὶν,
Τέκνον, ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης σῶν ξένων γενεθλίων·
ἀλλ' εἶπετ' εὐθὺς συμφοραῖς θυμηδία,
σοῦ συμπαρόντος καὶ λύοντος ἀνίας·
νῦν δ' ἄλγος ἀφέρτατον, οἶμοι, πῶς φέρω;

1860 (1830)

τί γοῦν τί δράσω νῦν παθοῦς' ἀμήχανα;
θέλξει δ' ἔδραν ὄμματος ὑπνος πῶς ἄρα;

{ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

Ἄμμες μὲν, ὦ δέσποινα, χαμαιστρωτῖαι
ἀνεκλίθημεν, σώμασιν παρειμέναι,
νέαι, παλαιαί, παρθένοι τ' ἔτ' ἄζυγες,
ἄλλαι πρὸς ἄλλων νῶτ' ἐρείσασαι κάρας,
αἶδ' ἐν παρειαῖς ὑποβαλοῦσαι χέρας,
καὶ βαιὸν ἠρπάσαμεν ὑπνου βραχὺ τι.
Σὺ δ' οὐχ ὑπνωσας οὐδ' ἀνέκλινας δέμας,
παννύχιον στένουσα κώδυνημένη·

1870 (1840)

πάσῃ γὰρ ὄμμ' ἄγρυπνον εὐφρόνη στρέφεις.
Ἔως τίνος μείνης δὲ προσκαθημένη
ἄὑπνος, ὄμμα μηδ' ὄλως μύουσα σόν;
Ἦώς, ἰδοῦ, πέφηνε, καὶ λεωφόρον
περιτρέχουσι δῆμος ἄνω καὶ κάτω·
γῆς τ' ἀναδραμὸν ἥλιος φαεσφόρος,
ἀκτίνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Υἱὸν τεθέντα νεκρὸν ἰδοῦσαν τάφῳ
οὐ δεῖ με θρηνεῖν καὶ στένειν καὶ δακρῦειν,
ἕως ἴδοιμι ζῶντα πάλιν ἐκ τάφου;

1880 (1850)

ὕπνος δ' ἄρα μου πῶς βλεφάροις ἐμπέσῃ;

{ΕΤΕΡΟΝ ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ}

Κἀγὼ μελούση καρδίᾳ λήγουσ' ὕπνου
κεῖμαι, πεδοστιβῆς γε χαμαιστρωτιά,
κοῦτ' ἔβρισ' οὔτ' ἐκοίμισα, σφοδρῶν γόων
σῶν, παρθένε, κλύουσα καὶ στεναγμάτων.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἔγρεσθ' ἔγρεσθε· τί, γυναῖκες, μέλλετε;
ἔξιτ' ἄπιτε βαιὸν ὡς πρὸς τὴν πόλιν,
ὅσον προβαίνειν ἐντολὴ δίδωσί πως·
ἴσως τι μαθήσεσθε καὶ νεώτερον.
Πολλοὶ γὰρ ὑμᾶς ἀγνοοῦσι, κοῦ δέος.

{ΧΟΡΟΣ}

1890 (1860)

Καὶ μὴν ὀπαδῶν νῦν τιν' εἰσορᾶν δοκῶ,
σπουδῆ σκυθρωπὸν ἐνθάδ' ἐφορμημένον·
δοκεῖ δὲ καινῶν ἄγγελος μηνυμάτων.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Πῆ πῆ μολὼν εὔροιμ' Ἰησοῦ μητέρα;
εἶπατέ μοι, γυναῖκες, εἶπερ ἴστε, μοι
σημήνατ' ἄρα τῶνδε δωμάτων ἔσω;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἦδ', αὐτὸς ἀθρεῖς, δωμάτων ἐντὸς μένει.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Δέσποινα, μήτηρ Μυσταγωγοῦ μοι φίλου,
καὶ νῦν μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
σοὶ καὶ μαθηταῖς καὶ γυναιξὶ σαῖς φίλαις.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

1900 (1870)

Εἰς καιρὸν ἤκεις, καίπερ ἀγγέλλων φόβον.
Τί δ' ἐστί; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα;

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Πολλὴ φάλαγξ ἔνοπλος εἰς τάφον μολεῖ,
τίνος δ' ἔκητι, συμβαλεῖν σάφ' οὐκ ἔχω.
Ἦκω δ' ἀκούσας οὐ τορῶς· φήμη δὲ τις
λαοῖσιν ἐμπέπτωκεν, ὡς κατάσκοποι

ἤκουσι τάφου· χῶ μὲν οὐκ ἰδὼν λέγει·
ὄδ' εἰσιδὼν μολοῦντας οὐκ ἔχει λέγειν·
ὄς δ' εἰδέναί λέγων τι, φράζειν οὐ θέλει.
Πλὴν εἷς τις εἶπε γραμματεῖς προσιέναι
1910 (1880) καὶ ταῦτα πείσαι κοίρανον τῆσδε χθονὸς
πέμψαι φύλακας καὶ σφραγίσαι τὸν λίθον,
ὥς μὴ τάχα κλέψωσι μύσται τὸν νέκυν·
ὦν οὔνεκ' ἦλθον πρὸς σὲ ταῦτ' ἀπαγγελῶν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

ᾠ ράπτα κακῶν τῶν ἀφερτάτων ἐμοί,
γραμματέων ὄμιλε καὶ πρεσβυτέρων,
ὦ τῆς φονώσης ἐργάτα τολμηρίας,
ὦ δραματουργὲ τοῦ φόνου τοῦ Δεσπότη,
ὥς συνιεῖς μὲν οἶα τολμᾶς ἀφρόνως,
δέξῃ βέλος δριμύ τι κατὰ καρδίας,
1920 (1890) πάνδεινον ἀλγῶν ἄλγος. Ἦν δ' ἄρ' ἐς τέλος
ἐν τοῖσδε μείνης οἷς τανῦν κακῶς μένεις,
οὐκ εὐπραγῶν δόξεις γε σὺ μὴ κακῶς ἔχειν
ἐξ ἀφροσύνης καὶ κακῆς ἀβουλίας·
γνοίης δ' ὅμως ἔπειθ' ὅτ' οὐ κέρδος τί σοι.
Πῶς γὰρ ἔσονται νεκροφῶρες οἱ μόγις
μιαιφόνους σφῶν χεῖρας ἐκπεφευγότες;
προσεγγίσει πείσει δὲ τίς σφᾶς τῷ τάφῳ,
οὔτω τρέσαντας καὶ λίαν πεφρικότας;
Ἄπιθ' ἄπιθι καὶ φύλασσε τὸν τάφον·
1930 (1900) ναὶ ναί, φάλαγξ, ἄπιθι κάσφαλῶς βλέπε·
μάρτυς γὰρ ἴσως τῆς ἐγέρσεως ἔση.
Ἄμμες δέ, φίλοι, τῆδε μίμνωμεν πάλιν.

{ΧΟΡΟΣ}

Ναὶ ναὶ μένωμεν ἡσύχως ἐν οἰκίᾳ,
μηδ' ἀπίωμεν ἐς τάφον νῦν Δεσπότη,
ἀλλ' ἰέναι μείνωμεν εὐφρόνης κνέφας.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Καὶ μὴν ἰδοῦ, πρόεισιν ὄρφνης τὸ κνέφας.
Λοιπὸν μένωμεν ἡσύχως ἐκ φυλάκων.
Πῶς γὰρ τις ὄρφνη δυσμενῶν ἀνά στρατὸν
ἐλθῶν μυρίσει τόνδ' ἀκινδύνως μολῶν;
1940 (1910) κατάσκοπον δὲ πρὸς τάφον μολεῖν ἔδει
τιν' ἐξ ὀπαδῶν ἄγρυπνον Διδασκάλου·
ναὶ ναὶ προσήκει τιν' ἀπιέναι τάχει·
κἂν μὲν τινα κρυφαῖον οὐ γνοίῃ δόλον,
βῶμεν πρὸς ὄρθρον τύμβον ἐς ζωηφόρον·

δέμας νέκυος τοῦ μυρίσαι κατ' ἔθος
ἐλευσόμεσθα· τήνδ' ἔχω γνώμην ἐγώ.
Ἦν δ' αὖ τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
τῆς καλλιφεγγούς ἡμέρας τὴν ἀκτίνα
σιγῇ μενούμεν, οὐδὲ χρεία μυρίσαι

1950 (1920)

τὸν κείμενον νῦν· οὐ γὰρ ὑπὸ γῆς ζόφον
φθορὰ κατασκήψει τις εἰς δέμας
Λόγου, οὔτ' οὖν καθέξει ψυχὰν ἄδης παμφάγος·
ἐκὼν γὰρ ἔτλη πότμον, οὐκ ὄφλημ' ἔχων,
ἵνα κατειρχθῆ κατ' ὀφειλὴν εἰς ζόφον.
Ἐξ ἀφθίτου γὰρ ἀφθιτον πεφυκότα
πῶς νιν φθερεῖ ταμίας ἄδης νερτέρων;
ὄν καὶ λάφυρ' ἐκεῖθεν ἐλκύσαι δοκῶ
ὄσους βροτῶν καθεῖρξεν, οὓς ξυνήρπασε
κᾶδδησεν ἐν δεσμοῖσι πανζόφου στέγης.

{ΧΟΡΟΣ}

1960 (1930)

Ἵρθῶς· μολεῖν χρῆ πρῶτον εἰς κατασκοπὴν·
πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς λέγεις·
σὺν σοὶ δέ μ' ὄψει καρτεροῦσαν ἐς τέλος.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Τίς δῆτα φίλων, αἱ πάρειςιν ἐνθάδε,
τολμᾷ κατόπτις ἔννουχος τύμβῳ μολεῖν;
τίς ἂν γένοιτο νῦν ἐμῇ δ' εὐεργέτις;
μύσται γὰρ οὐ πάρειςι τοῦ Διδασκάλου,
φεύγοντες ὀρμὴν ἄλογον μαιφόνων.
Οὐ γὰρ ἴσως πνέουσι θυμοῦ καθ' ὅλων·
περιφρονοῦσι καὶ γὰρ ἡμῶν τοῦ γένους,
μύστας δὲ διώκουσιν ἀλόγῳ θράσει.

1970 (1940)

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἐγὼ πρὸς ὑμῶν τόνδε κίνδυνον θέλω
ρίψασα κατόπτις σοροῦ θεοῦ μολεῖν·
ἅπαντ' ἐκεῖθεν ἐκμαθοῦσα δ' ὡς ἔχει,
ἦξω πρὸς ὑμᾶς πρὶν φάος μολεῖν χθόνα·
ἦξω δὲ θᾶπτον. Τόνδ' ὑφίσταμαι πόνον
ἔκητι πολλῶν, ὧν ἀπηλλάγην, κακῶν·
κάντεῦθεν ἴσως εὐκλεέστερον δόμα
αὐτὸς παράσχη νεκρός, οὐ νεκρός δ' ἐμοί.
Εὐδεῖν δοκεῖ δὲ καὶ μένειν μ' ἔτι κνέφας.

1980 (1950)

Εὐδωμεν οὖν, εὐδωμεν· οὐ μακρὰν ἕως,
ἦν εἶθ' ἴδοιμι τάχιόν γε, Παντάναξ·
ἀτὰρ πρὸς ὄρθρον ἀπίω ταχυδρόμος·
ἴσως κἀδελφαῖς συντρεχούσαις ἐντύχω,

αἶ προσμένειν εἴλοντο καὶ βλέπειν τάφον.
Πᾶσαι γὰρ ἠπεύγοντο συμφώνως ἔμοι
ἐννουχίσαι νῦν πρὸς τὸ μυρίσαι νέκυν.

{ΧΟΡΟΣ}

Ἄπιθ' ἄπιθι· προδραμοῦσά τι μάθοις
ἀνδρώαν εἰσφέρουσα τὴν τολμηρίαν.

1990 (1960)

Ἄμμες δ' ἐφεψόμεσθα σὺν αὐτῇ κόρη
ἄλλαι τε πολλαὶ Γαλιλαίας θρεμμάτων·
πάσας γὰρ οἶμαι συνδραμεῖν σοι πρὸς τάφον,
ιδεῖν ποθοῦσας τέρμα τῶν ἠλπισμένων.
Μικρὸν δ' ἐφυπνώσωμεν, ἤως οὐκ ἄπο.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Σφοδρῶς πονεῖν με χρή, πονοῦσαν δ' ἄξιον
μισθὸν προαθρεῖν· παντὶ γὰρ προκείμενον
ἄθλον πρὸς ἔργω τὴν χάριν τίκτει διπλῆν,
ἦν πολλαπλῆν εἴληφα καὶ πάλιν λάβω.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ναὶ καὶ δίκαιον τοῦτο, κοῦκ ἄλλως σκοπεῖς·
σύ τ' εὖ παραινεῖς καὶ σὺ καιρίως λέγεις·

2000 (1970)

λέγεις δὲ μισθὸν καὶ χάριν ὅσην ἔχεις
πρὸ τῶν πόνων λαβοῦσα, καὶ πάλιν λάβοις·
πλῆν οὖν τί μείζον τῶνδ' ἀπαιτήσεις γέρας;
δώσει δ' ὅμως σοὶ δῶρ' ἃ καλλιστευέται
τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγώ, πολύ,
μακαρία τ' ἔπειτα κυρήσασ' ἔση.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἴδού, τὸ σόν γε προσκοπούμενη δράμω·
πρώτη δ' ἴδοιμι τὴν ἀνάστασιν, κόρη·
μισθὸν γὰρ αἰτῶ τῶν πόνων λαβεῖν τόδε·
ἀθρεῖς γὰρ ἀθρεῖς τὴν ἐμὴν προθυμίαν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

2010 (1980)

Ὅρα κατ' ὄρφναν μὴ φύλαξιν ἐντύχης.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Φυλάζομαί τοι καὶ πόδ' ἠσύχως βαλῶ.
Ἄλλ' εὐτυχοίην καὶ τύχοιμι δ' ὧν ἐρῶς·
ἐρῶς δὲ πάντως Υἱὸν ιδέσθαι τάχει·
ὅπερ ποθοῦσα ῥιψοκινδύνως τρέχω.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Βάθ' ὡς τάχιστ', ἔμοι δὲ θάπτον, ὦν ἐρῶ,

εὐάγγελος γένοιο, τυχεῖν ὡς ἔχω.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Εἶκω κελευσθεῖς· οὔσα γάρ μοι δεσπότις,
οὐκ ἂν ἀμάρτοις τοῦδέ γ', ἀλλὰ πείθομαι.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἐφέψομαι καὶ γὰρ δὲ σὺν σοί, Μαρία·

2020 (1990)

ἀλγῶ γὰρ ἀλγῶ καὶ μένειν σοῦ κατόπιν.
Οὔτω μέλουσα, πῶς ποτ' οἴσω νῦν τλάμων;

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Καὶ λοιπὸν ἀπίωμεν, ὦ φίλα κόρα·
σὲ γὰρ ἔχουσα συνοδὸν χαίρω μέγα.
Αἶδ' ὕπνον οὐ βάλωσιν ὀμμάτων ἄπο.
Ἐγρεσθ' ἔγρεσθε· τί, γυναῖκες, μέλλετε;
γοργωπὸν ἔδραν τῶν βλεφάρων λύσατε.
Οὐ λεύσεται ἔς μηνάδος αἶγλαν παμφαῆ;
ἀὼς πέλας, ἀὼς· ὄδ' ἀστήρ ἔγγιος,
θέλγει δ' ἔδραν ὄμματος ἄδιστός γ' ὕπνος·
ἄδιστος ἄδιστος γὰρ ἐν τοῖς βλεφάροις
ἐνδὺς ἔβα παχνομέναις ταῖς καρδίαις.

2030 (2000)

{ΧΟΡΟΣ}

Ἐγὼ μέλουσα καρδίᾳ παχνομένη,
ἄγρυπνον ὄμμα πᾶσαν ἀν' ὄρφναν στρέφω.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἄμμες τάχει στείχωμεν, ὦ φίλα κόρα,
σφοδρῶ μελήσει καρδίας δεδηγμένης.
Στείχωμεν οὖν τάχιστα τοῦ τύμβου πέλας·
αἶδ' ἀποβαλοῦσαι τὸν ὕπνον ὀμμάτων,
ἥξουσιν ὡς τάχιον ἡσύχῳ βάσει.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ναὶ ναὶ τάχει στείχωμεν· εὖ δ' εἶη τυχεῖν.

2040 (2010)

Πέποιθα πᾶσιν ἡμέραν ἐλευθέραν
ἀκτίνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν.
Ἄπιμεν οὖν, ἄπιμεν· αἱ δὲ κατόπιν
νῦν ὡσὶν ἠχὴν ἠρέμα δεδεγμένοι,
οἶμαι, πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες
ποδῶν δράμωσι συντόνοις δρομήμασι·
αὐθις γὰρ ἀφίημι ῥαδινὴν ὄπα,
σαφῆ κελευσμόν, συντρέχειν πρὸς τὸν τάφον.
Ὅρθαι δ' ἰδοῦ γε· θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας.
Αἶ αἶ·

2050 (2020) Τέκνον, ποθεινὸν ἡμαρ ἰδοὺ τὸ τρίτον,
τριταῖον ἤδη φέγγος, ἐλπίς σοῖς φίλοις.
Μὴ δὴ παρέλθοι, καὶ θανεῖν με ξυμφέρει.
ᾠ Τέκνον, ὦ φίλτατον, ὦ θεῖον κάρα,
πότ' ἄρ' ἐγὼ σ' ἢ ποῦ σ' ἢ παντλήμων ἶδω;
ᾠ Τέκνον, εἴθε τάχος ἔλθοις μοι φάους·
ἔλθοις νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
λιπῶν, ἴν' ἄδης χωρὶς ᾠκισται φάους,
νῦν δ' εἶδε φῶς μέγιστον ἐν σῆ καθόδῳ.
Ἔλθ' ἐλθέ, φάνηθι, προλαβὼν ἡοῦς σέλας.

2060 (2030) Θεὸν Θεόν σ' ὀλύμπιον τὰ πάντ' ἔχει.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἄ ἄ·

Εὐνάς ἐρήμους τάσδε φυλάκων ὀρώ.
Τί δῆτ' ἄν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ πη;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν στήσων τινά.
Θρασὺς γὰρ ὄχλος, νῦν δ' ἐπεὶ κρατεῖ θρασύς.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Τί δῆτ', ἀδελφή, δρῶμεν; οὐ γὰρ εὔρομεν
ὡς ἠλπίσαμεν, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Πείθου, πάλιν στείχωμεν· εὖ δ' εἴη τυχεῖν
τὸν νεκρὸν αὐτὸν καρδίαις ὠπλισμέναις·

2070 (2040) σῶζει γὰρ αὐτὸν ὅστις εὐφρόνως Θεῷ
ἀνατίθησι· καί γε νῦν βαδιστέον.
Ἄμμιν δὲ λίθον τίς ἄρ' ἀποκυλίσει;

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἄττοτοτοτοί·

Ἄναξ Ἄναξ ἄφθιτε, τίς ὄδ' ὁ κλόνος;
Πῶς δ' ἐκκυλισθεὶς ἀθρόως ὤπται λίθος;
κενὸς δ' ὀράται καὶ τάφος τοῦ Δεσπότου.
Οὐκοῦν ἄπειμι καὶ φίλοις μύσταις ἐρῶ
ἄρσιν νέκυος, αὖ δ' ὑποστρέψω τάχει·
εὔροιμι δ' ὦδε σὺν γυναιξί σ' αὖ, κόρη.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

2080 (2050) Εὐγ' εὐγ' ἐπανήκες τάχιστα νῦν, φίλη·
ἐγὼ δὲ λίθον ἠρμένον βλέπουσ' ἔτι
θαμβουμένη πέφρικα, πῶς ὦδ' ἀθρόον

ᾠφθη κυλισθεὶς τῆς θύρας πρὸ τοῦ τάφου.

Ἄ ἄ· σίγα, σίγα.

Ὁ λαμπροπυρσόμορφος οὗτος τίς δ' ἄρα,
ὃς καθύπερθεν ἔζεται νῦν τοῦ λίθου,
πανευπρεπῆς, ἐσθῆτι λευκῇ χαρίεις;
στίλβει γὰρ ὡσπερ ἀπαλῇ χιῶν νέα.
Ἴδου δὲ καὶ φύλακες, ὡς νεκροί, κάτω.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

2090 (2060)

Ἕμμες δὲ μὴ θροεῖσθε, μηδ' ἔστω φόβος·
ζητούμενος γὰρ οὐκέτ' ἐστὶν ἐν τάφῳ,
Ἄναξ Ἰησοῦς τῆτες ἐσταυρωμένος·
ὃδ' οὐκέτ' ἐστὶν ἐν τάφῳ νεκρὸς μένων,
ἀλλ' ἐξεγερθεὶς εἰς Γαλιλαίαν τρέχει·
ὡς εἶπε, μύσταις ὀπτάνεσθαι νῦν θέλει.
Κενὸν δ' ἰοῦσαι τὸν τόπον κατίδετε.

2100 (2070)

Ἄπιτε γοῦν, ἄπιτε καὶ ταῦτα σφίσιν
εἶπατε τρανώς· πάντα γὰρ ἔγωγ' ἔφην,
καὶ πάντα πᾶσιν εἶπατε ζῶν τῷ Πέτρῳ,
ὡς φροῦδος ἄδης, Χριστὸς ἀνέστη τάφου,
τάφου δὲ λίθος εὐσθενῶς ἀπηλάθη·
φρουροὶ τ' αἶδος θύρετρ' ἀνείσαν φόβῳ
λελυμένοι, νεκροὶ δὲ πρὸς φάους χθόνα
σκιρτώσι, σῶκον ἐκκαλούμενοι Θεόν·
τῷ γ' αὐτόματα δεσμὰ πάντ' ἀπερράγη.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἦ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε·
πέφθακεν, ὡς ἥλπιστο, τέρμα φροντίδων.
Πέπτωκεν ἐχθρός, Χριστὸς ἀνέστη τάφου.
Ηοῦς παρουσίας τίς ποτ' ἄρ' ἠδυτέρα;

2110 (2080)

τί δ' ἂν ἐμοὶ γένοιτο χαριέστερον;
Πῆ γοῦν τὸν ἄδην καββαλῶν βαίνεις, Τέκνον;
πῆ πῆ δ' ἐγὼ σε καὶ πότ' ἂν ἴδω, Τέκνον;
Ἐλθ' ἐλθὲ καὶ φάνηθι μητρὶ σῆ τάχει.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ὅψει γε θάττον, ὡς ἐγῶμαι, πλειόνων.
Ἄλλ' ἀπίωμεν, ὡς ὁ λευχείμων ἔφη,
μύσταις φίλοις ἅπασι χάρμα μηνύσαι.
Πρῶτον δ' ἄπειμι πρὸς Πέτρον καὶ παρθένον,
εὐάγγελον φέρουσα βάζιν τοῖς φίλοις·
ὁ γὰρ φανεὶς εἶρηκεν εἰπεῖν καὶ Πέτρῳ.

2120 (2090) Ἐπειμι γοῦν κένωσιν εἰπεῖν τοῦ τάφου
καὶ τὴν ὄρασιν τοῦ φανέντος καὶ λόγους·
οὗτοι δ' ὅμως ἔδραμον ἰδεῖν τὸν τάφον,
οἶμαι δὲ πάντα σφᾶς θεωρῆσαι καλῶς.
Ἄλλ' ὦ τίν' ἀθρῶ; Δεσπότην καινῆ θεᾶ;
οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς· εἰκάσαι γε μὴν πάρα·
μορφῇ γὰρ οὔτι φαῦλον εἰσβαλεῖν τινά.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Χαίρετε.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Χαῖρ', ἐσθλὸς ἐσθλοῦ Παί, Βασιλεῦ παντάναξ,
ἔσχατον ἐχθρὸν συγκατασκάψας πότμον.

2130 (2100) Ἄναξ, Ἄναξ ἄφθιτε, σὺ Θεὸς μέγας,
ποδῶν δὲ σῶν ἄμμιν δὸς ἄψασθαι φόβῳ·
τοὺς γὰρ ἐπ' οὐδας νῦν κυνοῦσαι πίτνομεν,
καταπλαγεῖσαι τῇ χαρᾷ καὶ τῷ φόβῳ.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Μὴ δὴ φοβεῖσθε, μηδ' ὑμῖν ἔστω φόβος.
Ἄπιτε δ' ἀγγείλατ' ἀδελφοῖς μου τάχει
ἐς Γαλιλαίαν ἀφικέσθαι, καί μέ πως
ἐκεῖσε κατίδωσιν, ὡς ἔφην σφίσιν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

ᾧ φαιδρότης ἄρρητος ἡλίου βολῆς,
ὡς ἀνέτειλε χαρίεσσα νῦν ἕως·

2140 (2110) ᾧ λαμπρότης ἄφατος ἀυγῆς ἀκτίνων,
ᾧ χάσμα παγκόσμιον, ᾧ θυμηδία,
ᾧ τέρψις εὐφρόσυνος, ᾧ γῆθος μέγα,
πῶς ἂν τις εἶπη, πῶς ἀπαγγείλη λόγῳ
ἐμῆς ἀγαλλίαμα τανῶν καρδίας;
Ἄλλ' ἀπίωμεν, ὡς ὁ Δεσπότης ἔφη.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Ἐγγὺς ἰδοῦ, δέσποινα, φίλαι σοι κόραι
ἄλλαι τε πᾶσαι Γαλιλαίας θρεμμάτων
πρὸς τὸν τάφον τρέχουσι μυρίσαι νέκυν,
τὴν ἐξέγερσιν ἀγνοοῦσαι τοῦδ' ἔτι.

2150 (2120) Οὐκοῦν σὺν αὐταῖς βῶμεν αὖθις ἐς τάφον·
οὐ γὰρ κόρος τίς ἐστι θαυμαστὰ βλέπειν.
Ἡ γὰρ ποθοῦσα καρδία πάντ' εἰδέναι
ἐν τοῖς ἀγητοῖς λίχνος οὔσ' ἀλίσκεται
ἀθρεῖν τε ταῦτα συχνάκις λιχνεύεται.

Ἄλλ' ὦ· τίς ἐστιν εὐπρεπῆς νεανίας,
ὃς λευκοχίτων δεξιοῖς ἵζει τάφου;
θάμβος μ' ἔχει βλέπουσαν ἀστραπὴν θέας.

{**ΝΕΑΝΙΣΚΟΣ**}

Μὴ δὴ θροεῖσθε, μηδ' ὑμῖν ἔστω φόβος.
Τὸν Ναζαρηνόν, οἶδ', Ἰησοῦν, ὦ κόραι,
2160 (2130) ζητεῖθ'· ὁ δ' οὐκέτ' ἐστὶν ἐν τάφῳ μένων,
ἀλλ' ἐξανέστη, καὶ κενὸς τόπος μένει.
Ἄπιτε γοῦν, εἶπατε μύσταις καὶ Πέτρῳ
ἐς Γαλιλαίαν σφίσιν ὀφθῆναι τάχει.

{**ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ**}

Ἐγὼ τρέμουσα καὶ φόβῳ κρατουμένη
πρὸς τὸν Πέτρον νῦν εἶμι καὶ λοιποὺς φίλους,
εὐάγγελον φέρουσα βάξιν καὶ πάλιν·
ὁ γὰρ φανεῖς εἶρηκεν εἰπεῖν καὶ Πέτρῳ.

{**ΧΟΡΟΣ**}

Ἄμμες δὲ θάμβει καταπλαγεῖσαι, κόραι,
ἔκστασιν ἐκστᾶσαί τε τῇ καινῇ θεᾷ,
2170 (2140) φεύγωμεν ὡς τάχιστα μνημείου τρόμῳ,
σιγῇ φέρουσαι πᾶν ὄραμ' ἄκουσμά τε,
καὶ μηδὲν ἐκφέρωμεν ὡς πρὸς μηδένα·
μνήμαν ἔχουσαι τῶν λογοπράτου δόλων
φοβούμεναί τε τῶν βρόχων τὴν ἀγχόνην
νεκροπρεπῆς ὡς μνήμα τόν γ' αὐτοῦ τρόπον,
τὸ μυστικὸν παίξαντος ἐχθρῶν ἐς μέσον.
Φύγωμεν, ἐξέλθωμεν ἐννοιῶν κάτω,
καὶ δυσμενεῖ μὲν μηδὲν ἐξ ἐγνωσμένων
εἵπομεν ἄμμες, πλὴν φίλοις μύσταις μόνοις·
2180 (2150) κακὸν γὰρ οὐδὲν οὐδενί· ξυνὸν δέ τι
πρὸς πανάληθες ἀγαθῶν ἀγγελμάτων.
καὶ ψεῦδος οὐδέν· ψεῦδος ἄμμιν δ' οὐ φίλον,
νεκροφρόνων φρόνημα φυγούσαις καλῶς
καὶ παγκάλην ἔκστασιν ἐκστάσαις φόβῳ,
ὧ πᾶς κακίας ἐκκλίνει θεοφρόνως.
Τοιοῦτον οὐδὲν οὐδενὶ φράζειν θέμις
ταῖς ἐξιούσαις, ὡς ἔφην, τῶν μνημάτων,
μηδ' ἐμφερούσαις μνημόσυνον εἰσέτι
νεκροπρεποῦς τρόπου γε τοῦ ζῶντος πέρι,
2190 (2160) ἰσχημέναις φόβῳ τε καὶ πολλῷ τρόμῳ
ἐπιβλέποντος πρὸς τρέμοντ' αὐτοῦ λόγους.
Οὕτως φύγοιμεν ἀπὸ μνημείου, κόραι,
ὡς μηδὲν εἰπεῖν μηδενὶ ξενοτρόπως.

2200 (2170)

Κακοῦ γὰρ ὑπόστασις οὐκ ἔνεστί τις·
ὄθεν τὸ κακὸν οὐδὲν εἶναι μανθάνω,
καὶ τῷδε μηδὲν μυστικὸν θέμις λέγειν·
πρὸς δυσμενῆ γὰρ μυστικὸν τίς ἐκφέρει;
Δοκεῖ δὲ καλῶ δυσμενὲς τοῦναντίον,
ὡς ἡμέρα νύξ καὶ σκότος πάλιν φάει,
ὡς ἀντίκειται ψεῦδος ἀληθεῖ λόγῳ.
Ἄλλ' ἀπίωμεν θάττον ἐς μυστηπόλους,
εὐαγγέλιον χάρμα δηλοῦσαι φίλοις.
Ἄλλ' ὦ· τίν' ἄθρῳ νυκτὸς ἦκοντ' ἐνθάδε;

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Δέσποινα, μήτηρ Παιδός, οἶον οὐδέπω
ἄλλην γυναῖκ' ἔκλυον ἐκτεκεῖν ἐγώ.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Τίς εἶ ποτε σὺ συμφρονῶν; κατ' εὐφρόνην
ἀμβλῶπες αὐγαί, κοῦ σε γινώσκω τορῶς.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Εὐνους αἰεὶ σοὶ καὶ σφαγέντι σου Τέκνῳ,
τῶν θαυμασίων κάγαθῆς φρενὸς χάριν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

2210 (2180)

Νέον τί δ' ἀγγέλλεις; τί; τάχιστα φράσον.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Δέσποινα, χαῖρε· τοῦτό σοι πρῶτον λέγω·
πάγκαρτε, χαῖρε· τοῦδε γὰρ προοίμιον
κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν βροτῶν·
ἀλλ' οὐδὲν ἦσσον σοὶ φέρω κεδνοὺς λόγους·
οἷαν γὰρ ἀγγελίαν ἦκω σοὶ φέρων.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Υἱὸν φανέντ' ἄϊδος ἀγγελεῖς νέον;

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Ἔγνωσ, λόγου δὲ δις τόσου μ' ἐκούφισας·
ἦλυθε καὶ πάρεστιν, ὡς αἰρεῖ φάτις,
κὰν γῆ τὸν ἄδην ἐκφυγῶν πορεύεται.

2220 (2190)

Τοιαῦτ' ἐγὼ γὰρ ἀγγελεῖν ἐλήλυθα.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἄμμες μὲν ἴδμεν τοῦτο· σὺ δ' οἶδας πόθεν;
ἄγ' εἰπέ, πῶς φῆς; πῶς λέγεις; οἶδας δὲ πῶς;
τί τ' ἄρ' ἐναργὲς τοῦδ' ἐρεῖς τεκμήριον;

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

Στρατὸς φυλάκων πᾶσαν ἄν' ὄρφναν μένων
καὶ τάφον ἀθρῶν ἀσφαλεῖ προθυμία,
νῦν ἐννύχιος ἐν θορύβῳ συρρέων
πρὸς ἱερεῖς ἔδραμεν ἐν πολλῷ τρόμῳ,
νέαν δ' ἔδοξε βᾶξιν ἐμφαίνειν φόβῳ·
νυκτηγοροῦντές τ' ἦσαν ὡς πεφρικότες.

2230 (2200)

Οὐκ εἰς κενὸν δ' ἄρ' ἡ φάλαγξ ὑπέτρεμε·
ἐγὼ δ' ἔμαθον αἰτίαν παρ' ἐλπίδα,
νύκτωρ κατ' ἄστυ τειχέων εἴσω μολών·
καὶ τήνδε μαθὼν, ἦκον ἡσύχῳ βάσει,
στρατοῦ κατόπιν ἀκροώμενος λόγων.
Ἔοδ' εἶπεν οὕτως, ἐμφόβῳ τολμηρία
λαβραγορῶν ἅπαντα θάμβη τοῦ τάφου·
εἴρηκεν οὖν, εἴρηκε πρὸς πρεσβυτέρους
ἀρχιερεῖς τε, δραματουργοὺς τοῦ φόνου
συνηγμένους τε καὶ σκοποῦντας τοῦ πέρι·

2240 (2210)

«ἮΩ τὸν φρικώδη πότμον ἐξειργασμένε,
γραμματέων ὄμιλε καὶ πρεσβυτέρων,
ἦκω φράσαι σοὶ καὶ πόλει πολλὰ ξένα,
ὡς καινὰ πάντα θαυμάτων τ' ἐπάξια,
ἄπερ νέκυς δέδειχεν, οὐ νύκτωρ φύλαξ
ἐγὼ τέταγμα, καὶ νῦν εἰσέτι τρέμω·
ὥστ' εἰ παρήσθα, τοῦτον ὄν τάχ' ὡς νέκυν
ἡμᾶς φυλάττειν ἐξέπεμψας τῷ τάφῳ,
εὐχαῖσιν ἂν μετήλθες, εἰσορῶν ξένα.
Θέλω δ' ἀκοῦσαι πότερά σοι παρρησία

2250 (2220)

φράσω τάκειθεν, ἢ λόγον στειλώμεθα.
Ταρβῶ γὰρ εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐναντίον
πρὸς τὸν τύραννον, τὸ φρενῶν πτήσσων τάχος
τό τ' ὀξύθυμον καὶ τὸ λίαν ἡρμένον.»
Ταῦθ' ἡ φάλαγξ ἔφησε πρὸς πρεσβυτέρους.
Οἶδε στραφέντες καθ' ἑαυτούς, τοιάδε
ἔλεξαν ἄμφω καὶ προσεῖπον ἀθλίως·
«Ἦδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ὑφάπτεται
ὑβρισμ' Ἰησοῦ, νῦν φόβος θ' ἡμῖν μέγας.
Ἄλλ' οὐ μέλειν δεῖ, δεξιούσθαι δὲ στρατόν.»

2260 (2230)

Αὐτὸ δὲ στραφέντες πρὸς φάλαγγ' εἶπον τάδε·
«Ἄκουε, φάλαγξ, ὡς ἔχω γνώμης ἐγώ·
ὅσ' οὐ κατὰ γνώμην ἐρεῖν ἡμῶν ἔχεις,
κρύφθ' ὡς ἀθῶος δι' ἐμοῦ πάντων ἔση,
ἐροῦσ' ὀπαδοὺς τὸν νέκυν κλέψαι λάθρα·
δώσω δέ σοι καὶ δῶρ' ἃ καλλιστεύεται·
οὐ γὰρ χρεῶν ἄνακτι ταῦτά σε φράσαι,
ἃ πρὸς κλέος ῥέπουσι τοῦ τεθαμμένου,

- 2270 (2240) ἄμμιν δὲ κατήφειαν εἰσφέρουσί που
 ὄχλου τε θυμὸν ὑπανάπτουσι σφόδρα,
 πάντων τ' ἀγανάκτησιν εἰς ἡμᾶς ἄγει.»
 Ἦδ' ἀντέφησεν ἡ φάλαγξ τῶν φυλάκων·
 «Ἐγὼ μὲν οὐκ ἐρῶ τι τῶν ἐγνωσμένων,
 ἐπεὶ δοκεῖ σοι καὶ με ῥύεσθαι λέγεις,
 πρὸς τὸν τύραννον· σοὶ δ' ὅμως εἰρήσεται.
 Ἄνηρ ὄδ' ἦσσαν οὐδενὸς θεοῦ δοκεῖ
 ἐξ ὧν τε πρὶν πέπραχε καὶ νῦν θαυμάτων·
 ὃς ἐξαναστάς κειμένου λίθου τάφῳ
 καὶ τῶν σφραγίδων ἐμμενουσῶν εἰσέτι,
 ἡμῶν τ' αὐπνῶν ἐγκαθημένων κύκλω,
 2280 (2250) τὰ πάντα κατηύγασεν, ἡμᾶς δὲ τρόμφ
 ὡσεὶ νεκροὺς τέθεικεν ἐξεστηκότας·
 γῆς γείσῃ ἐσαλεύθη γὰρ ἀσχέτῳ κλόνῳ,
 αἴφνης δ' ὁ λίθος ἐκκεκύλισται τάφου·
 καὶ τοῦτο δ', ὡς ἔοικεν, ὡς ὄραν ἔχη
 συνιέναι τε πᾶς θεωρῶν τὸν τάφον.
 Ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι,
 Θεὸς πατήρ ἤχησεν ἐν βοῇ ξένη·
 ταύτη θ' ἄμ' ἐβρόντησε καὶ πρὸς τὸν πόλον
 καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς σεμνοῦ πυρός·
 2290 (2260) σίγησε δ' αἰθήρ, σίγα δ' ὕλιμος νάπη
 φύλλ' εἶχε, καὶ ποθ' οὐκ ἂν ἤκουσας ψόφον.
 Τὸν ἄνδρα γοῦν τόνδ', ὅστις ἐστίν, ὦ φίλοι,
 δέχεσθε κἂν νῦν· πάντα γὰρ δοκεῖ μέγας.
 Κἀκεῖνό φασιν αὐτόν, ὡς ἐγὼ κλύω,
 τὴν παυσίκακον δωτίνην δοῦναι βροτοῖς,
 καὶ τοῦδ' ἄνευ μηδὲν καλόν τ' εἶναι ποτε
 μήτ' αὖ γενέσθαι· κἂν ἀληθεύῃ λόγος,
 θύοιμ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμούμενος
 πρὸς κέντρα λακτίζοιμι, θνητὸς ὧν θεῶ.»

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

- 2300 (2270) Σὺ πόλλ' ὑπνωσας καὶ λαλεῖς ὀνειράτα.
 Ἔκλεψαν, ὡς ὑπνωσας, μύσται τὸν νέκυν,
 καὶ τοῦτο πρὸς τύραννον εἶπε καὶ μόνον·
 ὃ δ' οὐ καταθύμιον ἡμῖν, σὺ σίγα·
 σιγῶν δὲ τοῦτο, δεξιῶσεις νῦν λάβης,
 ἢ γοῦν ἐκόντες ἐπράσατε τὸν νέκυν,
 κἂν μὴ σιγήσης, τοῦτο τύραννος μάθη.

{ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ}

Πείθη μὲν οὐδὲν τῶν ἐμῶν κλύειν λόγων·

2310 (2280)

ἐγὼ δέ, καίπερ πρὸς σέθεν κακῶς κλύων,
οὐ φημι χρῆναι κατεπαίρεσθαί σ' ἔτι,
ἀλλ' ἡσυχάζειν· οὐ θεὸς ἀνέξεται.
Ὡς δ' οὐδὲν ἐπράσαμεν, ἡ σφραγὶς τάφου
ἔδειξε σαφῶς, καὶ πρόφασιν οὐκ ἔχεις·
τηρουμένης γάρ, κειμένου τε τοῦ λίθου,
ὦ θαῦμα φρικτόν, ἐξανέστη τοῦ τάφου.

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Ἔα τὰ πολλὰ καὶ δέχου τὰς δωτίνας.

{ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ}

Ἐπεὶπερ οὐ πείθη σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις,
ἔγωγε τοῖς σοῖς, ὡς λέγεις, πεισθήσομαι.
Σὺ δὲ σκόπει τὸ πῶς με τυράννου ῥύση.

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

2320 (2290)

Μή σοι μέλησις τοῦδέ τις ἔστω πέρι·
πέισω γὰρ αὐτὸν νῦν φρονεῖν ἀδελφά σοι,
ὡς ἐγγενῆ σοι καὶ χθονὸς τῶν Αὐσόνων.
Ἄλλ' ἀπίωμεν τάχιον· μή σοι δέος.
Ἐρεῖς δέ· μύσται τοῦδε νυκτέρῳ ποδί,
λαθόντες ὄμμα τοῦμόν, ἦραν τὸν νέκυν.

{ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ}

Ἰὼ μοι· ἰώ, αἰ αἰ·

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

Τίς ἐστιν ὃς θρηνῶν γοῶν τ' ἔξω στένει;

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Φάλαγξ φυλάκων τοῦ κατακρίτου νεκροῦ,
ἄναξ, πάρεστι καὶ φόβῳ πολλῷ στένει.

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

2330 (2300)

Εἰς καιρὸν ἤκει, καίπερ ἐμφαίνουσά τι·
τί γὰρ τί θρηνοῦσ' ἀλαλάζει καὶ στένει;
τίνος θ' ἔκρητι τὸν φόβον φέρει; λέγε.

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Αὐτοὶ παρόντες τοὺς λόγους ποιησάτων.

{ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ}

Μύσται γάρ, ἄναξ, τοῦδε νυκτέρῳ ποδί,
λαθόντες ὄμμα τοῦμόν, ἦραν τὸν νέκυν.

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

Πῶς, ὦ μέγιστα πῆματ' ἐξειργασμένοι,
μύσται μολόντες εἰς τάφον γ' εἰσήεσαν,
ὕμᾱς λαθόντες, καὶ νέκυν ἀφήρπασαν;
κοῦτ' εἰσιόντας πρὸς τάφον συνήκατε,
οὔτ' ἐξιόντας; Τῶνδε τίς τίσει δίκην

2340 (2310)

πλὴν σοῦ; σὲ γὰρ φύλακά φημ' εἶναι τάφου·
ὄφλειν τ' ἔθηκας τοῖς βροτοῖς γέλωτά με,
πρὸς αἰσχύνη δὲ καὶ δίκην τίσω φόνου.
Κλέπται σ' ἔλαθον, ἐγγελῶντες πολλά μοι;
τίς γὰρ πρόφασις τοῦ νεκρὸν κλέψαι δέμας;
πῶς δ' ἂν ἐτόλμων, φυλάκων τόσων μέσον,
οὔς φασι καὶ φῶς λαμπάδων πυρὸς φέρειν,
καὶ τῶνδ' ἄνευ δὲ πανσέληνος νύξ τρέχει,
ἐλθεῖν τρέμοντας καὶ κυλίσαι τὸν λίθον,
ὃν ἀπονητὶ στρατὸς οὐκ ἔθηχ' ὅσος,

2350 (2320)

τέθεικέ τε σφραγίδας ἐκτὸς τοῦ λίθου
ἰλαδὸν ὑμῖν καὶ χορὸς πρεσβυτέρων;
Οὐκ οἶδα μύστας, οὔς νέκυν κλέψαι λέγεις·
σὺ τοῦτ' ἔδρασας, οὐδὲν ἂν δεξαίμεθα·
γνώμην δ' ἀφαιρῆ τὴν ἐμήν, πλέκων λόγους.
'Αλλ' οὖν μακροῦ σοι καὶ σοφοῦ δέει λόγου,
ὄτω με πείσεις μὴ λέγειν ψευδηγόρους.
Οὐ γὰρ μένουσι τῆς ἀληθείας λόγοι·
ἀλλὰ τρέπουσι τοὺς λόγους βουλευματα,
οὐδ' ἐμμένουσιν οἱ λόγοι βουλευμασιν.

{ΚΟΥΣΤΩΔΙΑ}

2360 (2330)

'Ορθῶς, ἄναξ, εἴρηκας, ὡς τὸ δρᾶμ' ἔχει·
ἐγὼ γὰρ ὄμμ' ἄγρυπνον εἶχον εὐφρόνη
κοῦτ' ἔβρισ' οὔτ' ἐκοίμισ', οὐ νῆ σὴν κάραν,
εἶδόν τε πάντα καὶ δραμῶν ἦλθον λέγων.
Κἀγὼ μὲν ἦν πρόθυμος ἔννουχος δραμεῖν
καὶ σοὶ τὸ πᾶν εἰπεῖν τε καὶ φυγεῖν δίκην·
ἀλλ' οἱ σοφοί γε καὶ τὸ θεῖον εἰδότες
μείναί μ' ἔπεισαν ἡμέρας λαμπρὸν φάος·
οὐ γὰρ φαεννοὶ με ξυνέσχον ἡλίου
λαμπτήρες, ἀλλ' ἔδραμον ἐς σφᾶς αὐτίκα
καὶ σφίσιν εἶπον πᾶν ὄραμ' ἄκουσμά τε·
οἶδ' οὐ μένουσι τοῖς ἐμοῖς ὀρθῶς λόγοις.

2370 (2340)

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

Δέδοικα, φάλαγξ, μὴ μάτην ψευδηγορήης.
Μύσται γὰρ ἦν ἔκλεψαν, οὐκ ἴσμεν τορῶς·
καὶ γὰρ ὑποπτὸν ἐστι κάρτ' ἐμῆ φρενί·

τί γὰρ ἐναργές τοῦδ' ἐρεῖς τεκμήριον;

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Ἄναξ, ταχύνεις, πρὶν μαθεῖν τὸ δρώμενον.
Ὁ κλῶψ ἐν ὄρφνῃ παντὶ πάμμεγα σθένει.
Ἄλλ' ὡς τάχιστα χρὴ παραγγέλλειν στρατῶ,
ὡς ἂν τις αὐτῶν καὶ ταχύπους τυγχάνων
2380 (2350) φάλαγγ' ὑπερβάς νυκτὸς ἐν καταστάσει,
ὡς ἐν βρόχοισι δέσμιος λελημμένος,
πληγαῖς χαραχθείς, ἐκμάθη τὸ πρακτέον.
Αἰσχροὺν γὰρ ἡμῖν καὶ πρὸς αἰσχύνῃ κακόν,
θεοῦ διδόντος, ἀνιῶντας ἀπόνως
λαθεῖν ἐᾶσαι δρᾶμα δράσαντας τόσον.

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

Οὐκ οἶδα τοὺς σοὺς οὓς νεκροῦ φῶρας λέγεις,
οὐκ οἶδ' ὑποπτὸν ἐστίν, ὑποπτὸν γ' ἐμοί.
Πῶς γὰρ ἂν οἱ φεύγοντες ἔκλεψαν νέκυν,
ὄν ζῶντα κατέλιπον ἐν πολλῶ φόβῳ;
2390 (2360) Οὐτ' οὖν φάλαγξ ὑπνωσεν ὑπνον ἐς τόσον
καὶ τῆς φυλακῆς τοῦ τάφου κατεφρόνει,
οὐθ' οἶδε γ' ἐξήμαρτον ἀτόλμῳ θράσει,
οὓς κατασεῖσαι καὶ θεραπαίνης ὄπα
ἔκλυον, ὡς μιν ἀπανήνασθαι φόβῳ.

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Ὁ πάνθ' ἐδραῖος, νῦν κλονῆ τῇ καρδίᾳ
καὶ ταῦτα κλύων πάνθ' ὑποπτεύεις μάτην.
Εἶθ' ἦσθ' ἀνὴρ πρόβουλος, ὡς δρᾶσαι χερί·
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντα δύνασθαι βροτῶν
πέφυκεν· ἄλλω δ' ἄλλο δίδοται γέρας·
2400 (2370) σοὶ μὲν μάχεσθαι, τοῖσδε δ' αὖ κρύπτ' εἰδέναι·
ὄς νῦν πυρὸς λαμπτήρας ἐξήρθης κλύων
κλέψαι τ' ἀπιστεῖς τοὺς ὀπαδοὺς τὸν πλάνον.
Ἄπλοῦς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος ὀπλίζειν χέρα.

{ΠΙΛΑΤΟΣ}

Στρατὸν σὺ κλέψας κάμῃ πειρᾷ συστρέφειν.
Σὺ πάντ' ἐδρασας· καὶ τὰ λοιπὰ σὺ σκόπει.

{ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ}

Σὺ γοῦν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ,
πράττειν ἔχοντι καὶ λέγειν μέγα σθένος.

{ΑΓΓΕΛΟΣ}

2410 (2380) Τοιαῦτα μαθῶν ἀνόμων τολμήματα
τὴν νεκρέγερσιν κατορυσσόντων δόλω,
ἔδραμον, ᾧ δέσποινα, νῦν σοι μηνύσαι.
Μὴ γοῦν ἀπίσται· πάντ' ἀληθῶς γὰρ κλύεις,
καὶ πᾶσαν οἶμαι τὴν πόλιν φάμαν φέρειν.
Κουστωδίας γάρ τινες ἐκφέρουσί που
καὶ θαῦμα κηρύττουσιν ἐν μυστηρίοις·
ἤξουσί σοι πολλοὶ δέ, καὶ τὸ πᾶν μάθης·
θάττον γὰρ αὐτὸς ἄγγελος μηνυμάτων
ἔδραμον ἐλθεῖν γηθοσύνη καρδίας
καὶ σοι κομίσαι χάσμα καὶ θυμηδίαν.

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

2420 (2390) Εἰς καιρὸν ἤκεις, καὶ χάρις σοι κείσεται·
εἰς καιρὸν ἤκεις, καίπερ ἀγγέλλων ἄτην
αὐτῶν γε μᾶλλον ἀνόμων πρεσβυτέρων,
ψευδῆ τε καὶ μάταιά τ' ἐννοουμένων.
Πῶς γὰρ ἂν εἶρξε τάφος, ἢ σφραγὶς λίθου,
ἢ φυλάκων φάλαγξ τις ἀλήπτου Λόγου
εἰς συγγένειαν Πατρὸς ἀμειφθὲν δέμας,
ὃ καὶ πρὶν ᾧπτο βαῖνον ὑγρὰν ὡς πέδον,
τὸν αὐτόριζον, αὐτοπλάστην Δεσπότην
φέρον φέροντα τὸν φέροντα πᾶν κράτει;
ὃς κλειῖθρα παρθένια μηδαμῶς λύσας

2430 (2400) ἐξήλθεν, ἀνέτειλεν ἐνθέῳ σθένει·
οὐ γὰρ κορείης ἄμμα διέλυσέ πως.
Ἔτικτον αὐτόν, οἶδα δ' ὡς ἐγεινάμην.
Ἡ φυλάκων φάλαγξ δὲ πῶς ἂν ἦσθετο
τὴν ἐξέγερσιν τοῦ λαθόντος ἀγγέλους;
πῶς ἐκ βροτείων αἱμάτων πλάττει δέμας;
πῶς σὰρξ πέφηνεν ὧν ἄσαρκος πρὶν Λόγος;
πῶς καὶ μένων ὅλος δὲ Πατρὶ πρὸς πόλον,
ὅλος τε παντί, πρὸς τ' ἐμὴν ἦν γαστέρα;
Ταῦτ' ἐφρύαξαν ἱερεῖς μάτην φθόνῳ.

2440 (2410) Ἡμεῖς δέ, φίλοι, νῦν δράμωμεν πρὸς τάφον,
στείχωμεν ὡς τάχιστα πρὸς τύμβον πάλιν·
πάντ' ἐξακριβώσωμεν ἀσφαλῶς ἔτι
καὶ πάντα δηλώσωμεν, ὡς ἔχει, φίλοις·
αὐτοὶ τε συνδραμόντες ὄψονται μάλα.

{ΧΟΡΟΣ}

Καὶ μὴν ὁ Πέτρος σὺν Ἰωάννῃ φίλῳ,
θάττον δραμόντες πρὸς τάφον ζωηφόρον
καὶ πάντ' ἀκριβώσαντες, εἶπον τοῖς φίλοις,

ὡς Μαγδάλ' εἶπε Μαρία πιστουμένη,
πρώτη δραμοῦσα, πάντ' ἀκριβωσαμένη
καὶ τὴν κένωσιν μηνύσασα τοῦ τάφου.

2450 (2420)

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ναὶ ναὶ πρὸ πασῶν ἡδ' ἔδραμεν ἐς τάφον,
ἐγὼ τε ταύτη ξυνέδραμον αὐτίκα,
καὶ τὴν κένωσιν εἶδομεν πρὶν τοῦ τάφου,
ἄρσιν τ' ἔδοξε τήνδε νεκροῦ φιλτάτου
καὶ πρὸς τόπον σώματος ἄλλον που θέσιν.
' Ἀλλ' εὐθέως ἔγνωμεν, ὡς τὸ πρᾶγμ' ἔχει,
καὶ τοῦτο μύσταις Μαρία δραμοῦσ' ἔφη·
Πέτρος δ' ἀναστὰς ἔδραμε πρὸς τὸν τάφον,
ξυνέδραμ' αὐτίκα τε μύστης παρθένος,

2460 (2430)

εἶδον θ' ἅτιν' εἶρηκε Μαρία σφίσιν.
Αὐτὸ δ' ἄμμες ἐλθεῖν κατόπιν γ' ἐδράμομεν.
' Ἐγγὺς δ' ὅμως πάρεστιν ἡδ' ἡ Μαγδάλα,
φήσειέ τ' αὐτὴ πᾶν ὄραμα δράμᾶ τε.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Τί φῆς, κόρη δέσποινα, χάρμα τοῦ γένους;

{ΘΕΟΤΟΚΟΣ}

Ἄττα προῖδειν καὶ προειπεῖν τοῖς φίλοις
εἶρηκας, αὐτὴ ταῦτ' ἀπαγγέλλω κόραις.

{ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ}

Οὕτως ἔχει, δέσποινα, καθάπερ λέγεις.
Οἶδας γὰρ οἶδας τῷ τάφῳ με προῖσαι,
ὅσα τ' ἔφην, ἔκλυες. Οὐ χρὴ μ' αὐτὴ λέγειν,
ἄπερ δραμοῦσα πρὸς πανόλβιον τάφον
σὺν σοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα σὺν μύσταις δυοῖν,
κάκει δακρυχέουσα, παρισταμένη
ἀνιστόρησα κἀκριβωσάμην τρανώς·
λευχειμονοῦντάς τ' εἶδον ἀγγέλους δύο,
ἄνω κάτω τε τοῦ τάφου καθημένους,
τὸν μὲν κεφαλῇ, τόνδε δ' αὐτὴ πρὸς τοὺς πόδας·
καὶ τοῦσδ' ἀπαστράπτοντας ἰδοῦσ' ἐνθέως
ἔστην καταπλαγεῖσα χαρᾶ καὶ φόβῳ·
εἶτ' αὐτὴ δι' ὠτων γῆρυν, οὐχ ἦν εἰκάσαι,

2470 (2440)

2480 (2450)

ἐδεξάμην γε καὶ μετεστράφην τρόμφῳ·
αὐτίκα δ' ἄθρῳ Χριστὸν ἐν καινῇ θεᾷ·
μορφῇ γὰρ οὐτι φαῦλον εἰσβαλεῖν ἔφην,
πίτνω τε πρὸς γῆν καὶ ποδῶν ἐφηπτόμην.
' Ὅδ' ἀπέπεμπε καὶ φίλοις ἔπεμπέ με·

καὶ τοῦδ' ἀκούσασ' ὧν ἐφιέμην μαθεῖν,
ὡς πρὸς πόλον γ' ἄνεισι καὶ τὸν Πατέρα·
οὐπω δ' ἀναβέβηκεν, ὡς ἔφη, τέως,
ἐν γῆ μένων δὲ πρὸς Γαλιλαίαν φίλους,
ὡς σφίσιν εἶπε, προφθάνειν καὶ προσμένειν·

2490 (2460)

μύσταις ἅπαντα ταῦτα τοῖς φίλοις ἔφην.
Οἷδ' οὐδὲν ἠγήσαντο τοὺς ἐμοὺς λόγους,
ἀλλ' ἦλθον αὐτοὶ πρὸς τάφον ταχυδρόμοι
εἰδόν θ' ἅπερ γ' ἔκλυες· οὐ χρή τ' αὖ λέγειν,
ἅτε ξυνούσης καὶ σέθεν πρὸ βραχέος
ἔκλυον ἱστόρησά τ' οἶδας παγκάλως.
Τὰ πρὶν γὰρ ἀκούσασα σὺν φίλαις κόραις,
θάμβει καταπλαγεῖς' ἐμοὶ ξυνιέναι
ξὺν δυσὶν ἄλλαις Μαρίας φιλουμέναις
ἔδραμες ἰδεῖν, ἅπερ ἔκλυες πάρος,

2500 (2470)

εἰδές τε πάντα καὶ σὸν Υἱόν, ὡς ἔδει.
Ἐγὼ δὲ κλύω καὶ φίλων ἄλλους δύο
νῦν, ἀπιόντας ὡς πρὸς ἀγρόν, τόνδ' ἰδεῖν
καὶ πάντα μαθεῖν ὧν μαθεῖν εἶχον πόθον,
οἷ καὶ τρέχουσι τοῖς φίλοις εἰρηκέναι·
κάκεις' ἐπελθεῖν θάττον ἡμᾶς νῦν δέον·
ἴσως ἴδωμεν αὐτε καὶ τὸν Δεσπότην.
Ἴδου γὰρ ἤδη καὶ κνέφας τῆς ἐσπέρας·
δράμωμεν οὖν, δράμωμεν ἦχι τοὺς φίλους
τὸ νυκτερινὸν συνάγειν οἶμαι κνέφας.

{ΧΟΡΟΣ}

2510 (2480)

Ἴδου κατειλήφαμεν οἶκον Μαρίας,
ὅποι παρεῖναι καὶ φίλους μύστας κλύω,
ἐντὸς πυλῶν μένοντας ἐγκεκλεισμένους,
πάντως τρέμοντας τοὺς μαιφόνους ἔτι·
καὶ κλειῖθρα πυλῶν ἠσφαλισμένα μένει.
Πῶς δ' εἰσίσωμεν, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων;
Ἦδη δ' ἔκλυεν, ὑπανοίγει τ' ἡρέμα
Μαρία φίλη, συγκαλεῖ τ' εἰσιέναι.
Ἄλλ' εἰσίσωμεν ἠσύχῳ ποδὸς βάσει,
ὡς μὴ θορυβήσωμεν ἐμφόβους φίλους.

2520 (2490)

Ἴδου συνηθροίσθημεν ἔνδεκα φίλοις
ἄλλοις τε πᾶσι τοῖς συνιοῦσι σφίσιν·
αὐθις δὲ πύλας ἀσφαλίζει Μαρία.
Οὐκοῦν σίγα κλύωμεν αὐτοῦ Κλεόπα·
πάρεστι καὶ γάρ, ὡς ὀρώ, καὶ πόλλ' ἄδει
τὸν Δεσπότην φῆναί τε καὶ δράσαι σφίσιν,
ὅπως τέ μιν συνῆκαν ἄρτου τῆ κλάσει.
Ἄ ἄ· σίγα, σίγα·

ἔστηκεν ἰδοὺ Δεσπότης θυρῶν ἔσω·
ὄντως μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον.

2530 (2500)

Πῶς πῶς πάρεστι, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων;
τάχ' ὡς ἀνέστη καὶ τάφου κεκλεισμένου
καὶ πρὶν προῆλθεν ἐκ πυλῶν τῆς παρθένου,
ἄλυτα τηρῶν κλειῖθρα μητρὸς πανάγνου.

{ΧΡΙΣΤΟΣ}

Εἰρήνη ὑμῖν.

Τί δὴ θροεῖσθε; χεῖρας ἰδοὺ καὶ πόδας
αὐτὴν τε πλευρὰν τὴν ἐμὴν νενυγμένην
τρανώς ἰδόντες, γνῶτέ μ' ὡς ἐγὼ πάλιν
εἴμ' αὐτός· οὐ γὰρ πνεῦμα σάρκα πως ἔχει,
οὐδ' ὅστεα ζύνεστι τῷ πνεύματί που,

2540 (2510)

καθάπερ αὐτὸν νῦν ὁρᾶτ' ἔχοντά με,
καὶ ψηλαφήσαντές μ' ἴδεθ' ὡς πάντ' ἔχω.
Καθὼς δ' ὁ Πατὴρ ἐνθάδ' ἀπέσταλκέ με,
οὕτως ὑμᾶς πρὸς κόσμον ἐκπέμπω κἀγὼ
καὶ Πνεῦμ' ἅγιον ἐμπνέω φίλοις ὑμῖν,
ὅπερ λαβόντες παντὶ κηρύξατέ με
σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι τῷ παναγίῳ.
Ἄπιτε γοῦν, ἄπιτε, κήρυκες φίλοι,
ἄσατ' ἐπινίκι' ἀνὰ πᾶσαν χθόνα,
καὶ βασιλείους ἀμφιδραμόντες δόμους,

2550 (2520)

ἔρεῖτε, Δαυΐδου πόλις πᾶς ὡς ἴδη
σωτήριον τάχιστ' ἀνιὸν ἐκ τάφου.
Ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν πάσῃ χθονί·
σώσει δ' ἑαυτὸν, ὃς λόγον δεδεγμένος
ἀσπάσεται βάπτισμα, ῥύσιον λύθρου·
ὃς δ' ἀποδιώξειε τοὺς ὑμῶν λόγους,
ὃδ' ὡς ἄπιστος ἐμπέση κατακρίσει.
Ἐφ' ᾧ δίδωμι Πνεύματος θείου χάριν·
οὐ δ' ἂν λύσητε δεσμὸν ἀμπλακημάτων,
καὶ δεσμόλυτος εὐρεθήσεται τότε·

2560 (2530)

οὐ δ' ἂν κρατῆτε δεσμὸν ἀμαρτημάτων,
δεσμοῖς ἀλύτοις κεκρατημένος μενεῖ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τοιῶνδε δεσμῶν ἀλύτων με, Παντάναξ,
ὁ δεσμολύτης αὐτὸς ὢν, Σῶτερ, λύσον,
οἷς, φεῦ, με κατέδησεν ἀπροσεξία·

ἐχθρός θ' ὁ πλάνος κατεβάρυνε φθόνῳ,
ὀρών με τῶν πρὶν ἀλύτων λελυμένον
τῇ πρὸς σέ πίστει, δωρεᾶ φιλαγάθῳ.
Χαῖρ', ἐσθλὸς ἐσθλοῦ Παί, Βασιλεῦ παντάναξ,

2570 (2540)

τὸν ἀρχέκακον καταπατήσας ὄφιν,
ἔσχατον ἐχθρὸν καββαλῶν τε τὸν πότμον·
οἷς μή μ' ἐάσης κυριευθῆναι πάλιν.
Ἄναξ Ἄναξ ἄφθιτε, σὺ Θεὸς μέγας,
κριτῆς τε πανένδικος ἔρχη με κρίνων·
πῶς γοῦν ἐγὼ σε τῷ τότε ἠθήσω, Λόγε;
ὄμμασί θ' οἷοις ἀτενίσω σὸν θρόνον,
ἐμαυτὸν ἀνάξιον ἐνδείξας τάλας
πόλου τε καὶ γῆς σῆς τε δημιουργίας;
Ὁ δυσμενῆς ἤρπασε, κατήγαγέ με
εἰς βόθρον, εἰς τάρταρον, εἰς χάος μέγα·

2580 (2550)

σφοδρῶς διώξας κατέλαβέ μ' ὁ πλάνος,
ὄλον με κατέπτωσεν εἰς ἄδου ζόφον.
Ἔλεε, Θεέ, νέμε χέρε, φέρε με
καὶ μή μ' ἐάσης χάρμα τῷ βροτοκτόνῳ.
Σὸν εἶμι πλάσμα, σὺ με παίδευσον, Λόγε,
καὶ πληῆξον αὐτὸς φιλαγάθως ἐνθάδε
καὶ μὴ γεέννη παραπεμφθῆναι λίπης.
Ῥύσιε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν
καὶ σῶμα καὶ ψυχὴ τε καὶ νοῦς ἀθλίως·
ἡμάρτομέν σοι πολλά τ' ἠνομήσαμεν.

2590 (2560)

Ὅψ' ἐμάθομεν, ὅτ' ἐχρῆν οὐκ εἰδότες,
κοῦδ' ἔκτοτ' ἐδράσαμεν, ἅπερ σοι φίλα.
Γινώσκομεν σφάλματα, σὺ δὲ παρόρα·
ἴδμεν δέ σ' ὀργὰν οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.
Οἴκτειρον ᾧ Σῶτέρ με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
ἀμπλακίαισιν ἀπολέσθαι καλλίπης.
Παῖς γὰρ ἐγὼ σὸς παῖς τε παιδίσκης σέθεν,
ἐμοῦ δ' ἔκητι πότμον ὑπέστης, Λόγε,
καὶ δυσμενεῖ με χάρμα μὴ καταλίπης,
ράβδῳ δὲ σῆ παίδευε, πλὴν φιλαγάθως.

2600 (2570)

Πρέσβιν δέδεξο μητέρα σὴν, ᾧ Λόγε,
σφᾶς δ' οἷς δέδωκας δεσμολύτιν σου χάριν.
Πότνια, πότνα, παμμάκαιρα Παρθένε,
σὺ μὲν μακάρων δάπεδον ναίεις πόλον,
ἅπαν πάχος βρότειον ἀλλαξαμένη
ἀφθαρσίας τ' ἄμφιον ἐστολισμένη
ἀεὶ τ' ἀγήρως ὡς Θεὸς δ' ἐγνωσμένη·
λόγοις δ' ἐμοῖς ἀνωθεν εὐμενῆς ἔσο.
Ναὶ ναί, Κόρη πάγκλυτε, τοὺς λόγους δέχου·
μόνον γὰρ ἔστι τοῦτό σοι βροτῶν γέρας,

- 2610 (2580) ὡς τοῦ Λόγου σοι μητρί, κἄν ὑπὲρ λόγον.
Ἔθεν πεποιθὼς σ' ἐν λόγοις ἀμείβομαι
καὶ σοι στέφανον πλεκτὸν ἐξ ἀκηράτου
λειμῶνος, ᾧ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
ἀνθ' ᾧν με πολλῶν ἠξίωσας χαρίτων,
ἀεὶ τε ῥύη συμφορῶν πολυτρόπων,
ἐχθρῶν ὀρατῶν, ἀοράτων τε πλέον.
Τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου,
πλουτῶν ἀεὶ σε προστάτιν παντὸς βίου
καὶ πρέσβιν εὐπρόσδεκτον ἐς σὸν Υἱέα
- 2620 (2590) σὺν εὐαρεστήσασιν αὐτῷ φιλάγνοις.
Μὴ γοῦν ἐάσης ἐκδοθῆναι βασάνοις
καὶ χάρμ' ἔσεσθαι δυσμενεῖ ψυχοφθόρῳ.
Πρόστηθι καὶ ῥῦσαι δὲ πυρὸς καὶ σκότους,
πίστει δικαιοῦσά με καὶ χάριτί σου·
ἐν σοὶ γὰρ ᾧπται χάρις ἡμῖν ἐκ Θεοῦ,
καὶ σοὶ χαριστήριον ὕμνον νῦν πλέκω.
Χαῖρ', ᾧ Κόρη πάγχαρτε, μήτερ παρθένε,
καλλίστα πασῶν παρθένων ὑπερτάτη,
οὐραنيῶνων ταγμάτων ὑπερτέρα,
- 2630 (2600) δέσποινα, παντάνασσα, χάρμα τοῦ γένους·
ἀεὶ ποτ' εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις γένει
κάμοι μέγιστη πανταχοῦ σωτηρία.